

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky

Katarína Železná

**Vliv mediálních sdělení na české sportovce před
a během olympijských her v Londýně 2012**

Bakalářská práce

Praha 2014

Autor práce: **Katarína Železná**

Vedoucí práce: **PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.**

Rok obhajoby: **2014**

Bibliografický záznam

ŽELEZNÁ, Katarína. *Vliv mediálních sdělení na české sportovce před a během olympijských her v Londýně 2012*. Praha, 2014. 111 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.

Abstrakt

Bakalářská práce *Vliv mediálních sdělení na české sportovce před a během olympijských her v Londýně 2012* zkoumá dopad mediálních sdělení vybraných českých médií na oštpa e Barboru Špotákovou a Vít zslava Veselého i p ekážká ky Zuzanu Hejnovou a Denisu Rosolovou. Cílem práce je vyhodnocení vlivu mediálních sdělení na dané sportovce před a během olympijských her v Londýně 2012.

Teoretická část je založena na dvou premisách. První tvrdí, že média mohou ovlivnit psychické rozpoložení jedince, druhá, že výkon sportovce je ovlivněn jeho psychickým stavem. Autorka vysvětluje všeobecné úinky médií a popisuje, jak mohou ovlivnit úspěšnost sportovce. Zároveň poukazuje na důležitost správného psychického rozpoložení sportovce před a během soutěže. Dále v krátkých profilech představuje vybrané atlety a nejdůležitější okamžiky jejich olympijské sezóny 2012 i zkoumaná média a jejich rubriky.

Následuje analytická část práce, která je založena na kvalitativní obsahové analýze mediálních sdělení. Kvalitativní analýza textu zkoumá obsahy sledovaných médií v období pět týdnů atletické sezony – dva týdny před, během a týden po olympijských hrách v Londýně 2012 – a analyzuje, jak bylo o vybraných sportovcích informováno. Cílem je stanovit, v jaké roli byli prezentováni jednotliví sportovci a jaká oteklávání v hromadných sdělovacích prostředcích s nimi byla během vymezeného období spojována.

Dále se pomocí kvalitativních interview, která jsou vedena s jednotlivými sportovci, snaží zjistit vztah sportovce k médiím a vliv působení médií na jejich osobu během vymezeného období. Závěr práce shrnuje, jak vybraná média informovala o daných sportovcích a zda vybraní atleti podléhali úinky médií a jejich výkonnost byla ovlivněna.

Abstract

The bachelor thesis *Influence of Media on Czech Athletes before and during the Olympic Games in London 2012* examines the impact of selected Czech media on the successful Czech athletes including: world record holder Barbora Špotáková, European Vice-champion Denisa Rosolová, World Champions Vít zslav Veselý and Zuzana Hejnová. The main content and at the same time the aim of the thesis is to inspect whether the selected media activity had positive or negative impact to the athletes performance at 2012 Olympic Games in London. The thesis is divided into two parts – theoretical and analytic.

The theoretical part is based on two main assumptions. First, media can affect an individual's state of mind, and second, a psyche of an athlete can have an impact on his or her performance. The author explains general effects of the media and points out how they can influence a success of the athlete. In addition, it describes the importance of athlete's psyche during the competition. Afterwards, it introduces the selected athletes, the most important moments in their Olympic season, and also selected media with their sections, which are explored in the practical part of the thesis.

The practical part of the thesis is based on the news from public and commercial media. Therefore, for the purpose of this thesis, mentioned media were selected: a section of public Czech Television *Branky, body, vte iny* and a section of the most popular Czech commercial television Televize NOVA *Sportovnínoviny*, news from the most popular Czech sport tabloids *Sport*, and sport section of the second most popular broadsheet *Právo*.

The analytic part of the thesis is based on qualitative research method, specifically on qualitative text analysis and qualitative semi-structured interview. The qualitative text analysis examines a content of the selected media in the 5 weeks of the athletic season – two weeks before, during and after the 2012 Olympic Games in London – and inspects how they informed about the selected athletes. It is followed by the interview with the athletes, about the influence of media on their personality before, during and after the Olympic Games (13th July 2012 – 19th August 2012).

Finally, the conclusion of the thesis is a summary of how selected media informed about the athletes and how it influenced their performance at the 2012 Olympic Games in London.

Klí ová slova

vliv médií

sportovní psychologie

média a sport

výkonnost sportovce

olympijské hry v Londýn 2012

eští sportovci

Keywords

media effects

sport psychology

sport and media

athlete performace

Olympic Games in London 2012

Czech athletes

Rozsah práce: 293 131 znak

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 23. dubna 2014

Katarína Železná

Pod kování

Na tomto místě bych ráda podkovala vedoucí práce PhDr. Alici Tejkalové Němcové, Ph.D. za trpělivost, cenné rady a veškerý čas, který mi věnovala. Mé podkování patří také Zuzan Hejnové, Denise Rosolové, Vítězslavu Veselému a Ing. Barbore Špotákové za to, že si na mě udělali čas a poskytli mi rozhovory, bez kterých by se tato práce neobešla. V neposlední řadě patří velké díky Mgr. Radmile Pindorové a Bc. Petře Paříkové za jejich ochotu, mému tatínkovi za inspiraci při psaní a mé mamince za její podporu.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK

Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Katarína Železná

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

2010

E-mail diplomantky/diplomanta:

katka.zelezna@seznam.cz

Studijní obor/forma studia:

7202 Mediální a komunikační studia / 7202R

Žurnalistika

Předpokládaný název práce v češtině:

Vliv mediálních sdělení na české sportovce před a během olympijských her v Londýně 2012

Předpokládaný název práce v angličtině:

The influence of media on the Czech athletes before and during the Olympic Games in London 2012

Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013):

(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí)

LS 2013

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků):

Tato bakalářská práce se zabývá vlivem mediálních sdělení na vybrané přední české sportovce před a během olympijských her v Londýně 2012 (bude se jednat o 4 sportovce, kteří by na základě svých dosavadních výkonů měli mít šanci získat olympijskou medaili, typu Barbory Špotákové, konkrétní jména momentálně sdělit nelze, protože do olympiády zbývají ještě téměř dva měsíce a sportovec se může zranit, nebo může být jakkoliv jinak vyřazen z nominace). Práce má za úkol postihnout informování o olympionících ve vybraných médiích s důrazem na zábavní i seriózní zpravodajství (deník Právo a deník Sport, pořad České televize Branky, body, vteřiny a TV Nova Sportovní noviny, pořad ČRo 1 – Radiožurnálu Sportžurnál a Frekvence 1 Sportbar). A zjistit postoje sportovců k mediálním výstupům o jejich vlastní osobě. Práce bude dále pomocí kvalitativních rozhovorů s vybranými olympioniky zkoumat, zda sportovci podléhají tlaku médií a jsou médii ovlivňováni.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

1. Úvod

2. Teoretická východiska

2.1 Vliv mediálních sdělení na psychiku člověka

2.2 Dopad psychického rozpoložení na výkon sportovce

2.3 Představení zkoumaných médií, jejich rubrik a pořadů (Právo; Sport; Branky, body, vteřiny; Sportovní noviny; Sportžurnál a Sportbar)

2.4 Profily vybraných olympioniků s důrazem na významné mezníky analyzovaného období

3. Sportovní zpravodajství – sportovci jako národní hrdinové

4. Metoda zpracování – definice kvalitativní obsahové analýzy textů a rozhovorů

5. Analytická část

5.1 Mediální obraz 1. vybraného sportovce během sledovaného období a předpokládaný úspěch/neúspěch sportovce – obsahová analýza mediálních sdělení

5.1.1 Rozhovor se sportovcem – vliv mediálních sdělení na daného sportovce

5.2 Mediální obraz 2. vybraného sportovce během sledovaného období a předpokládaný úspěch/neúspěch sportovce – obsahová analýza mediálních sdělení

5.2.1 Rozhovor se sportovcem – vliv mediálních sdělení na daného sportovce

5.3 Mediální obraz 3. vybraného sportovce během sledovaného období a předpokládaný úspěch/neúspěch sportovce – obsahová analýza mediálních sdělení

5.3.1. Rozhovor se sportovcem – vliv mediálních sdělení na daného sportovce

5.4. Mediální obraz 4. vybraného sportovce během sledovaného období a předpokládaný úspěch/neúspěch sportovce – obsahová analýza mediálních sdělení

5.4.1 Rozhovor se sportovcem – vliv mediálních sdělení na daného sportovce

6. Závěr - shrnutí mediálního obrazu vybraných olympioniků a jejich postojů k mediálním výstupům

7. Přílohy – vybraná mediální sdělení

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy):

Mediální obraz vybraných olympioniků bude zkoumán pomocí kvalitativní obsahové analýzy dva týdny před, během a týden po olympijských hrách v Londýně 2012. A bude zaměřen na tato média: deníky Právo a Sport, pořad České televize Branky, body, vteřiny a TV Nova Sportovní noviny, pořad ČRo 1 – Radiožurnálu Sportžurnál a Frekvence 1 Sportbar. Výzkum bude také obsahovat kvalitativní polostrukturované rozhovory vedené s danými sportovci.

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Pro získání mediálních sdělení z daného období bude využita databáze Newton Media SEARCH.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je

nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

1) OTT, B.S., Kyle a Marieke VAN PUymbroEck, PH.D., CTRs, CRC. Does the Media Impact Athletic Performance?. *The Sport Journal* [online]. 2006, č. 3 [cit. 2012-06-01]. ISSN 1543-9518. Dostupné z: <http://www.thesportjournal.org/article/does-media-impact-athletic-performance>

Odborná stať Americké sportovní akademie pojednává o vlivu médií na výkon sportovce. Zároveň na příkladech sportovců z minulosti ukazuje, jaký dopad měla mediální sdělení na psychiku atletů.

2) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005.

Příručka sloužící jako učebnice metody kvalitativního výzkumu. Popisuje způsob sběru dat, vysvětluje postup při jejich vyhodnocování i interpretaci.

3) KAUFMANN, Jean-Claude. *Chápající rozhovor*. Praha: Sociologické nakladatelství Slon, 2010. ISBN 978-80-7419-033-9.

Kniha předkládá čtenáři všechny fáze kvalitativního výzkumu – od přípravy rozhovorů až po jejich vyhodnocení. Zároveň na dvou vlastních výzkumech autor vysvětluje vhodný postup a vedení kvalitativního rozhovoru.

4) DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: Zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008. Bod. ISBN 978-80-7363-131-4.

Kniha se zabývá fenoménem sportu z diváckého hlediska. V jednotlivých kapitolách autor definuje místo sportu v kultuře a zkoumá jeho přetváření médii. V závěru nastiňuje možnosti vzájemného ovlivnění světa sportu a většinové společnosti.

5) URBAN, Lukáš, DUBSKÝ a Karol MURDZA. *Masová komunikace a veřejné mínění*. České Budějovice: Grada Publishing, a. s., 2011. ISBN 978-80-247-3563-4.

Odborná kniha analyzuje proměny sociální a masové komunikace i médií. Věnuje se také tématu kultury a masové kultury, veřejného mínění a jeho významu.

6) ROWE, David Charles. *Sport, Culture and the Media: The Unruly Trinity (Issues in Cultural and Media Studies)*. Open University Press, 2003. ISBN 978-0335210756.

Kniha se zabývá vzájemnou provázaností světa sportu se světem médií. První část především sleduje, jak jsou jednotlivá sportovní mediální sdělení vytvářena a publikována.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Datum / Podpis studenta/ky

31. 5. 2012

.....

Obsah

Úvod	3
1. Teoretická východiska	5
1.1 <i>Vliv mediálních sdělení na psychiku člověka</i>	5
1.1.1 Aktivní publikum a proces komunikace dle Stuarta Halla.....	6
1.1.2 Předpokládané úinky médií.....	8
1.1.3 Rámcování.....	9
1.2 <i>Dopad psychického rozpoložení na výkon sportovce</i>	10
1.2.1 Role psychiky ve sportu.....	10
1.2.2 Sportovní psychologie.....	12
1.2.3 Sebevědomí a motivace.....	14
1.2.4 Motivace a klima.....	16
1.2.5 Aktivace.....	16
1.2.6 Úzkost.....	17
1.3 <i>Vliv mediálních sdělení na sportovce</i>	18
1.3.1 Tlak.....	19
1.3.2 Předstartovní stav a média.....	21
1.3.3 Mediální rozptýlení.....	22
1.3.4 Snaha mírnit média.....	23
1.3.5 Motivace.....	24
1.4 <i>Představení zkoumaných médií, jejich rubrik a podtitulů</i>	25
1.4.1 Deník Právo.....	25
1.4.2 Deník Sport.....	25
1.4.3 Branky, body, vteřiny.....	26
1.4.4 Sportžurnál.....	26
1.4.5 Sportovní noviny.....	26
1.5 <i>Profily vybraných olympioniků s důrazem na významné mezníky analyzovaného období</i>	27
1.5.1 Zuzana Hejnová.....	27
1.5.2 Vítězství Veselý.....	28
1.5.3 Denisa Rosolová.....	30
1.5.4 Barbora Špotáková.....	31
2. Média a sport	33
2.1 <i>Mediální obraz sportovce</i>	33

2.2 Média, sport a olympijské hry.....	35
3. Metoda zpracování – definice kvalitativní obsahové analýzy text a rozhovor	37
3.1 Základní charakteristika kvalitativního výzkumu	37
3.2 Kvalitativní obsahová analýza.....	38
3.3 Kvalitativní dotazování	38
3.4 Výzkumný vzorek.....	39
3.5 Výzkumné otázky.....	40
3.6 Metoda vyhodnocování a interpretace.....	40
4. Analytická část	42
4.1 Mediální obraz Denisy Rosolové.....	42
4.2 Analýza rozhovoru s Denisou Rosolovou – vliv mediálních sdělení.....	44
4.3 Mediální obraz Zuzany Hejnové	45
4.4 Analýza rozhovoru se Zuzanou Hejnovou – vliv mediálních sdělení.....	48
4.5 Mediální obraz Vítězslava Veselého.....	50
4.5.1 Mediální obraz Veselého v televizním a rozhlasovém vysílání	53
4.6 Analýza rozhovoru s Vítězslavem Veselým – vliv mediálních sdělení	55
4.7 Mediální obraz Barbory Špotákové.....	57
4.7.1 Mediální obraz Špotákové v televizním a rozhlasovém vysílání	59
4.8 Analýza rozhovoru s Barborou Špotákovou – vliv mediálních sdělení.....	63
Závěr	66
Summary.....	73
Použitá literatura a prameny	75
Literatura.....	75
Prameny.....	77
Online prameny.....	77
Online periodika.....	77
Televizní příspěvky.....	80
Novinové texty.....	82
Rozhovory.....	83
Přílohy	84
Příloha 1: Rozhovory s vybranými olympioniky.....	84
Příloha 2: Vybraná mediální sdělení.....	109

Úvod

V televizi právě běželo finále olympijských her v Sydney a náš dům byl obklíčen novináři. Seděla jsem na černém gauči se zaatými pěstmi a líbala talismany. Například v našem obývacím pokoji přerušovalo jediné – drnící zvonek. Můj tatínek, oštpa Jan Železný, právě bojoval víc jak šestnáct tisíc kilometrů daleko o to etí olympijské zlato a naše rodina se stala předmětem zájmu médií. Nekolik reportérů stojících před naším domem se snažilo dostat dovnitř. Zeptala jsem se maminky, co po nás ti lidé chtějí. Odpověděla mi, že jsou to novináři a přejí si nás natáčet, jak prožíváme olympijský závod. Neotevřely jsme a dál chodily po vlastním domě shrbené pod okny.

Tento úvodní odstavec je poněkud netradičním začátkem bakalářské práce. Přesto se domnívám, že sem patří. Nejen, že odkazuje na moji motivaci sepsat dokument, který se zabývá vlivem médií na sportovce, ale především poukazuje na to, čím se stal sport s nástupem masových médií. „*Svět sportu se v době masových médií transformoval z amatérské a rekreační ústí 19. století do divácky zaměřené technologie a byznysu 20. a 21. století.*“ (Michael Real in Rowe, 2004: 11.)

Média proměnila sport, učinila ho veřejným a komerčním. Tváře neznámých sportovců na svých stránkách i obrazkách postupně široké veřejnosti a učinila je známými milionům lidí v jejich zemi i stamilionům po celém světě. Začala je do světa showbyznysu a vytvořila z nich hvězdy obdobně jako ze zpěváky i herce. Hromadné sdělovací prostředky nejen, že navždy změnily sportovní odvětví, ale i životy sportovců.

Tato práce se snaží přispět k definování toho, jak média mohou ovlivnit výkonnost, a tudíž i profesní kariéru reprezentátora. Konkrétně se snaží postihnout úinky mediálních sdělení na vybrané přední české atlety během vymezeného období olympijské sezóny 2012. Vychází přitom ze dvou premis: 1. psychika sportovce ovlivňuje jeho výkonnost, 2. média mohou mít dopad na psychické rozpoložení sportovce.

Pro účely výzkumu byli vybráni čtyři přední českí atleti – oštpa i Barbora Špotáková, Vít zslav Veselý a pěkážkáky Zuzana Hejnová a Denisa Rosolová. A koliv se jejich sportovní minulost před zahájením studie v mnohém lišila, všichni měli před olympijským finále jedno společné – šanci získat medaili. Tento fakt znamenal, že jim byla během vymezeného období (od 13. srpence do 19. srpna 2012) věnována určitá mediální pozornost, což je pro tuto práci a vymezení vlivu médií na výkonost těchto sportovců zásadní. Kurčení mediálního obrazu vybraných závodníků byla ve zvoleném časovém úseku analyzována tato média: deníky Právo a Sport, před české televize Branky, body, vteiny, televize Nova Sportovní noviny a relace českého Rozhlasu 1 – Radiožurnálu, Sportžunál. Oproti

schávelným tezí nebyl kvůli neexistenci mediálního archivu analyzován podle Frekvence 1 Sportbar.

V teoretické části práce se zamíříme na vliv médií a sportovní psychologii. Z těchto dvou podkapitol je vyvozena další, která se zabývá vlivem hromadných sdělovacích prostředků na sportovce. Nastíní se i pozice médií ve sportu a jejich vzájemný vztah. Následují krátké profily vybraných jedinců, které se zamůjí na významné mezníky olympijské sezóny. Stručně jsou popsány i jednotlivé rubriky, jejichž obsah byl analyzován.

Analytická část se poté zamůje na tyto i výše zmíněné atlety a na informování o jejich osobách ve vybraných médiích s dle razem na zábavní a seriózní zpravodajství. S každým respondentem je před olympijských hrách v Londýně 2012 veden kvalitativní polostrukturovaný rozhovor týkající se jeho vztahu k médiím a vlivu, který na něj hromadné sdělovací prostředky vyvíjely ve vytyčeném období olympijské sezóny. Výjimkou je osoba Zuzany Hejnové, kterou se nepodařilo před odletem do Londýna zastihnout. Se Zuzanou Hejnovou však bylo vedeno delší interview po olympijských hrách a zabíralo se i obdobím před odletem atletky do Londýna.

Zároveň je prezentován mediální obraz atleta, který vytvářely vybrané rubriky i podle hromadných sdělovacích prostředků po dobu delší než jeden měsíc olympijské sezóny¹. Toto prolnutí dvou kvalitativních metod, tj. kvalitativního rozhovoru a obsahové analýzy, umožůje lepší pochopení sportovcova vnímání mediálních obsahů a odhalení vlivu mediálního působení na vybrané olympioniky. Výsledkem mé práce je právě pokus o určení vlivu médií na výkonost vybraných atletů na olympijských hrách v Londýně 2012.

¹Konkrétně od 13. července do 19. srpna 2012. V tomto případě došlo k odchýlení od tezí, jelikož bylo zkoumané období prodlouženo o jeden týden před olympijskými hrami (tedy konkrétně od 13. července do 19. července). V těchto dnech proběhl Špotákové závod Diamantové ligy v Londýně a do odletu do dle již olympijských her zbývalo atletkám Hejnové a Rosolové pouze několik dnů. Autorka práce se domnívá, že je pro výzkum přínosné zjistit, jaká mediální sdělení vycházela o jejich osobách v tomto období, což přispěje k lepšímu pochopení vlivu médií na vybrané sportovce.

1. Teoretická východiska

1.1 Vliv mediálních sdělení na psychiku člověka

Sedmá velmoc, šedá eminence i hlídací pes demokracie. Média bývají označována různě. Všechna pojmenování mají ale jedno společné, vyjadřují jejich vliv. Úinky médií popíthovaly teoretiky už od počátku. Ve 20. století však mezi vřdci neexistovala jednoznačná shoda a výzkum vlivu médií prošel několika etapami. Moc médií se měnila v závislosti na historických podmínkách. Jak podotýká Carey (1988 in Burton a Jiráek, 2001), hlavním důvodem posunu ve sporu o účincích od silných k omezeným a opět k silnějším je to, že se svět a společnost v průběhu tohoto sporu transformovaly.

Akoliv nyní existuje mezi mediálními teoretiky víra ve vliv médií, rozsah a povaha této moci zůstává po desetiletí předmětem dohadů. Vymezit a odpovědět na úinky sdělovacích prostředků i je na konkrétním případě demonstrovat, je velmi obtížné. Média totiž nebývají jediným důvodem vzniklých událostí. (Burton a Jiráek, 2001)

Přesto lze říci, že hromadné sdělovací prostředky ovlivňují naše každodenní životy a do určité míry je i řídí. Oblékáme se podle předpovědí počasí, díky dopravnímu zpravodajství se vyhýbáme silnějším nehodám. Z tohoto důvodu bývají média považována za mocný nástroj, který dokáže změnit názory i chování lidí.

Jako hlavní zprostředkovatelé informací jsou neoddelitelnou součástí národní kultury i života každého jedince. Vedle kulturní a informační funkce však naplňují celou řadu dalších úloh. Mimo jiné nastolují témata, vzdělávají, socializují, integrují a baví. Z uvedených funkcí žurnalistiky pramení i vliv médií. „Funkce (účel) média do jisté míry předurčuje mediální obsah, který vytváří mediální úinky.“ (Páleník, 2012: 9–10)

Sdělovací prostředky mají schopnost navodit nejrušnější pocity, utvářet myšlenky a názory, podpořit osobní vztahy i vřdomí o vlastní totožnosti i zprostředkovat tená i kontakt s okolním světem. „Panuje všeobecné přesvědčení, že média jsou schopna utvářet a formovat jedincovo poznávání světa a mohou být hlavním zdrojem myšlenek a názorů, jež se k nim dostávají.“ (Burton a Jiráek, 2001: 16)

Je však nutné zdůraznit, že významnou roli v procesu komunikace, a tedy i následného ovlivnění, sehrává divák. Ten totiž není pouze pasivním příjemcem mediálních obsahů, tak jak mu jsou předkládány, naopak, svým selektivním chováním do určité míry určuje vliv mediálních sdělení. Práv on si volí, na co se bude dívat, které noviny si přečte i a zda televizi vůbec zapne. Navíc každé sdělení, které se k nim dostává, n jak interpretuje. Ve

vztahu k masovým médiím tedy vyvíjí určitou aktivitu a tím mimo jiné působí dopad mediálního sdělení na jeho osobu.

Na tuto aktivitu poukazuje i McQuail (2009), který upozorňuje, že bychom při snaze o zkoumání vlivu médií měli brát ohled jak na roli odesílatele, tak příjemce. Mediální úinky jsou totiž dle nových podmínek obmělny. Obrát ke konceptu aktivního publika, které není pouze pasivním příjemcem obsah, tak jak mu jsou předkládány mediálními institucemi, nastal po eseji Kódování/Dekódování (2008) vydané sociologem a teoretikem kulturních studií Stuartem Halleem.

1.1.1 Aktivní publikum a proces komunikace dle Stuarta Halla

Koncept teorie Kódování/Dekódování byl Stuartem Halleem sepsán v roce 1973 a zabíral se vztahem mezi texty, jejich producenty a publikem. Tento rozsahem nikterak rozsáhlý, ale obsahově zásadní esej, přinesl pozdvižení mezi tehdejší odbornou společností. Hall se totiž svou prací odklonil a vymezil proti zastávané teorii závažné společnosti, která tvrdila, že významy produkované mediálními společnostmi „zasahují“ mysl recipient, a to bez jakýchkoliv změn a nepřesností. Tuto koncepci pasivního publika ve své studii Hall zpochybňuje a k divákovi přistupuje jako k aktivní masě. (Hall, 2008; Kellnarová, 2011)

Komunikaci rozděluje Hall do dvou částí – kódovací a dekódovací. Hall v proces komunikace bychom ve společnosti mohli popsat asi takto: Daná mediální instituce zakóduje význam do mediálního sdělení a pošle jej přes kanál recipientovi. Publikum, které komunikát přijme, ho rozkóduje podle vlastních charakteristik a zkušeností. (Hall, 2008; Kellnarová, 2011)

Vyprodukovaný text podléhá více možnostem čtení i výkladu a obsahuje více vložených významů² – je polysémnní. „*Zmnožiny toho významu je jeden, jenž by se dal označit jako primární a který je médiem zamýšlen být významem, který publikum vytvoří.*“ (Hall, 2008; Kellnarová, 2011: 12) Aby se tak stalo, je v procesu kódování do textu zabudována určitá struktura, která konzumenta sdělení po celou dobu čtení ovlivňuje a navádí k interpretaci textu dle preferovaného významu. Zda jednotlivec tento význam rozezná a přijme za vlastní, závisí jak na tom, zda koresponduje se sociálními a kulturními

²Znak totiž bývá polysémnní, což znamená, že jednomu znaku odpovídá více označovaných i denotát, a tak i sdělení, jenž je tvořen ze znak, může nabývat více významů. Denotativní rovina znaku je zpravidla pevně zakotvená, rovina konotativní je však ovlivněna sociálním, kulturním a politickým aspektem prostředí, které vytváří dominantní kulturní řád společnosti. (Kellnarová, 2011)

charakteristikami publika, tak na aktivitě recipienta vyvinuté v procesu dekodování. (Hall, 2008; Kellnarová, 2011)

K tomu, aby příjemce vyetl informaci ze sdělení poslaného médiem – tedy ho dekoval, musí vynaložit určité úsilí. Hall (2008) se ve své práci zabývá druhy tení a vlivem vynaložené aktivity publika na interpretaci textu. Jak už bylo eno, divák m že i nemusí p íjmout primární význam sdělení. Existuje n kolik d vod , pro jedinec interpretuje sdělení jinak, než jak tomu zamýšlela daná mediální instituce: obsah sdělení je p íliš t žký, divák nezná i nerozumí použitým odborným termín m nebo slov m cizího p vodu, argumentace je pro n j nesrozumitelná atd. Publikum však také m že zám m uchopit problematiku odlišným zp sobem, než média p edpokládala a zamýšlela. Hall (2008) tento jev vysv tluje na konceptu t í druh tení, které m že divák vzhledem k textu zaujmout. (Kellnarová, 2011)

Prvním z nich je rozklí ování podle tzv. opozitního klí e, dané sdělení tedy m že být p e teno p esn naopak, než jak tomu bylo b hem kódování zamýšlelo. „*Recipient si je v dom ideologicky podmín ných sdělení v komunikátu a nesouhlasí s nimi, naopak si vytvá í vlastní interpretace podle svých interpreta ních rámc .*“ (Kellnarová, 2011: 24; Hall, 2008) Takovýto druh tení vyžaduje nejv tší aktivitu vyvinutou divákem.³ Druhý typ tení zahrnuje rozklí ování sdělení podle dohodnutého kódu. P íjemce tedy obecn souhlasí s ideologickým výkladem sdělení, určité jeho aspekty však odmítá. „*P íjemci sdělení totiž s n kterými fakty souhlasí, ale s ostatními, které se pojí s jejich konkrétním prost edím, pracují, p etvá í si je nebo je i zavrhují práv podle tohoto prost edí, respektive podle svých vlastních interpreta ních rámc .*“ (Kellnarová, 2011: 25; Hall, 2008) I v tomto p ípad se tedy projevuje určitá aktivita p i dekodování textu divákem. (Hall, 2008; Kellnarová, 2011)

Posledním typem tení je dekodování podle tzv. dominantního kódu. Jelikož má text natolik dobře vystav nou strukturu navád jící k preferovanému významu, nabízené významy bere jako p irozené, což znamená, že podlehl preferovanému tení, a tedy text rozklí ovává podle dominantního kódu. V takovém p ípad p íjemce zcela akceptuje ideologii obsaženou v komunikátu a v procesu dekodování vyvíjí nejnižší možnou aktivitu. (Hall, 2008; Kellnarová, 2011)

Výše zmín é druhy tení poukazují na to, že publikum není pouze pasivní figurkou v probíhající komunikaci. Je tedy d ležitě p ípomnout, že média nemohou p ínutit v tšinu lidí d lat, co necht jí. (McQuail, 1998) Záleží totiž na divákovi, jak s mediálními obsahy nakládá.

³ „*Divák si musí nejd íve uv domít ideologické zkrslení sdělení, poté jej do jisté míry promyslet, zavrhnout a p íklonit se k jinému záv ru.*“ (Kellnarová, 2011: 24)

To potvrdily i výzkumy ve stejném směru, které ukázaly, že ve skutečnosti nemáme být skrze média dotlačeni k tomu, abychom přemýšleli o něčem, o čem nechceme. (Ruddock, 2001) Psycholožka Dorothy Rowe (1993 in McNair, 2004) dokonce tvrdí, že zprávy, které sledujeme v médiích, na nás nemají žádný vliv, neovlivní nás totiž samotné zprávy, ale to, jak je interpretujeme.⁴

1.1.2 Předpokládané účinky médií

Mediální účinky definuje McQuail (2009) jako zamýšlené i nezamýšlené důsledky činnosti masových médií. Burton a Jiráček (2001) mezi ně například patří:

- změnu postoje, myšlení a poznávání
- individuální reakce/emocionální odezvy
- znečitlivění
- trivializaci
- nastolování agendy

Schopnost médií změnit postoje, myšlení a poznávání svých diváků bylo zmíněno už výše. Tato proměna na pohledu na svět, stejně jako přesvědčení a poznání, probíhá skrze modifikaci postojů k druhým lidem i k nejrozličnějším tématům. (Burton a Jiráček, 2001)

„Základním prostředkem tohoto vlivu je zejména sklon médií předvádět stereotypizovaný pohled na společnost a její členy, jenž má za účel ovlivnit to, jak lidé nahlížejí na různé sociální skupiny i sami na sebe.“ (Burton a Jiráček, 2001: 353)

Do každého sdělení totiž autor vkládá záměrně jaký význam, který si má čtenář osvojit, což bývá označováno jako koncept preferovaného čtení.⁵ (Reifová a kol., 2004 in Burton a Jiráček, 2001) Média zároveň svými obsahy vyvolávají u příjemce sdělení emocionální i racionální odezvy. (Burton a Jiráček, 2001)

Při soustavném vystavení působení médií může dojít i k tzv. znečitlivění, kdy jedinec zažije takovému působení lhostejný. (Potter, 1999 in Burton a Jiráček, 2001) Jedním z dalších účinků médií je trivializace, při které dochází k zjednodušování skutečností za účelem přilákání a udržení pozornosti svých příjemců. (Burton a Jiráček, 2001)

⁴ Zároveň bylo v Times, 17. listopadu 1993, v souvislosti s diskusí o prohlášení britského moderátora Martyna Lewise řečeno, že v médiích je příliš mnoho „špatných zpráv“. Dále bylo citováno, že neexistují dobré, i špatné zprávy, jen „pravda“, kterou publikum interpretuje pozitivně, nebo negativně v závislosti na individuálních okolnostech. (McNair, 2004)

⁵ Tento účinek médií byl vysvětlen v předchozí podkapitole.

Posledním výše zmíněným je koncept nastolování agendy, tedy teorie zbývající se vztahem mezi mediálními sděleními a ve stejném mínění, charakterizující schopnost médií určit hierarchii témat dle důležitosti pro jedince i společnost. S konceptem nastolování agendy někdy bývá spojována teorie rámcování, již se budu podrobněji zabírat v následující podkapitole.

1.1.3 Rámcování

Teorie rámcování, stejně jako koncept nastolování agendy, zkoumá vztah médií a ve stejném mínění. Nedomnívá se však, že hlavní vliv při vytváření ve stejném mínění spoívá v četnosti výskytu tématu v novinách. Naopak předpokládá, že informace příjemce ovlivní nejvíce v popisu události nebo v tom, jak média téma označí. Záleží tedy především na zpracování reality médii – na jejím zarámování. Na rozdíl od teorie nastolování agendy, která zkoumá, jestli o tématu přemýšlíme, koncept rámcování sleduje, jak o něm přemýšlíme.⁶(Scheufele–Tewksbury, 2007 in Frolcová, 2012)

Autorem teorie rámcování⁷ je americký sociolog kanadského původu Erving Goffmann. Ve své knize s názvem *Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience* (1974) se zabýval sociální interakcí i se sebou, jakým lidé tvoří svoje poznatky a jaké rámce aplikují na vzniklé situace. (Tejkalová, 2012) Tyto tzv. primární rámce, které člověk bezprostředně aplikuje na sociální událost, dávají smysl aspektům určitého výjevu. (Goffmann, 1974 in Tejkalová, 2012)

V českém prostředí je koncept rámcování spojován především s teorií nastolování agendy. Na koncept rámcování však můžeme být nahlíženo ze dvou různých úhlů pohledu, tedy jako na mediocentrický koncept užívaný pro výzkum účinků médií, i socioentrický, který při zkoumání mediálního obsahu zohledňuje možné vlivy diskurzu – působení kulturních, mocenských a jiných kontextů. Vzhledem k tématu této bakalářské práce, jež se zabývá účinky médií na publikum, je rámcování užito v prvním zmiňovaném konceptu, v tomto případě má tedy blíže k nastolování agendy. (Tejkalová, 2012)

⁶ McCombs (2009) tvrdí, že rámcování je kultivovanějším druhem nastolování agendy, jeho tzv. druhou úroveň.

⁷ Teoretik Robert M. Entman (2004 in Frolcová, 2012) definuje rámcování jako výběr a zvýraznění některých aspektů událostí i témat a vytváření propojení mezi nimi k podpoře konkrétních definic, interpretací, hodnocení a řešení. Paulína Tabery zastává myšlenkou mantinelů, v nichž se média nebo tena i pohybují, když uvažují o nastoleném tématu. Jedinec si tak nové poznatky zasazuje do předem vytvořené sítě myšlení a podle toho o nich přemýšlí. (Tabery, 2009 in Frolcová, 2012) Toto smýšlení je ovlivněno jeho identitou, kulturou i zkušenostmi. (Scheufele–Tewksbury 2007 in Frolcová, 2012)

V mediální teorii se koncept rámcování užívá k výkladu zámru daného mediálního sdělení i pro interpretaci takového sdělení. Jedná se tedy bu to o kvalitativní analýzu zpravodajského obsahu i o vliv rámcování sdělení na publikum. (Takeshita, 1997 in Tejkalová, 2012) Je nutné zdraznit, že rámce uplatuje jak novinář při výběru materiálu pro své sdělení⁸, tak recipient při interpretaci mediálního výstupu. Rámcování zapíše i uje zvýrazní i potlačení některých aspektů události, o níž je novinářem informováno. Tato činnost novináře vyplývá především ze skutečnosti, že novinář i jakožto přímý svědek události, je schopen vnímat pouze určitý výsek reality. (Van Gorp 2006 in Tejkalová, 2012) „*Neschopnost vnímat objektivní realitu a chaotická změna rozpojených dojmů v jejich úplnosti vysvětlují, proč je selekce a uspořádávání médiem nevyhnutelné.*“ (Van Gorp, 2006 in Tejkalová, 2012: 46)

K rámcování zpráv dochází také proto, aby bylo dané události pro publikum jednodušší porozumět. Média totiž při zpracování zpráv používají podobné rámce jako konzumenti obsahů. Tímto rámcováním však ovlivní ve stejné míře a konstruuji obraz reality. (Trampota, 2006)

1.2 Dopad psychického rozpoložení na výkon sportovce

1.2.1 Role psychiky ve sportu

Profesionální sport je čím dál tím vyrovnanější. Nejlepší sportovce od sebe mnohdy dělí pouhé setiny sekundy i centimetry. Mezi první a druhou oštipkou planety byl v roce 2012 odstup pouhých dvaceti centimetrů, u nejlepších světových pěkážkáek pak sedm setin sekundy.⁹ I proto neurčí hlavní rozdíl mezi vítězem a porážkou fyzické parametry sportovce i technická dokonalost provedení jejich disciplíny, i když obě proměnné nepochybně sehrávají svou roli. Hlavní úlohu sehrává především psychická odolnost reprezentanta.

Schopnost zvládat úzkost, stres a tlak vytvořený okolím i vlastní osobou vyleje z adových vrha, bžci skokan mistry světa, olympijské vítěze a světové rekordmany.

⁸ Úhel pohledu zpracování události novinářem ovlivňuje, jaké rysy události budou zdrazněny a jaké se naopak upozadí. (Van Gorp, 2006 in Tejkalová, 2012)

⁹ Dostupné z: www.iaaf.org

Přesto bývá důležitostí mentálního rozpoložení sportovce často podceňována. Přitom právo ona stanovuje rozdíl mezi slávou a proslulostí.

Sport náleží mezi nejmocnějšími zájmovými aktivitami člověka. Konkuruje mu jen umění, hazard a sex. (Slepička, Hošek a Hátlová, 2006) Vzniká emocionality při sportovní aktivitě je dán několika faktory: soutěžením před veřejností a jeho slavnostním rázem, značným osobním i společenským významem sportovních výsledků, vysokou rizikovostí sportovní aktivit. (Vaněk, Hošek, Rychtecký, Slepička, Svoboda, 1984) Z těchto charakteristik můžeme vyvodit, že čím důležitější je závod, tím je pro soutěžece psychicky náročnější. Pro většinu sportovců představují nejvýznamnější událost jejich kariéry olympijské hry.

Tento „sportovní svátek“, konající se jednou za čtyři roky, bývá ve veřejnosti i v tšinu sportovců považován za nejprestižnější sportovní akci světa.¹⁰ Zisk medaile se pak stává absolutním vrcholem, kterého má každý jedinec dosáhnout.¹¹ Takovým úspěchem se zaazuje mezi „hrstkou vyvolených“, kteří se stávají slavnými ve své zemi i po celém světě.

V atletickém odvětví, kterému se věnuje tato práce, jsou pro každého běžce, skokana i vrhače nejzásadnějšími soutěženími kariéry olympijské hry. Jejich důležitost je dána hned několika faktory: konají se pouze jednou za čtyři roky, zájem médií i společnosti je mnohonásobně vyšší než při ostatních atletických šampionátech, s čímž se pojí i nabídky sponzorů v případě úspěchu. Vzhledem k výjimečnosti olympiády roste kvalita výkonů a připravenost závodníků během sezóny. Svou roli sehrává také podpora mezinárodní federace a historická prestiž soutěže. Olympijské „zápolení“ se proto má stát psychicky mnohem náročnějším.

Silná emocionální tenze přitom bývá jedním z hlavních důvodů zhoršené výkonnosti. (Vaněk, Hošek, Rychtecký, Slepička, Svoboda, 1984) Vzhledem k významnosti olympijských her v kariéře atleta a k veřejnému rázu této soutěže není divu, že se rozhodujícím faktorem závodnickova úspěchu stává psychika. Jak už bylo řečeno, výkony a připravenost jedinců jsou ve sportu často velmi vyrovnané. Na olympijských hrách v Londýně 2012 od sebe nedělil třetího a osmého výškače jediný centimetr. Po adriánské ovale jen po třetí pokus na předchozích

¹⁰ Samozřejmě existují výjimky a záleží především na daném sportovním odvětví, ve fotbale se například více cení titul ze světového šampionátu, pro tenisty je zase důležitější triumf na jednom ze čtyř grandslamových turnajů.

¹¹ Pro mnohé sportovce je to zároveň možnost, jak si zajistit obživu i finanční prostředky na kvalitní přípravu na několik let. „*Jsmo malý sport a nemáme šanci si vydlat sami na sebe. V atletice i jiných odvětvích jsou finanční bonusy. U nás takové možnosti nejsou, my máme jen jednu šanci a ta přichází každé čtyři roky na olympiádě*“, vysvětluje vodní slalomářka Štěpánka Hilgertová. (ŽELEZNÁ, Katarína: *Hradilek: Nejdív olympijské stříbro. Potom hon za sponzory*. Mladá fronta DNES, Praha, MAFRA, a.s. 25. 8. 2012)

výškách. Rozdíl mezi úspěchem a zklamáním sice mohou vytvářet i nepatrné maličkosti, zásadní vliv na průběh a výsledek závodu má však sportovcovo duševno.

Fakt, že zlatou olympijskou medaili z Londýna získal oštpa Keshorn Walcott z Trinidadu a Tobagu, neznamená, že byl nejlépe fyzicky a technicky připraven. Poukazuje však na jeho schopnost vyrovnat se v nejdležitějším moment sezóny co nejlépe s danou situací. „*Pro mě bylo už finále úspěch. V tšina kluk šla pak do závodu nervózní, já byl naprosto uvolněný,*“¹² říkal po vítězství v tomto závodu tehdy 19letý vrhač, který hned prvním pokusem překonal národní rekord.

Svědčí o tom i příklady sportovců, kteří během celého olympijského roku „září“, v celosvětových sezonních tabulkách se řadí na první místo, daleko za sebou nechávají své soupeře a stávají se už před olympijskými hrami jasnými favority soutěže. V daný den však nedokážou předvést své schopnosti a zaostávají za stupni vítězů i za svými reálnými fyzickými možnostmi.

Podobná tomu byla například sportovkyně Lenka Marušková, když před hrami v Londýnu obsadila dvě druhá a třetí místa na závodech Světového poháru. Pokaždé tedy stála na pomyslných stupních vítězů. Na olympiádě však skončila osmá¹³ (vzduchové pistole) a třináctá¹⁴ (libovolná pistole na 25 metrů, sportovní pistole žen).

1.2.2 Sportovní psychologie

Jako vdecký obor byla psychologie založena v druhé polovině 19. století, tedy podobně ve stejné době, kdy sport nabývá své moderní podoby. Od konce 19. a počátkem 20. století můžeme v odborné literatuře nalézt články týkající se například amerického fotbalu (Patrick), golfu (Whitlack), cyklistiky (Triplet) apod. Do první světové války se však jedná především o nahodilá nesystematická bádání. Situace se však změnila po první světové válce, kdy vznikají první vysoké školy se sportovní a tělovýchovnou orientací (Newmecko, USA, Sovětský svaz), jedná se o tzv. meziválečnou zakladatelskou etapu sportovní psychologie. Po

¹²VAVRDA, Antonín: *Za tři roky se zlepšil o 30 metrů! Kdo? Nástupce Železného*. Aktualne.cz. [online]. 2012. [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: <http://sport.aktualne.cz/keshorn-walcott-talent-z-trinidadu-ktery-zaskocil-favority/r~33e94136e44e11e197b90025900fea04/>

¹³„*Já finále uním, nemívám s tím problém. Ale asi to chtělo v té koncentraci. Asi jsem chtěla až moc,*“ prohlásila tehdy. (GRIM, Filip: *Marušková ve finále vzduchové pistole medaili nevystřílela. Byla osmá*. Idnes.cz [online]. 2012. [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/strelkyne-maruskova-postoupila-do-finale-fi0-olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120729_114953_oh-ostatni-sporty_fil)

¹⁴„*Tu myšlenku (na medaili, pozn. aut.) jsem si připustila. Po vítězství jsem s vyšším výsledkem, a když jsem viděla, jak body na monitoru ubývají, byla jsem nervóznější a nervóznější, chtěla jsem víc,*“ uvedla po závodě. (GRIM, Filip: *Střelkyně Marušková ve finále chybně, s Londýnem se loučí 13. místem*. [online]. 2012. [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/lenka-maruskova-strili-na-olympiade-v-londyne-libovolnou-pistoli-1cn-olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120801_122447_oh-strelba_ten)

druhé světové válce dochází k obrovskému rozmachu olympijských sportů a prezentace sportovních úspěchů hraje v tomto období tzv. studené války významnou politickou roli. I z tohoto důvodu je psychologická příprava reprezentantů v nově zavedené pozornosti. Stále více psychologů se angažuje v péči o vrcholové sportovce a řeší se otázky vlivu psychiky na sportovní výkon. (Hošek, 2005)

Popularita sportovní psychologie celosvětově roste jak v akademické, tak běžné praxi. Sportovní psychologie činí významné pokroky v určení vlivu závodnickova psychického rozpoložení na jeho výkonnost. I přes tento viditelný pokrok se zdá být velká část sportovní obce váhavá či až skeptická k využití pomoci sportovního psychologa, což (Gee, 2010) je způsobeno nedostatkem povědomí sportovců a trenérů o přínosu sezení. (Ferraro & Rush, 2000; Gardner, 2001; Zakrajsek & Zizzi, 2007 in Gee, 2010) Sportovní obec srovnává sportovní psychologii s jinými psychologickými praktikami, které se zabírají duševním zdravím¹⁵ a považuje sportovní psychologii za klinicky založené sezení. (Linder, Brewer, Van Raalte, & DeLange, 1991; Ravizza, 1988; Van Raalte, Brewer, Brewer, & Linder, 1993; Van Raalte, Brewer, Linder, & DeLange, 1990 in Gee, 2010) Toto nedorozumění vede k stigmatizaci využívání služeb sportovního psychologa. (Corrigan, 2004 in Gee, 2010)

Přesto se dá říci, že se sportovci, v touze po ovlivnění své psychiky a dosažení lepšího výkonu, nyní stále častěji uchylují k pomoci odborníků. Využívá ji například i nejlepší česká tenistka Petra Kvitová. Její trenér David Kotyza o vlivu sportovního psychologa na její úspěchy říká: „Když si zeptám, že by Petra takového člověka neměla, nemyslím, že by hrála na takové úrovni. Považuju pomoc odborníka za jeden ze základních pilířů, by měla Petra hlavu i tak dost silnou.“¹⁶

Z atletického prostředí nám může posloužit například kladivář Lukáš Melich, který byl v posledních letech na významných soutěžích ve skvělé formě. Při rozcvičování předlaskoval daleké hody, které by následně v soutěži braly medaile. Melich však vždy „pohodil“ už v kvalifikaci a nedokázal se probojovat ani do finále.

„Uřit jsem měl na mnohem víc. Vše bylo dobré, až do posledního hodu v rozcvičování. Oba dva z nich by mi stačily na postup. V závodě to bylo asi velké chvilí,“¹⁷ prohlásil po světovém šampionátu v Berlíně v roce 2009. Měsíc před olympiádou v Londýně

¹⁵Například s psychiatrií.

¹⁶JELÍNKOVÁ, Tereza a Jaroslav PLAŠIL. *Mentální trénink se stává běžnou součástí přípravy a tréninku sportovců*. Rozhlas.cz. [online]. 2012. [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://m.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/_zprava/1160033

¹⁷Lukáš Melich. *Atletika.cz*. [online]. 2012. [cit. 2013-08-17]. <http://www.atletika.cz/reprezentace/medailony-atletu/lukas-melich/>

za al docházet ke sportovní psycholožce. Následovalo olympijské finále a životní úspěch v podobě šestého místa.

„Rozhodla hlava. Až jsem se divil, co se (po sezeních s psycholožkou, pozn. aut.) děje. Po kvalifikaci jsem byl v totálním klidu, finále naprosto bez nervů. Přišel jsem maximálně připravený a duševně silnější a také sebevědomnější,“¹⁸ prohlásil český vrhač.

Tyto příklady ukazují, jak moc je psychika ve sportu důležitá. „Na olympiádu trénujete a musíte to umět prodat v daný moment, pokud nemáte hlavu srovnanou, nemůžete se vám to povést,“¹⁹ tvrdí stelec David Kostelecký, olympijský vítěz z Pekingu v trapu. Každý sportovec se musí vyrovnat s celou řadou faktorů, které ho ovlivňují a podepisují se na jeho výkonnosti. Patří mezi ně mimo jiné: sebevědomí, motivace, úzkost²⁰ a aktivace.

1.2.3 Sebevědomí a motivace

Špičkoví sportovci jsou charakterizováni profilem ledovce, což znamená, že oproti ostatním dosahují nižších hodnot v depresi, zmatku, únavě, hostilitě²¹ a napětí. Naopak se vyznačují vyšší hodnotou aktivity a vysokou mírou sebevědomí. Lepší výkon je pak těsně před soutěží spojován s aktivitou, slabší se zmatkem, únavou a depresí. (Morgan, 1980 in Todd a kol., 2012)

Ještě než začne sportovec měřit síly se soupeři, musí si uvědomit vlastní schopnosti. Proto sprinter Usain Bolt dokáže trénovat se svými protivníky, prostě si uvědomí, že vždy předvede lepší výkon než oni. Celý svět od roku 2008 při každém jeho startu čeká, co sprinterská kometa předvede. Do roku 2010 neporažený však našel během předložkové sezony nového vyzyvatele – svého tréninkového kolegu Yohana Blakea. Před olympiádou v Londýně atleti a experti spekulovali, zda Bolt po čtyřech letech poprvé na velké soutěži pozná porážku (vyjma mistrovství světa v Tegu, kde byl Bolt ve finále stovky diskvalifikován).

¹⁸ KUŠEROVÁ, Martina; GRIM, Filip: *Kladivá Melich byl v Londýně šestý. Maslákovi a Bábovi finále unikla*. Idnes.cz [online]. 2012. [cit. 2013-08-17] Zdroj: http://oh.idnes.cz/olympijske-hry-atleticke-souteze-dl9-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120805_201405_oh-atletika_par

¹⁹ *Uvolněte se, prosím*. Ceskatelevize.cz [online]. 2008 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1176221164-uvolnete-se-prosim/208522161800033/obsah/88531-david-kostelecky/>

²⁰ Úzkost neboli iracionální strach je charakterizována jako nepříjemný emocionální stav provázený psychickými i tělesnými znaky odpovídajícími strachu, aniž je známa příčina. Mezi projevy úzkosti patří: srdeční tepu, zvýšení krevního tlaku, zrychlené dýchání, potivost dlaní, rozšíření zorné dužiny, sucho v ústech, žaludeční nevolnost, srdeční obecné dráždivosti, svalové napětí, zhoršená pohybová koordinace, snížená psychická koncentrace, zrychlený tok asociací, snížení uchování vzpomínek atd. „Celkově dochází ke snížení pracovního výkonu a společného fungování.“ (Hartl a Hartlová, 2010: 649) Úzkost ale má i pozitivní význam, jelikož člověka motivuje, aby se jinak choval. Také má smysl tlumit snahu příliš se prosazovat. (Hartl a Hartlová, 2010)

²¹ sklon k agresivnímu jednání

Jeho soupeř byl ve skvělé formě a už při jamajské kvalifikaci Bolta porazil. Jenže nejrychlejší sprinter historických tabulek přijel do Londýna, aby ukázal, že je nejlepší na světě. Obhajobu si kdysi slíbil. Tehdy svému příteli Blakeovi řekl: „*Objevil ses moc brzo. Teď jsem jasný. Tvůj příchod jde až po roce 2012.*“²²

Toto je ukázka sebedůvěry těch nejlepších, která ukazuje, že úspěch tkví ve vlastní schopnosti. Je tedy velmi důležité, aby sportovec věřil v sebe i ve svůj úspěch. Tato víra může být mimo jiné motorem sportovce, který mu pomáhá zvládat fyzickou zátěž a umožňuje nacházet v ní smysl. Reprezentanti, pokud chtějí být nejlepší, musí svůj život často podřídit sportu, trávit měsíce v tréninkových centrech, mnohdy ve vzdálené zemi bez přátel, rodiny a blízkých. Právě víra v úspěch a víra v sám sebe se stávají jejich motivací.

I ti nejlepší o sobě však občas pochybují, přesto vědí, že v nejdůležitějších soutěžích dokážou podat dobré výkony. (Hardy a kol., 1996 in Ott a Van Puymbroeck, 2008) Sharon Hannanová, trenérka olympijské vítězky nad krátkými překážkami Sally Pearsonové, o své světovkyni říká: „*Když jsem ji poprvé viděla, věděla jsem, že chce být šampionkou a nikdy o tom nezapochybuje. Na celém světě neexistuje moc atletů s podobným přístupem.*“²³

Víra v úspěch tedy slouží jako prostředek pro jeho naplnění. S tím patří i tzv. teorie potřeby úspěchu (Atkinson, 1974; McClelland, 1961; McClelland a kol., 1953 in Todd a kol., 2012), která je vyjádřena jednoduchou rovnicí. Výkon = motivace dosáhnout úspěchu - strach ze selhání. To, zdali bude jedinec úspěšný, koresponduje do značné míry s tím, jestli je spíše osobností, která usiluje o úspěch (tj. naplnění pocitů hrdosti a uspokojení), anebo tím, kdo se především snaží vyhnout neúspěchu (tj. naplnění negativních pocitů a hanby). S tím samozřejmě souvisí i sebedůvěra jedince.

Bylo zjištěno, že osoby usilující v první řadě o úspěch jsou vysoce výkonné a motivují je situace s jistou dávkou výzvy, které přináší vyšší hodnotu v případě úspěchu. Proto Barbora Špotáková v loňské sezóně po několika úspěšných závodech Diamantové ligy prohlásila, že se potěbuje dostat pod tlak, aby předvedla výjimečný výkon. Oproti tomu jedinci, toužící především vyhnout se neúspěchu, patří mezi málo výkonné a zaznamenávají nejvyšší motivaci při situacích s vysokou mírou pravděpodobnosti úspěchu bez ohledu na hodnotu, kterou výkon přináší. (Atkinson, 1974; McClelland, 1961; McClelland a kol., 1953 in Todd a kol., 2012)

²² LANGR, Michael: *Teď jsem jasný. Jsem legenda. Jako Jordan a Ali, prohlásil Bolt.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/bolt-vyhral-v-londyne-i-dvoustovku-dut-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120810_011629_oh-atletika_lge

²³ HALLORAN, Jessica: *Hurdles a way of life for Sally.* Smh.com.au [online]. 2008 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.smh.com.au/news/beijing2008/hurdles-a-way-of-life-for-sally/2008/06/06/1212259113176.html>

1.2.4 Motivační klima

S motivací souvisí i představa ideálního prostředí, které jedinci umožní rozvíjet jeho schopnosti a dosahovat vytyčených cílů. Důležitou roli sehrává především okolí sportovce, to ho může motivovat a usměrnovat, nebo naopak deprimovat i odvádět od naplnění požadovaného výsledku. Některí sportovci se rádi vymezují vůči druhým a porovnávají se s nimi, a už jde o tréninkové kolegy nebo soupeře, jiní naopak potěbují být chváleni i podporováni a hrdě snášejí kritiku.

Dle toho, co jedince podporuje ve vykonávání činnosti, existují dva typy motivačního klimatu: mistrovské a soutěžní. První z nich představuje prostředí, ve kterém je jedinec svým okolím pozitivně motivován, aby u úkolu vydržel a zlepšoval se. Druhý se vyznačuje porovnáváním jednotlivců, jde především o soupeření, kdy jsou ti s lepšími výkony odměňováni více. (Nicholls, 1984 in Tod, 2012)

Vhodně zvolené klima je velmi důležité pro vývoj i výkonnost sportovce, umožní mu být produktivnější a progresivnější. Naopak špatně vybrané klima může být oslabující a svazující. Motivační klima je klíčovým faktorem pro vznik vnitřní motivace²⁴, tedy motivace, která je založená na radosti (Goudas a kol., 1995 in Tod, 2012) a duševní pohodě. (Reinboth a Duda, 2006 in Tod, 2012). Studie navíc ukázaly, že čím více sebeurčená je motivace člověka, tím lepší jsou jeho výsledky. (Deci a Ryan, 2000 in Tod, 2012)

Kromě vnitřní motivace provází sportovce během jeho činnosti i tzv. vnější motivace, kdy se jedinec snaží plnit požadavky vycházející z okolí, je tedy řízená a nikoli sebeurčující.

1.2.5 Aktivace

Dalším z faktorů, který sportovce před i během soutěže ovlivňuje a má značný dopad na jeho výkonnost, je míra jeho aktivace. Aktivace odráží způsob, jakým se tělo jedince připravuje na nadcházející výkon. Pohybuje se na ose od hlubokého kómatu po extrémní vzrušení, přičemž její nevhodná úroveň může mít velmi negativní dopad. Například nadměrné obavy o vlastní výkon doprovází svalové napětí, které se může odrazit v chování závodníka. S

²⁴ Motivace není cílem pro činnost samu – není řízená vnějšími odměnami. (Biddle a Mutrie, 2001 in Tod a kol., 2012) Pro vnitřní motivaci je nezbytné, aby byly uspokojeny tři psychologické potřeby: autonomie, kompetence a spřízněnost. Uspokojení autonomie vychází z chování, které naplníme ze své vlastní vůle. Pokud by tomu tak nebylo a odpadnul by důvod našeho jednání, přestali bychom s činností. Naplnění potřeby kompetence souvisí s pocitem dosažitelnosti, jde tedy o to, abychom byli přesvědčeni, že jsme schopni takové jednání uskutečnit a dosáhnout vytyčeného cíle. Spřízněnost se naplní uje citovně, jedinec tedy musí cítit, že ho ostatní přijímají, a buduje si vztahy, které ho v činnosti podporují. (Cognitive Evaluation Theory, CET; Deci a Ryan, 1985 in Tod, 2012)

příliš vysokou i nízkou mírou vzrušení²⁵ se zase snižuje schopnost sportovce vnímání, ten se ve snaze po zmaření ocitá ve stresu²⁶. (Sanders, 1983 in Ott a Van Puymbroeck, 2008)

Optimální míra aktivace se u každého sportovce liší, roli sehrává osobnost sportovce, úroveň dovedností, aktuální motivační stav a úkol. Obecně však platí hypotéza obráceného písmena „U“ (Yerkes a Dodson, 1908 in Tod, 2012), která pracuje s předpokladem, že optimální výkon nastává při průměrné úrovni aktivace. Špatný výkon je pak provázán s její vysokou nebo nízkou mírou.

Důležitá je však také sportovcova interpretace vlastní aktivace. Někdo může únavu hodnotit jako zásadní překážku pro dosažení vytyčeného cíle, naopak profesionální stelec pokládá mnohdy stavy únavy těsně před soutěží za žádoucí. Výkon by měl být lepší, pokud nedochází k rozporu mezi úrovní aktivace, kterou sportovec zažívá, a úrovní, které by dal přednost. (Kerr, 1985 in Tod, 2012)

1.2.6 Úzkost

Neexistuje sportovec, který by před soutěží nezažil úzkost. Pocity obavy a napětí jsou poměrně časté, neznámá to však, že jsou vždy nežádoucí. Někteří jedinci uvádějí, že "tlak" je dokáže vybudit k nejlepším možným výkonům. Přede vším tedy záleží na konkrétní osobě závodníka. Oštpačka Barbora Špotáková přiznává: „*Já to mám ale ráda, pracuju dobře, když je na mě vyvinut tlak. Jsem schopná ho unést. Potřebuju závod, který není jen tak.*“²⁷

Olympijský vítěz v trapu David Kostelecký naopak nechce pro zachování klidné mysli znát přílišné výsledky soutěže. „*Dnes za ním nechoďte, vyhradili byste mu výsledek,*“ žádal novináře po prvním dnu olympijského závodu v Pekingu jeho trenér Jan Dvořák. „*Ví, že zastřílel dobře, a to stačí.*“²⁸

Dle Schlenkera (1980 in Tod, 2012) má úzkost co do činění se snahou „kontroly dojmů“. Je přirozené, že se sportovci snaží sledovat a řídit obraz, který o sobě předávají druhým. Tato motivace správně se prezentovat nastává ve snaze po dosažení sociálních a materiálních zisků, rozvoji vlastní identity a ovládnutí emocí.

²⁵ Vzrušení „je spojeno se stavem bdělosti, kdy je tělo připraveno k činnosti. Dochází k zvyšování fyzické i psychické aktivity, například k srdeční frekvenci i pozornosti.“ (Ott a Van Puymbroeck, 2008: 1)

²⁶ Stres je „fyziologická odpověď organismu na nadměrnou zátěž neúnikového druhu, která vede ke stresové reakci.“ (Hartl a Hartlová, 2010: 565) Sillamy (2001 in Tod, 2012: 206) ho popisuje jako „stav organismu, který je v nebezpečí ztráty rovnováhy pod vlivem stimulů, jež ohrožují jeho homeostatické mechanismy.“

²⁷ Rozhovor autorky s oštpačkou Barbarou Špotákovou, uskutečněný dne 25. července 2012.

²⁸ BERÁNEK, Jaroslav: *Olympijské zlato přiletělo na pětadvaceti ruzových obláčích*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/olympijske-zlato-priletelo-na-petadvaceti-ruzovych-oblaccich-pbn-/olympiada-pekiny.aspx?c=A080810_130856_olympiada-pekiny_rou

Sportovcova úzkost pak často souvisí s obavami, že bude p sobit jako osoba bez nadání na sport i jako nedostate n duševn vyrovnaná. Snaha kontrolovat dojem je u takových jedinc vyšší, pokud je jejich chování ve ejné, p edevším tedy p i závod ní p ed publikem, p áteli, rodinou a médii. (Hudson a Williams, 2001 in Tod a kol. 2012; Wilson a Eklund, 1988 in Tod a kol., 2012)

Existují dva typy úzkosti kognitivní a somatická. První zmín ná p edstavuje obavy, pochybnosti a starosti spojené s vlastním výkonem, jedná se o strach ze selhání. Týká se tedy duševních znak úzkosti. Projevuje se rozptýlením, které zap í i uje neschopnost jedince soust edit se, narušuje jeho pozornost a navozuje negativní výkonnostní o ekávání. Zvyšování kognitivní úzkosti negativn ovliv uje a snižuje atletovu výkonnost. Pozitivní složkou kognitivní úzkosti je sebed v ra, jejíž r st se pozitivn odráží na výkonu atleta. (Tod a kol., 2012)

Druhý typ úzkosti se projevuje vnímáním fyzického vzrušení, jako je zvýšení srde ní frekvence i pocení. (Ott a Van Puymbroeck, 2008) Jak dochází k zintenzivn ní úzkosti, snižuje se výkonnost atleta. Tento vztah, p ipomínající k ivku obráceného písmena U, ukazuje, že p i zvyšování somatické úzkosti od nízké až po st ední úrove , dochází ke zlepšení výkonnosti sportovce. Jakmile ale intenzita p ekro í i naopak klesne pod úrove st edního rozsahu, výkonnost atleta se snižuje. (Davidson and Schwartz, 1976 in Ott a Van Puymbroeck, 2008)

Vztah mezi úzkostí a výkonem však není dán pouze intenzitou úzkosti sportovce, nýbrž i tím, jak jedinec tuto úzkost interpretuje. Záleží tedy na tom, jestli ji vnímá jako nápomocnou pro sv j výkon, což zmínila ošt pa ka Barbora Špotáková i p ekázká ka Denisa Rosolová, i nikoli. Dle Swaina a Jonese (1993, in Tod 2012) práv vlastní interpretace, ovliv uje výkon nejvýznamn ji.

„...a koli mohou r zní sportovci zažívat stejn intenzivní úzkost, její dopady na výkon mohou interpretovat r zn , p i emž práv tato interpretace, nikoli intenzita úzkosti ovliv uje výkon nejvýrazn ji.“ (Tod a kol. 2012: 77)

Dle výzkum (Swain a Jones, 1992 in Tod, 2012) sportovci s vyšší mírou sout živosti o vyšší sebed v e uvád li spíše nápomocné interpretace p edstartovní kognitivní a somatické úzkosti. Úsp šný eský hokejista Martin Havlát íká: *„Miluju stresový situace, minuty p ed koncem, trestný st ílení. Mám to rád – hlavn ten pocit, když se to povede. Není nic lepšího.“* (Jelínek a Kabošová, 2003:53)

1.3 Vliv mediálních sd lení na sportovce

Jak bylo vysvětleno výše, psychika sportovce zásadně ovlivňuje jeho výkonnost. Vzhledem k faktu, že média jsou schopna navodit nejrozličnější pocity, utvářet myšlenky a názory a pobavit a rozptýlit – tedy ovlivnit psychické rozpoložení jedince – i ona se podílejí na úspěchu i neúspěchu reprezentanta. Svým působením mohou pozitivně i negativně ovlivnit úspěšnost jedince. Je nutné říci, že tento vliv je však vždy podmíněn osobností sportovce.

Příkladem může být sprinter Usain Bolt, mediálně nejsledovanější sportovec světa, pokud by média měla pouze negativní vliv, zvítězil by opravdu téměř na všech velkých soutěžích od roku 2008 a objevoval by se v médiích tak často?

Jak už bylo popsáno, dopad mediálních úniků je závislý jak na konkrétním médiu a jeho obsahu, tak na přijímáči sdělení. Nejedná se totiž pouze o obsah, jenž je předkládán, ale i o jeho interpretaci divákem. To platí i pro sportovce jako konzumenty mediálních sdělení. Je zde však jeden významný rozdíl. Média jim v případě informování o jejich vlastní osobě nepředávají zprostředkovanou zkušenost, nicméně referují o události, ve které jsou sportovci sami aktéry. Sportovec se tedy může s obsahem více i méně ztotožnit, což záleží především na tom, jak si situaci vykládá sám.

Obecně se nedá říci, zda média sehrávají v kariéře sportovce i pozitivní i negativní roli. Záleží totiž na kontextu i každém jedinci, jak k médiím přistupuje, interpretuje obsah i samotnou skutečnost. Přesto můžeme vyvodit některé obecné úvahy médií na sportovce, jakými jsou například rozptýlení, tlak a motivace. Jejich dopad na výkonnost každého jedince je však individuální.

1.3.1 Tlak

Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, audiovizuální masová média zprostředkovala sport mnohem většímu množství diváků. Televize navíc umožnila sportovní klání sledovat v přímém přenosu, což ovlivnilo podobu a důležitost jednotlivých soutěží i statut sportovců. S masovým tiskem zároveň přišla do sportovního odvětví celebritizace v dnešním slova smyslu, kdy média učinila z profesionálních sportovců známé osobnosti. Média totiž vytvářejí celebrity i šíří povědomí o nich. O tomto působení médií se více zmíní například David Rowe (2004).

V případě úspěchu se ze sportovců stávají národní hrdinové, prohra a zklamání se sebou naopak mohou nést postavení „psanců“, jež jsou kritizováni ve veřejnosti i médiích, o čemž se zmíní například Lawrence A. Wenner (2013). Ve stejný ráz sportu a zejména společenským

význam výsledk , vedoucí k jakémusi „kultu osobnosti“, sahá až do období starověkého egea. Už tehdy byla sportovním vítězům provolávána sláva a stavěny sochy na jejich počest. Ani v novodobé historii nejsou projevy podobné úcty výjimkou²⁹, což také poukazuje na prestiž, která často přichází s olympijským titulem. Především je však sláva provolávána v médiích, popularita sportovních odvětví i jednotlivých reprezentantů se do značné míry odráží v četnosti informování o nich.

Před olympijskými hrami se jednotlivé redakce zaměřují především na tyto sportovce, kteří mají největší pravděpodobnost úspěchu, odhadují jejich šance a často je staví do role adeptů na medaili. Takové očekávání se pak promítá do povahy ve veřejnosti, což vytváří na jednotlivé sportovce tlak. Mediální pozornost, která je především velkou soutěží mnohonásobně intenzivnější než obvykle, může některým sportovcům vyhovovat, jiným naopak uškodit.

Světovou rekordmanku v hodce oštěpem Barboru Špotákovou před hrami v Londýně lidé zastavovali na ulici, žádali ji o podpis nebo jí jen přáli hodně štěstí. *„To je přejemné. Ale když vás pak osloví sto lidí za den, jenom čekáte, odkud zase někdo vykoukne. Na jednoho člověka je to moc.“*³⁰ Z olympijské vesnice pak před kvalifikačními finále utíkala do hotelu za svým přítelem Lukášem Novotným, aby se vymanila z neustálé pozornosti ostatních sportovců. Stěžovala si, že jí i v olympijské vesnici zastavují, žádají o fotografie, a především se neustále ptají, zda vyhraje. A to i přesto, že olympijská vesnice je místem, které má sportovce především podobným tlakem okolí chránit.

Překážkou Denisa Rosolová zmiňuje, že jí mediální pozornost i očekávání, která média vytvářejí, nevadí. *„Já si to užívám. Když mi hodně lidí vyřeklo, málokdy jsem se z toho sesypala. V tšinou jsem to naopak prodala, což bylo i v Helsinkách (pozn. mistrovství Evropy 2012), kde se od nás očekávala medaile a mně to jen pomohlo. Takže já mám ráda tenhle mediální humbuk.“*³¹

²⁹ Když tvrtka Kirani James získal v Londýně první olympijské zlato pro svou zemi, Grenada vyhlásila druhý den státní svátek. Světového rekordmana v běhu na 800 metrů, Davida Rudišu, zase po výjimečné sezóně v roce 2010 pasovali na masajského válečníka. Během tradičního kešského rituálu bylo poraženo 52 býků a snědlo se přes jeden a půl tuny rýže. (BERE, Michael: *Masajský válečník oslnil famózním rekordem. Může porazit Bolta?* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/kensky-bezec-david-rudisha-prekonal-svetovy-rekord-fhc-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120810_150301_oh-atletika_bem) A legendárnímu tykálci Sergej Bubkovi opravdu v ruském Doněcku postavili sochu.

³⁰ Měsíc před olympiádou tak odjela na dovolenou raději mimo českou republiku. *„Potřebuju spíš psychický klid.“* (BERE, Michael: *Před psychickým tlakem uteče do přirody. Musím vypnout, říká Špotáková.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/osteparka-barbora-spotakova-o-pripravach-na-olympijske-hry-p49-/atletika.aspx?c=A120619_144937_atletika_bem)

³¹ Rozhovor autorky s překážkou Denisou Rosolovou, uskutečněný dne 23. července 2012.

Naopak její kolegyně Zuzana Hejnová si po neúspěšném mistrovství Evropy v Barcelon³² obecně stěžovala na tlak okolí. „Všichni mi v Barceloně říkali: Budeš mít medaili. Dokonce se ptali, kdy mám vyhlášení. Já jim pořád odpovídala: Bude to tak těžké, ještě tam nejsem. Ty se i o medaili mi v Barceloně nebyly ptát. A stalo se, co jsem v Barceloně nechtěla.“³³ Kladiwá Lukáš Melich se právě z tohoto důvodu během své sportovní kariéry³⁴ zájmu médií raději vyhýbal a novináři mu tím neposkytoval rozhovory.

1.3.2 Předstartovní stav a média

Předstartovní stav³⁵ má bezprostřední pozitivní i negativní vliv na výkon sportovce a souvisí s nadcházejícím závodem. Toto období charakterizuje obava sportovce o výsledek, napětí z očekávání a předstartovní úzkost. „O okolnostech závodu sportovec často promýšlí a obsahově je typická tzv. tvorba negativních hypotéz. [...] Sportovec má tendenci všechny informace o nadcházejícím závodě, o soupeřích, o počasí apod. interpretovat jako pro sebe negativní a spojovat s nimi problémy nastávajícího vystoupení.“ (Slepička, Hošek, Hátlová, 2006) Takovéto předpoklady mohou sportovce velmi negativně ovlivnit intenzivními negativními emocemi. (Vaněk a kol., 1980)

Každý sportovec tedy predikuje podobu svého vystoupení a vytváří varianty různých hypotéz, které mohou nastat. Obdobné hypotézy vytvářejí a promítají do svých sdělení i média, což se projevuje jak pozorností, která je danému sportovci v určitém médiu věnována, tak i obsahem jednotlivých článků. Fakt, že je s vybraným sportovcem veden celostránkový rozhovor v novinách, poukazuje na prestiž reprezentanta. Pouze ti jedinci, kteří mají největší šanci na úspěch, si vyslouží takovou pozornost médií.

Veškeré negativní prognózy, které jsou vyvozeny a šířeny sportovcem, i vytvářeny médii, však mohou jedince velmi negativně ovlivnit. Jsou totiž doprovázeny intenzivními negativními emocemi. S blížícím se závodem stoupá množství úzkostných myšlenek. Dva hodiny před závodem naplňuje až 83 % času, který je k dispozici. Zároveň se objevují

³² Hejnová odjela v roce 2010 na šampionát jako druhá nejrychlejší žena evropských tabulek. Ve finále však skončila na čtvrtém místě. (Iaaf.org. [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.iaaf.org/records/toplists/hurdles/400-metres-hurdles/outdoor/women/senior/2012>)

³³ MACEK, Tomáš: Už se mi ptali, kdy mám vyhlášení, říká Hejnová. Medaili ale nezískala. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/uz-se-me-ptali-kdy-mam-vyhlaseni-rikala-hejnova-medaili-ale-neziskala-1i0-/atletika.aspx?c=A100730_230339_atletika_bur

³⁴ Až do olympijských her v Londýně, které byly pro něj zlomové, poprvé totiž na velké soutěži se svou konkurencí postoupil do finále a získal šesté místo.

³⁵ Předstartovní stav je složitou aktivací motivací strukturou vrozených i získaných dispozic určitého sportovce, která vznikla v procesu adaptace a učení a je aktualizována časovými i prostorovými signály blížícího se startu, především ale společenskou atmosférou nastávajícího utkání. (Vaněk, Hošek, Rychtecký, Slepička, Svoboda, 1984)

psychofyziologické příznaky (nervozita, svalová ztuhlost atd.). V případě významných závodů, kde je nutné být delší časový úsek předem, může „spirála“ předstartovního stavu způsobovat problémy. (Slepička, Hošek, Hátlová, 2006)

Pozitivně v takovém případě může působit snižování vlastních požadavků vzhledem k závodům. To ale znesnadňuje média, která svými sděleními sportovci neustále připomínají blížící se závod a vytvářejí od sportovce určitou očekávání. O to složitější je pro reprezentanta se odreagovat.

Všechny reklamy, všechny kontakty a rozhovory směřují k nadcházejícím závodům, a tudíž sportovci neustále připomínají blížící se vystoupení. Sportovec tedy prožívá stoupající napětí. Negativní vliv předstartovních stavů spočívá především ve zhoršení kvality života sportovce a v rušivém zásahu do životosprávy před závodem. (Slepička, Hošek, Hátlová, 2006) Dochází tedy k rozptýlení sportovce.

1.3.3 Mediální rozptýlení

Ke zjištění nejvýznamnějších faktorů, které ovlivňují výkonnost sportovce, provedl Greenleaf (2001 in Ott a Van Puymbroeck, 2008) průzkum mezi elitními sportovci soutěžícími na olympijských hrách v Atlantě 1996 a Naganu 1998. Jako negativní faktor zmiňovali rozptýlení médií.³⁶

To totiž vyvolává negativní reakce, škodlivé nábuzení, úzkost a stres, což vede ke spotřebě mentální energie a znemožňuje závodníkovi se soustedit. Psychická energie je přitom rozhodujícím prvkem potřebným ke koncentraci pozornosti a udržení pozitivního psychického přístupu. Účinným koncentrováním se šetří sportovec fyzickou energií. Nasátrávený obavami nad rozptýlením odlévá sportovcovu energii a jeho výkonnost trpí. (Manktelow, 2006 in Ott a Van Puymbroeck, 2008)

Média však bývají užívána i s opačným úmyslem, slouží sportovcům jako prostředek, který jim pomáhá odpoutat pozornost a myšlenky od blížícího závodu. Sdlovací prostředky totiž umožňují konzumentům zapomenout, relaxovat a zahnat napětí. Sportovci tedy využívají zábavní funkce médií a skrze neunikají všednosti i problémům a dosahují citového uvolnění. (McQuail, 1997)

V takovém případě považujeme rozptýlení médií za pozitivní, sportovec totiž není nadměrně deprimován blížící se soutěží. Náhradní činnost, jakou je například sledování filmu,

³⁶ Zároveň bylo zjištěno, že toto rozptýlení je psychologické povahy, což prokazuje, jak důležitou roli hrají mentální faktory ve vrcholovém sportu. (Ott a Van Puymbroeck, 2008)

tlumí vliv představ i myšlenek na nadcházející závod, jež mohou mít nepříznivý vliv. Média tedy pomáhají odreagovat se před ležícím okamžikem sezony.

S ohledem na sociální funkci pomáhají média dle McQuaila (1972) zvládat sociální situace a osobní obtíže, zajišťují podporu v domě i vlastní totožnosti a kontrolu i potvrzení divákových úsudků o své tvůrčinnosti. Zároveň zprostředkovávají tenařím, posluchačům a divákovi kontakt s okolním světem. Tato vlastnost médií bývá využívána sportovci během olympijských her, kdy jedinci tráví až několik týdnů mimo domov a do určité míry jsou izolováni od okolního světa.

Během jejich pobytu v olympijské vesnici jsou vyjmuti z rutinního života i běžné sociální reality. Právě skrze média se dozvídají informace ze své země i z dějiště her. Sdlovací prostředky jim také slouží jako zdroj informací o jejich vlastním závodě a okolí. Oštpačka Barbora Špotáková například zmiňuje, že se z médií dozvídá o aktuálním rozpoložení soupeřek, což byl také jeden z hlavních důvodů, pro mediální sledování před olympiádou v Londýně sledovala. Zároveň její výrok poukazuje na fakt, že i přestože každé mediální sledování má že postihnout pouze výsek reality nastalé události, Špotáková přikládá mediálním informacím váhu a bere je za pravdivé.

„Když jsem v závodě, tak se soupeřek na nic neptám. Hodně se o nich však dozvím z novin, protože naši novináři se ptají i jich, jak se cítí. Na které soupeřky čekaly, jak jsem na tom doopravdy. Je dobré vědět, že to tak cítí, a mně to pomáhalo.“³⁷ Zároveň média sportovcům nastavují jakési "zrcadlo", které jim umožňuje vnímat sebe sama v kontextu nadcházející události. Toto "zrcadlo" jim ukazuje, jak na ně pohlíží zástupci médií a do určité míry i veřejnost a odkrývá jim, co se od nich očekává.

1.3.4 Snaha mírnit média

Obavy z vlivu médií na výkonnost sportovce potvrzuje snaha na kterých sportovních institucích kontrolovat mediální obsahy. Existují situace, kdy se takové organizace snažily omezit kontakt novinářů s reprezentanty. Například v roce 2006 sepsala Japonská krasobruslařská federace (JSF) formální žádost na kolektivní vydavatelství časopisů, cílem bylo omezit publikování mediálních výstupů dvojnásobné mistryni Japonska v krasobruslení Miki Adonové. Důvodem byl strach, že by referování médií mohlo negativně ovlivnit přípravu této sportovkyně na blížící se zimní olympijské hry v Turíně. (NBC, 2008 in Ott a Van Puymbroeck, 2008)

³⁷Rozhovor autorky s oštpačkou Barborou Špotákovou, uskutečněný dne 7. listopadu 2012.

Podobn postupoval Kanadský olympijský výbor (COC), když ve svém manažerském plánu ve ejn demonstroval své komunika ní cíle takto: „*Mediální tréninková sekce klade d raz na podporu sportovní výkonnosti odstran ním mediálního rozptýlení.*“ (Canadian Olympic Committee, 2008 in Ott a Van Puymbroeck, 2008) Oba zásahy vycházely z p edpoklad , že výkonnost sportovce není podmín na pouze fyzicky, ale i psychicky a že média mohou negativn poznamenat p ípravu i psychické rozpoložení sportovce.

1.3.5 Motivace

Sd lovací prost edky však mohou sehrát v p íprav sportovce na vrcholnou sout ž také pozitivní roli. N kte í sportovci jsou totiž schopní využít intenzivní dohled médií jako motiva ní prvek k dosažení svého úsp chu. (Ott a Van Puymbroeck, 2008) „*Vše negativní kolem vás m žete obrátit a využít jako motivaci ve vašem život . Jedna z mých nejn tších tužeb byla dokázat lidem, kte í ve mn nevíli, že se mýlí,*“ íká legendární americký fotbalista Tony Dorsett. (Fergusson, 1990 in Ott a Van Puymbroeck, 2008)

Média jsou v takovém p ípad sportovcem p íjímána jako jakýsi „motor“, který ho podn cuje k innosti a zvyšuje jeho touhu po zlepšení. „*A koliv mají média potenciál negativn ovlivnit sportovcovu výkonnost, mohou být také využita k rozvoji a získání toho nejlepšího ze sportovce.*“ (Ott a Van Puymbroeck, 2008) D vodem m že být snaha dokázat zástupc m médií i ve ejnosti, že se mýlí, i naopak potvrdit mín ní nabité z mediálních obsah . Motiva ní schopnosti sd lovacích prost edk využíval p i své trenérské innosti nap íklad olympijský medailista z roku 1972, zápasník Dan Gable.

Dle n j by pozitivní mediální sd lení a p edevším mediální fóra m la být využívána jako motiva ní nástroj pro sportovce. Gable vyzdvihuje také d ležitost mediálních vyjád ení trenér na adresu svých sv enc a tvrdí, že sportovci mohou být uve ejn ými pozitivními výroky inspirování. (Gable, 1999 in Ott a Van Puymbroeck, 2008)

Zda média sehrají v karié e sportovce kladnou, i zápornou roli, ur uje p edevším to, jak se k mediálním obsah m sportovec staví, což je ur ováno osobností a psychikou každého jedince.

„*Sportovci mají na výb r ze dvou možností, mohou bu podlehnout rozptýlení skrze média, nebo mu elit.*“ (Ott a Van Puymbroeck, 2008) Pokud je reprezentant postaven v médiích do role favorita sout že a sám tuto roli p íjímá pozitivn , média mohou sehrát kladnou roli v jeho p íprav na závod i v psychickém rozpoložení. To kvituje i ošt pa ka Barbora Špotáková. „*Myslím, že všichni po ítají, že p íjedu s medailí. A po ítám s tím i já. I ta poslední paní, co pracuje v cukrárn , ví, že jedu na olympiádu bojovat o zlato. Ví o mn*

hodn lidí, a to d lají média. Já to mám ale ráda, pracuju dobře, když je na m vyvinut tlak. Jsem schopná ho unést. Pot ebuju závod, který není jen tak.“³⁸

Trojnásobný olympijský vít z Jan Železný p idává: „Nechci být tvrdý, ale když nesnáším tlak, tak to ned lám. Jde o to, jakou si proti n mu vytvo íte obranu. M taky nejd ív šovalo, že u m každý bral jen zlato. Ale šel jsem do závodu s tím, že to prost musím zvládnout.“³⁹

1.4 P edstavení zkoumaných médií, jejich rubrik a po ad

1.4.1 Deník Právo

Deník Právo je t etím nej ten jším deníkem v eské republice, v únoru 2014 toto periodikum vykazovalo náklad 96 185 výtisk .⁴⁰ Právo vycházelo už v minulém tisíciletí a topod názvem Rudé Právo.⁴¹ Od roku 1991 je deník vydáván společ ností Borgis šestkrát týdn a pokaždé s jinou rubrikou. Na rozdíl od titul Mladá fronta DNES i Lidové noviny je tvo en pouze jedním sešitem s rubrikami zpravodajství z domova a zahrani í, komentá e, kultura, trhy a ekonomika, sport a regionální zpravodajství. Právo je vydáváno v osmi regionálních vydáních, jeho šéfredaktorem je Zden k Porybný. Webovým portálem sportovní rubriky je Sport.cz. (Horá ková, 2013 in Horá ková, 2011)

1.4.2 Deník Sport

Deník Sport je jediným eským celostátním deníkem specializující se na sportovní zpravodajství. Periodikum vychází už od 3. ledna 1953 pod názvem eskoslovenský sport. Po rozpadu eské a Slovenské Federativní Republiky se v roce 1993 p ejmenovává na deník Sport, pod tímto názvem vychází poprvé 4. ledna 1993. Momentálním vlastníkem Sportu je společ nost Ringier Axel Springer CZ. Sport je nyní vydáván ve dvou regionálních mutacích echy a Morava od pond lí do soboty, v ned lí ho dopl uje Ned lní Sport. V ele redakce periodika, jehož mediální výstupy mají ásto zábavní charakter, stojí od kv tna 2009 Lukáš

³⁸Rozhovor autorky s ošt pa kou Barborou Špotákovou, uskute ný dne 25. ervence 2012.

³⁹MACEK, Tomáš: *Jestli neustojíte tlak, tak to ned lejte, ekl na neúsp šném mistrovství Železný*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/jestli-neustojite-tlak-tak-to-nedelejte-rekl-na-neuspesnem-mistrovstvi-zelezny-gfy-/atletika.aspx?c=A100801_155816_atletika_par

⁴⁰Unievydavatelu.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z:

http://www.unievydavatelu.cz/cs/deniky/fakta_cisla_denicich/ctenost_deniku/239-deniky_celostatni?did=6

⁴¹Rudé Právo, s podtitulem Úst ední orgán Komunistické strany eskoslovenska, vycházelo už od roku 1921. (Horá ková, 2013 in Horá ková, 2011)

Tomek. V únoru letošního roku dosáhl Sport 39 795 výtisků.⁴² Deník se p i svém rozsahu od 16 do 24 stran zam uje p edevším na fotbal, dalším preferovaným sportem je hokej, zbývající obsah tvo í zpravodajství o sportech, které jsou zrovna aktuální. Webovým portálem novin je iSport.cz. (Novotný, 2010)

1.4.3 Branky, body, vte iny

Branky, body, vte iny jsou hlavní sportovní zpravodajskou relací eské televize a spolu s Ve erní kem jejím nejstarším po adem v bec. Na obrazovkách se objevily poprvé 11. března 1956, tehdy ještě jako po ad eskoslovenské televize. Nyní jsou vysílány každý den v p ímém p enosu od 19:50 na dvou kanálech eské televize – T1 a T24 a po p lnoci v repríze na T4. Diváka provází relací jediný moderátor, který b hem deseti minut uvádí jednotlivé sportovní p ísp vky z domova i ze sv ta.

1.4.4 Sportžurnál

Sportžurnál je jako sportovní magazín eského Rozhlasu 1 – Radiožurnálu vysílán každou sobotu a ned li po 18. hodin a mapuje aktuální sportovní d ní z domova i ze sv ta. Tento po ad vznikl v devadesátých letech minulého století a z p hodinového magazínu, který byl d íve vysílán i ve všední dny, se p em nil na hodinový. O víkendu se vzhledem k v tšímu po tu sportovních událostí prodloužilo vysílání na tém dv hodiny. Krom zpravodajství, p ímých p enos a živých vstup reportér do vysílání se využívá také výrok sportovc . Vysílány jsou i odborné pohledy a komentá e sportovních redaktor Radiožurnálu. (Rozhlas.cz)

1.4.5 Sportovní noviny

Sportovní noviny jsou každodenní sportovní zpravodajskou relací nejsledovan jší eské televize Nova. Narozdíl od po adu Branky, body, vte iny jsou sou ástí hlavního zpravodajského po adu televize – Televizní noviny a jsou p evážn kratší. Jejich délka závisí na tom, kolik se toho ve sv t sportu za daný den událo. Diváka provází po adem op t jediný

⁴² Unievydavatel.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: Unie vydavatel , http://www.unievydavatel.cz/cs/deniky/fakta_cisla_denicich/prodany_naklad_deniku/314-deniky_celostatni?did=8

moderátor, mnohem v tší d raz je však v tomto p ípad kladen na zábavní charakter mediálních výstup .

1.5 Profily vybraných olympionik s d razem na významné mezníky analyzovaného období

1.5.1 Zuzana Hejnová

Narodila se 19. prosince 1986 v Liberci. Atletice se v nuje od svých 8 let, specializuje se na 400 metr p ekážek. P edlo ská sezóna byla pro eskou rekordmanku jednou z nejúsp šn jších v její karié e. Tehdejší sv enkyně Martiny Blažkové⁴³ získala bronz na olympijských hrách v Londýn i na mistrovství Evropy ve štafet na 4x400 metr z Helsinek. V atletickém prost edí se však prosadila už d íve. V roce 2005 se stala evropskou juniorskou šampionkou, první medaile v seniorské mezinárodní sout ži p išla o p t let pozd ji na halovém mistrovství sv ta v Dauhá, kde si spolu s ostatními eskými reprezentantkami ve štafet na 4x400 metr dob hla pro bronzovou medaili. (tu však eské reprezentantky obdržely až po vy ešení dopingové aféry jejich soupe ek, pozn. aut.). Týž rok následovalo tvrté místo v individuální disciplín na evropském šampionátu v Barcelon , stejn jako o dva roky pozd ji ve finském hlavním m st .

V prvním závod Diamantové ligy v ím vyb hla svým sezonním maximem tvrtou p í ku. Následoval první vrchol roku v podob evropského šampionátu v Helsinkách. Až do finále se jedné z favoritek na cenný kov da ilo. Poslední závod šampionátu jí však nevyšel, jak si p ála. Po tvrtce p ekážek sed la v cíli a plakala. Za t i roky odjela pot etí na vrcholnou atletickou akci jako kandidátka na medaili. Pot etí byla zklamaná. „*P ípadá mi, že jsem ty p ekážky úpln zapomn la b hat. Nevím, co se d je. Je to obrovské zklamání, ale po ád doufám, že se vzpamatuju a na olympiád p edvedu, co umím,*“⁴⁴ smutnila ve finské metropoli. Medaili vybojovala až za pomoci svých tréninkových kolegy ve štafet na 4x400m, sv enkyně Martiny Blažkové získaly evropský bronz.

Jaké to je vít zit, Hejnová op t zakusila na Diamantové lize v Monaku, kde za sebou nechala mistryni sv ta Lashindu Demusovou i olympijskou šampionka z Pekingu Melaine

⁴³Nyní Hejnová p sobí ve skupin Dalibora Kupky.

⁴⁴MACEK, Tomáš: *Musím ud lat zm nu. Už to psychicky nezvládám, zoufala si Hejnová.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/hejnova-planuje-po-dalsim-padu-zmeny-dv3-atletika.aspx?c=A120629_214203_atletika_fil

Walkerovou. Do startu v Londýně zbývaly rodáček z Liberce pouhé tři týdny. Na olympijské hry přijela Hejnová jako vymláčená. Jednotlivými koly postupovala suverénně až do finále. V rozbuhu předvedla druhý nejlepší čas ze všech překážkáček a zadržela se na čtvrté místo světových tabulek. V semifinále vylepšila své sezonní maximum. „Mám formu i sebev domí. Mohla bych se přiblížit svému osobnímu rekordu,“⁴⁵ tvrdila. A finále? To bylo ve znamení bronzové medaile a skvělého času. Hejnová zaostala za svým osobním rekordem a národním maximem o pouhých devět setin sekundy. Když jí pak v šelivý olympijský kov na krk, velké díky vnovala své soupeřice Ukrajince Jarošukové, která jí před měsícem těsně připravila o cenný kov z mistrovství Evropy. „Musím jí podkovat, že mív Helsinkách před hla. Byla jsem tak strašněšastná. Ale kdybych tam tu medaili měla, tady ji nemám, tím jsem si naprosto jistá,“⁴⁶ vysvětlovala Hejnová.

I zbytek sezony byl pro českou reprezentantku úspěšný. Na Diamantové lize v Lausanne skončila čtvrtá, příd dalších dvou startech v Birminghamu a Bruselu si o p íku polepšila. A stejně dopadla i v celkovém hodnocení prestižního seriálu. Na záv r atletického roku přestoupila 26letá rodáček z Liberce do skupiny Dalibora Kupky, bývalého trenéra olympijského vítěze v desetiboji Romana Šebrleho.

1.5.2 Vít zslav Veselý

Vít zslav Veselý se narodil 27. února 1983 v Hodoníně. Od roku 2007 trénuje v oštpašské skupině Jana Železného. Zlomovým okamžikem jeho sportovní kariéry se stal rok 2011, kdy se zapsal mezi nejlepší oštpaše světa. Tento post potvrdil v lošské sezóně, kdy vedl světové oštpašské tabulky. Mezi jeho nejvtší úspěchy patří titul evropského šampiona z Helsinek (2012), vítězství celkového hodnocení seriálu Diamantové ligy (2012), čtvrté místo z olympijských her v Londýně (2012) a z mistrovství světa v Tegú (2011).

Když ho viděl jeho souasný kouč poprvé, nevíl, že by z něj mohl být světový oštpaš. Myslel, že Vít zslav Veselý zakotví na hranici 80 metrů. Trojnásobný olympijský vítěz se tentokrát mýlil. Olympijskou sezonu rodák z Hodonína kraloval oštpašským tabulkám – ovládl evropský šampionát i celkové hodnocení prestižního seriálu Diamantové ligy. Jediné zaváhání přišlo v nejdležitějším závodě roku – na olympijských hrách v

⁴⁵ KUŠEROVÁ, Martina: *Formu mám, lebedí si Hejnová. Rosolová tápala: Nevím, co se tam stalo*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/prekazkarky-hejnova-a-rosolova-na-olympijskych-hrach-pdw-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120805_195857_oh-atletika_ma

⁴⁶ KUŠEROVÁ, Martina: *Jojo! jákala Hejnová. A pak pronesla: Nebýt Helsinek, bronz bych neměla*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/olympijske-hry-hejnova-bronz-d2c-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120808_200135_oh-atletika_ma

Londýn .

Za átek sezony p itom nejlepšimu eskému ošt pa i vyšel skv le, když triumfoval hned na prvním mítinku Diamantové ligy v Šanghaji. „*Tak jsem si to neplánoval,*“⁴⁷ íkal spokojen . I dvojnásobný olympijský vít z Andreas Thorkildsen tušil, že je eský reprezentant v životní form . „Vypadá velmi dob e!“ uznal 31letý Nor. Prvenství si udržel i v ostravském závod Zlatá tretra a na následujících mítincích Diamantové ligy v Oslu a Eugene vybojoval první a druhé místo.

Jako lídr sv tových tabulek a mistr eské republiky odcestoval na evropský šampionát do Helsinek. V kvalifikaci se mu však neda ilo. P íliš krátký rozb h eskému reprezentantovi neumož oval zcela dokon it odhod a od vy azení ho d lilo pouhých dvacet centimetr . Nakonec mu však výkon 79,09 metr zajistil desáté postupové místo. Ve finále se rodák z Hodonína zlepšil na 83,72 metr a stal se mistrem Evropy. „*Ale jsem moc rád, že jsem mohl potvrdit ta o ekávání, která se mnou trenér spojoval – a že to mám za sebou. Trochu mi spadl kámen ze srdce,*“⁴⁸ íkal Veselý, pro kterého bylo evropské zlato první medailí na mezinárodní sout ůi takového významu.

Následovalo druhé místo na mítinku Diamantové ligy v Pa íži. Poté už se Veselý soust edil na sv j druhý olympijský start, tentokrát se hry odehrávaly v Londýn . V olympijské kvalifikaci byl oproti té evropské mnohem p esv d iv jší. Sta il mu jediný hod a stadion užasnul. Veselý práv p edvedl nejdelší hod sezony a vylepšil osobní rekord na 88,34 metr . Sám byl svým velehodem p ekvapen.

Jeho trenér se o svého sv ence nebál: „*Když já hodil daleko v kvalifikaci, tak jsem si taky v il,*“⁴⁹ uklid oval Veselého trojnásobný olympijský vít z. Jenže ošt pa ské finále p ineslo nevj tší p ekvapení na londýnském oválu. Ošt py z Veselého ruky odmítaly p elet t hranici 82 metr a ze sedmého místa už eskému reprezentantovi zbyl poslední pokus. Tentokrát Veselého ná iní dolétlo na 83,34 metr . Na tvrté místo. „*To tvrté místo m na lo ském mistrovství sv ta v Tegu mrzelo, tohle m bude mrzet ješt víc,*“⁵⁰ litoval. Atletický

⁴⁷ (fil): *ech ni í ošt pa skou elitu. Tak jsem si to neplánoval, žasne Veselý.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/ostepar-vesely-znovu-porazil-svetova-esa-fgx-atletika.aspx?c=A120525_214846_atletika_fil

⁴⁸ MACEK, Tomáš: *Šampion Veselý: Bylo to trochu trápení, ale popral jsem se s tím.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/vesely-po-zisku-zlata-na-me-dda-atletika.aspx?c=A120628_205651_atletika_par

⁴⁹ KU EROVÁ, Martina: *Ošt pa Veselý má životní formu. Ochrání trenéra ve statistikách?* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/vesely-v-olympijskem-finale-d1o-olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120810_203021_oh-atletika_ma

⁵⁰ KU EROVÁ, Martina: *Ošt pa Veselý z stal v Londýn bez medaile. Ve finále skon il tvrtý.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/vesely-a-finale-ostepu-na-olympijskych-hrach-f35-olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120811_194224_oh-atletika_tp

rok však zakončil vítězstvím – celkovým prvenstvím v seriálu Diamantové ligy.

1.5.3 Denisa Rosolová

Denisa Rosolová se narodila 21. srpna 1986 v Karviné. Jako jedna z nejvšestrannějších českých atletek dosáhla úspěchů ještě před vstupem do seniorských soutěží nejprve jako stříbrná mistryně světa v dálce (2004) a poté i Evropy (2005). V maarském Debrecínu získala v roce 2007 na mistrovství Evropy do 23 let stříbro ve skoku dalekém. Ve stejném roce si vydobyla slávu i na halovém evropském šampionátu, kde si doskočila pro bronz. Titul halové mistryně Evropy vydobyla o čtyři roky později ve sprintu na 400m. Následující rok získala i první medaili pod otevřeným nebem, stříbro z mistrovství Evropy v Helsinkách.

Halovou sezonu zakončila sprinterka Denisa Rosolová šestým místem na halovém mistrovství světa v Istanbulu. „*Nejsem v takové formě jako vloni. Ale jsem ráda, že jsem před sezonou nezabalila sezonu, jak jsem měla ještě nedávno v úmyslu. Doufám, že si vše vynahradím v létě*“,⁵¹ sdělila se serveru Atletika.cz.

Na jarním soustředění v Jihoafrické republice si v tréninku k 400 metrové trati přidala pěkárky. O pár týdnů později na nich vybojovala evropskou medaili, když si v osobním rekordu v Helsinkách doběhla pro stříbro. „*Jsem moc šťastná, že jsem to dokázala ve své nové disciplíně*“,⁵² pochvalovala si. Později si ve finské metropoli povsilila na krk ještě bronz ze čtvrtkařské štafety.

Na olympijský stadion však Rosolová nastupovala se zdravotními problémy. Jako favoritka jednoho z rozbořů vkrácela na londýnský tartan s opuchlým kotníkem a do semifinále postupovala až sásem. „*Myslela jsem si, že když zatáhnu, že budu mít hodně sil, ale neměla. Prostě jsem nemohla běžet*“,⁵³ vysvětlila Rosolová.

Semifinále znamenalo pro rodáčku z Karviné sportovní drama. Cíl protáhla 25letá atletka na postupové pozici, jenže místoasu svítilo na světelné tabuli u jejího jména DQ – diskvalifikována. „*Věc netuším, proč! Cítila jsem se dobře, chtěla jsem si to užít. Tohle je*

⁵¹Denisa Rosolová. Atletika.cz, [online]. 2012. [cit. 2013-08-17]. <http://www.atletika.cz/reprezentace/medailony-atletu/denisa-rosolova1/>

⁵²dtto

⁵³ T SPORT, TK: Hejnová i Rosolová postoupily do semifinále, Maslák finále nepoběží. Ceskatelevize.cz česká televize 1996 – 2014, 24. [online]. 5. 8. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz:8008/sport/loh-2012/190046-hejnova-i-rosolova-postoupily-do-semifinale-maslak-finale-nepobezi/>

horší, než kdybych b žela blb . lov k má diskvalifikaci a neví pro ,⁵⁴ pronesla se slzami v o ích pro server iDNES.cz.

Po protestu, který podala eská výprava, však byla diskvalifikace stáhnuta a Rosolová tak nastoupila do vytuženého finále. V ase 55,27s si dob hla pro sedmé místo. „Kdo m že íct, že se v prvním roce po p estupu k nové disciplín dostal až do olympijského finále,“ p ipomn la Rosolová na serveru iDNES.cz a dodala, že jí nevyšel ná b h na první p ekážku. Ve štafet poté spolu se svými tréninkovými kolegyn mi obsadila další sedmé místo.

1.5.4 Barbora Špotáková

Barbora Špotáková se narodila 30. ervna 1981 v Jablonci nad Nisou. K atletice ji p ivedli rodi e. Špotáková se nejprve v novala víceboji. V roce 2002 však zm nila disciplínu a stala se jednou z nejúsp š n jších ošt pa ek historie. Ovládla olympijské hry v Pekingu (2008) i v Londýn (2012) a stanovila nový sv tový rekord (2008). Zárove je mistryní sv ta z Ósaky (2007) i držitelka dvou st íber z Berlína (2009) a Tegu (2011). Na konci sezony 2011 p ešla od Rudolfa erného do ošt pa ské tréninkové skupiny Jana Železného.

Jaké je to pov sit si na krk olympijské zlato, ošt pa ka Barbora Špotáková už v d la. P ed ty mi roky ho ve sportovním dramatu, které by snad nevymyslel ani literát sv tového jména, získala posledním hodem. Tentokrát se m la pokusit o jeho obhajobu. Do sezóny vstoupila nejlepší eská ošt pa ka druhým místem na Diamantové lize v Dauhá. Následující závod prestižního seriálu už sv tová rekordmanka ovládla výkonem 68,65 metr . Královna sv tového ošt pa ského sektoru necht la riskovat zran ní, a tak vynechala evropský šampionát v Helsinkách a p ipravovala se na vrcholnou akci roku – olympijské hry v Londýn .

P edolympijská generálka v Londýn pro Špotákovou skon ila dalším druhým místem a hodem dlouhým 64,19 metr . „Myslím si, že jde všechno správným sm rem a zá it n jakým super výkonem p ed olympiádou by nikterak dobré nebylo. Jen se ješt musím zam it na achilovky, které m dneska bolely, abych si závod v Londýn p i olympiád užila,“ dodala sv tová rekordmanka. Poté p íšel nejd ležit jší dva závody sezony – olympijská kvalifikace a následné finále.

Na londýnském stadionu za ala suverénn už prvním hodem. Kvalifika ní limit p ehodila o více jak ty i metry– ošt p dolet l na 66,19 metr . „Tak n jak jsem si to

⁵⁴ KU EROVÁ, Martina: *Ve finále? Bez finále? Ve finále! Rosolová na procházku Londýnem nep jde*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/rosolova-v-olympijskem-finale-de5-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120806_211212_oh-atletika_ma

představovala,“ pochvalovala si česká oštpačka pro server iDNES.cz. Finálové drama z Pekingu se tentokrát neopakovalo. Špotáková jasně ovládla oštpačský sektor, její nejdelší hod měřil 69,55 metrů a znamenal nejlepší výkon roku. Avšak každý její měřený pokus by jí stačil na zlato. Špotáková si tak na krk podruhé povšila olympijské zlato.

I zbytek oštpačské sezony Špotáková zářila. Triumfovala na všech těchto závodech Diamantové ligy a vybojovala i celkové vítězství v prestižním atletickém seriálu. Na konci roku byla podruhé ve své kariéře korunována nejlepší českou sportovkyní roku a vysloužila si i medaili Za zásluhy z rukou prezidenta Václava Klause.

2. Média a sport

Sport a média – dva fenomény, které spolu neodmyslitelně souvisí a vzájemně se ovlivňují. Média sehrávají ve sportu zásadní roli, mají vliv na podobu sportovních událostí a jsou zároveň kritériem jejich významu. Stejně tak ale ovlivňují samotné sportovce, jejich popularitu, výkonnost i smýšlení ve veřejnosti o nich.

Obdobně jako rozvoj médií proměnil politickou komunikaci, kulturní sféru a ostatní lidské činnosti, zasáhl i do sportovního odvětví. Nástup masových médií, především pak televize, způsobil fotbalový zápas, hokejové utkání i atletický mítink široké veřejnosti a u nich jednotlivá odvětví mnohem populárnějšími.⁵⁵

Média jsou tedy neodmyslitelnou součástí profesionálního sportu. Kariéra sportovce je s nimi spjata stejně jako s povoláním politiky i umělce. Pro úspěšného reprezentanta je proto žádoucí, aby se s nimi naučil fungovat. Záleží však z velké části na sportovci samotném (i jeho manažerovi), jaká pravidla ve styku s médii stanoví, jak moc si nechá zasahovat do svého profesního i osobního života a do jaké míry se jimi nechá ovlivnit. Konečnou roli tedy sehrává především osobnost a psychika jedince.

A koliv se vlivem médií na publikum zabývala po desetiletí celá řada teoretiků (McCombs, 2009; Postman 2010; Gerbner, 2002), neexistuje žádný rozsáhlejší výzkum popisující dopad mediálních sdělení na výkonnost sportovců.⁵⁶ Na sportovce přitom můžeme pohlížet jak na běžné konzumenty mediálních obsahů, tak i na samotné subjekty takových sdělení. Reprezentanti, kteří se stávají „terčem“ zájmu sdělovacích prostředků, bývají následně příjemci mediálních výstupů o své vlastní osobě. Toto dvojí působení médií z nich činí zvláštní typ publika.

Jak bylo už zmíněno, doposud nebyl proveden relevantní výzkum, který by se zabýval vztahem mezi mediálními sděleními, jejich účinkem a výkonností sportovce. Z tohoto důvodu vycházím v teoretické části především z funkce žurnalistiky i sportovního zpravodajství a vlivu sdělovacích prostředků na psychiku sportovce.

2.1 Mediální obraz sportovce

⁵⁵ Výzkum provedený mezi lety 1999 – 2003 ukázal, že hlavním masmédiem pro sport je televize. Téměř 93 % populace, zejména ve věku od 15 do 30 let, sleduje sport v televizi. Zároveň bylo zjištěno, že prakticky 47 % obyvatel sleduje sport denně i velmi často a pravidelně. Je však nutné si uvědomit, že v době konání výzkumu ještě nebyl mezi širokou veřejností takových rozmachů internetu, zároveň neexistovaly ani které specializované sportovní televizní kanály, jako například T4. (Čáslavová a kol., 2003)

⁵⁶ Informace je platná ke dni 18. 4. 2014.

Média promítala sport, u něj bylo ve stejném a komerčním. Tváře neznámých sportovců poté na svých stránkách i obrazovkách postupně široké veřejnosti a u něj je známými milionem lidí v jejich zemi i stamilionem po celém světě. Začala je do světa showbyznysu a vytvořila z nich hvězdy obdobně jako ze zpěváků i herců.

Vyzdvihování výjimečnosti sportovců médií však není výdobytkem dnešní doby. Sportovní hrdiny a idoly můžeme nalézt už v 19. století⁵⁷, tedy s počátkem moderního sportu. Už tehdy se jedincům dostávalo zvláštního uznání a obdivu jak ze strany veřejnosti, tak masových médií.⁵⁸ Sport ztvářoval svůj význam i díky rozvoji sportovní žurnalistiky, což vedlo k rostoucímu zájmu o sportovní osobnosti. (Sekot, 2008)

„Dramatické změny ve sportu na pozadí zesilujícího významu médií, profesionalizace, komercializace a sponzorství udělují svět sportu a jeho hvězdným představitelům rostoucí sociální a kulturní status.“ (Sekot, 2008: 175)

Sportovní žurnalistika nabývá v druhé polovině 20. století neustále větší obliby, sportovní představení přitahují stále masovější diváckou pozornost a vznikají i specializované sportovní kanály, sport začíná tvořit nedílnou součást zábavního průmyslu a *„jeho vysoce postavené postavy jsou obdařeny slávou propáchanou pouze společenským hvězdným a celebritám.“* (Sekot, 2008: 175) Média produkují sportovní celebrity.⁵⁹ Příkladem může být americký boxerský šampión těžké váhy Muhammad Ali, který byl v období své slávy označován za *„nejznámější tvář planety“* i basketbalista Michael Jordan – *„globálně nejznámější Američan přetahující v hlasu prezidenta i kterékoli hvězdy pop-star“*. (Owen, 2001: 63 in Sekot, 2008: 177)

Jordan svou roli novodobé sportovní celebrity vyjádřil v tomto svém výroku: *„Basketbal není moje práce. Pro mě moje práce začíná ve chvíli, kdy se dotknu hřiště. A je to vše, co obklopuje mou momentální hru. Mým úkolem je produkovat smůlky, být zaměstnancem Chicago Bulls, snažit se dostat o ekvádání druhých a jednat s médii. To je můj job.“* (Jordan, 1994: 43 in Haynes a Boyle, 2009: 93–4)

Celebritizace je zde podobná té, která panuje například ve filmovém showbyznysu. Nicméně existuje velká odlišnost mezi sportovními „hvězdami“ a těmi z ostatních odvětví, která spočívá především v tom, že sláva je u sportovců získávána nejprve v soutěžním poli.

⁵⁷ Mezi válkami figurovali jako následování hodné vzory k překonávání neúspěchu na cestě dosahování životních úspěchů. (Sekot, 2008)

⁵⁸ Vývoj moderního sportu je zároveň provázán s fungováním fenoménu heroismu. Uznání a obdiv ke sportovcům jako jednotlivcům i jejich výkonům patří k charakteristickým znakům vzniku a vývoje moderního sportu. (Sekot, 2008)

⁵⁹ Sekot (2008) dokonce podotýká, že slávu lze díky médiím „fabrikovat“.

Teprve na základ nadstandardních nebo výjime ných výsledk se o jedince začínají zajímat média. Až na výjimky (kdy se například jedná o silný lidský příběh) se nepíše o pr m r ných nebo podpr m r ných sportovcích. Jedinec tedy nejprve musí zaujmout na sportovním stadionu, až poté následuje zájem médií a veřejnosti. V tom se sportovní hvězdy od t ch ostatních do zna né míry liší. Přesto jsou to však média, která rozhodnou, kdo bude národním hrdinou a ocitne se v roli lokální i globální celebrity.

Příkladem může být osoba Filipa Neussera, jednoho z nejlepších brankářů v pozemním hokeji na světě. Přesto bude jeho jméno známé jen sportovním nadšencům, především pak příznivcům pozemního hokeje. Naopak, obličej Petra Čecha, který je taktéž považovaný za jednoho z nejlepších brankářů světa, tentokrát však ve fotbalu, poznají snad i ti, co se o sport nezajímají. Oba muži hájí stejné posty, jsou výjime nými ve svých odvětvích, přesto se však jeden z nich řadí mezi nejpopulárnější osobnosti české republiky a druhý zůstává pro většinu Čechů téměř neznámým. Důvodem je jak divácká přitažlivost sportu, tak etnost informování médií.

Média tedy nejenže ovlivní, jak o sportovci smýšlíme, ale také určí, zda o něm vůbec smýšlíme. Jak podotýká Haynes a Boyle (2009), pomíjivost slávy sportovních hvězdek je vázána na vyprávění a mediální obrazy, tvořené médii. Tento úinek médií byl zmíněn už výše v podkapitolách zabývajících se vztahem médií a veřejného mínění (viz teorie nastolováním témat a rámcování). Zároveň je nutné si uvědomit, že mediální obraz jedince se formuje postupně.

2.2 Média, sport a olympijské hry

Nejdležitější sportovní událostí světa jsou jak pro většinu sportovců, tak médií olympijské hry. Tvoří naprosto specifickou „disciplínu“ v oblasti závodění. Vyjma u některých sportů (fotbal i tenis) je olympijská medaile tím nejčestnějším úspěchem, kterého může závodník dosáhnout. Tento fakt si sami reprezentanti uvědomují. A nejen oni, v děle to i zástupci médií a promítají to skrze své obsahy veřejnosti.

Vždy olympijské hry 2012 se začaly mezi nejužitečnějšími mediálními událostmi historie. Televizní zábery z Londýna viděly na celém světě alespoň na pár okamžiků kolem čtyř miliard lidí. Odhaduje se, že bylo odvysíláno více jak 100 000 hodin olympijských záberů. Jen britská rozhlasová a televizní společnost BBC vysílala přes 5 800 hodin, což je dvakrát více než před čtyřmi lety během olympijských her v Pekingu, přenos sledovalo 90% britské

populace.⁶⁰ Hry v Londýně se staly také nejsledovanější událostí v historii amerických televizních přenosů, před obrazovkami sedlo přes 219 milionů Američanů. (Independet.co.uk)

Mediální pokrytí poukazuje na významnost soutěže a zároveň vytváří její prestiž. Hromadné sdělovací prostředky svým přisobením dostávají událost do podvědomí ve společnosti, což jen přidává na důležitosti her, během nichž panuje ve sportovních redakcích speciální režim fungování. Rok před olympijskými hrami vycházejí nejznámější mediální sdělení i speciální seriály, v nichž jsou představováni nadcházející hři, s postupem času i jejich ústřední a cíle. Sportovci jsou pak stavěni do rolí favoritů, i outsiderů. „Víc se o tom mluví a rozebírá se to, už v hale se novináři ptají, jak na tom člověk je a jak bude závodit na olympiádě. Takže mi přijde, že se to rozebírá celý rok dopředu,“⁶¹ vysvětluje překážkářka Zuzana Hejnová.

Mediální i divácký zájem tvoří z olympiády oproti ostatním soutěžím mnohem větší a psychicky náročnější sportovní událost. Reprezentanti k ní vše směřují a jsou připraveni lépe než na ostatní závody. Na nejdůležitější okamžik posledních čtyř let se připravují i několik sezón předem.⁶² „Mám pocit, že i novináři nevnímají olympiádu jako lehkou záležitost, takže mým do toho (charakterizování cíle, pozn. aut.) tolik netlačí,“⁶³ říká Veselý před odjezdem do Londýna.

⁶⁰ Za vysílací práva zaplatila BBC mezi 40 a 50 miliony liber. (Independet.co.uk)

⁶¹ Rozhovor autorky s překážkářkou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

⁶² Příkladem mohou být plavci, jejichž výkony jsou na olympiádě mnohonásobně lepší než v předchozích letech.

⁶³ Rozhovor autorky s oštěpařem Vít Zslavem Veselým, uskutečněný dne 25. srpence 2012.

3. Metoda zpracování – definice kvalitativní obsahové analýzy text a rozhovor

Pro zpracování této bakalářské práce bylo použito dvou kvalitativních metod – obsahové analýzy a rozhovoru. Výběr metody je vždy závislý na úkolech, které si výzkumník stanoví. Tato práce si klade za cíl na základě obsahové analýzy mediálních výstupů ze zvolených periodik a poté stanovit, v jaké roli byli prezentováni jednotliví sportovci a jaká oteklávání v hromadných sdlovacích prostředcích s nimi byla během vymezeného období spojována. Pomocí kvalitativního interview, které bylo vedeno s jednotlivými sportovci, se snaží zjistit a definovat vztah sportovců k médiím a vliv působení médií na jejich osobu.

3.1 Základní charakteristika kvalitativního výzkumu

Kvalitativní výzkum se vyvinul z kritiky pozitivistického myšlení i pródov daného prístupu a reagoval na určitou „nepružnost“ kvantitativního výzkumu, který nedokázal dostatečně zohlednit a vysvětlit jevy, jež nejsou změnitelné a na něž je možné nahlížet z různých úhlů pohledu. Výsledkem se totiž nedosahuje pomocí statistických procedur nebo jiných způsobů kvantifikace, jde o interpretativní výzkum. (Hendl, 2005)

Kvalitativní bádání však nespoívá v pouhé absenci ísel, jeho cílem je porozumění textu, sociálním interakcím i vzorcím komunikace, které utvářejí a udržují pravidla dané kultury. Jedná se tedy o poznání, porozumění a vysvětlení daného jevu, případně určitého výseku sociální reality (Silverman, 1999 in Tejkalová, 2012)

Metodolog Creswell (1998 in Hendl, 2005: 48) definuje kvalitativní výzkum takto: „Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v pródzených podmínkách.“

Výhodou kvalitativního výzkumu je, že sbírání dat není tolik zatížen výzkumníkovou znalostí tématu, což je vzhledem k neexistenci předchozího komplexnějšího výzkumu vlivu médií na sportovce pro tuto práci zásadní. Metoda navíc umožňuje zpracovat menší vzorek více do hloubky, což odpovídá výběrem vybraným sportovcům. Zároveň však práce s omezeným počtem jedinců vede k tomu, že se výsledky výzkumu dají jen těžko zobecňovat. Problematické navíc může být subjektivní vnímání výzkumníka a jeho výklad výsledku analýzy. (Trampota a Vojtechovská, 2010) „Kvalitativní výzkumník nesestavuje ze získaných

dat skládanku, jejíž konečný tvar zná, spíše konstruuje obraz, který získává kontury v průběhu sběru a poznávání jeho částí.“ (Hendl, 2005: 52)

3.2 Kvalitativní obsahová analýza

Vzhledem k tomu, jak se v minulém století začal prolínat i vzájemný vliv sportu a média, vzrostl zájem o definování vztahu mezi těmito dvěma sférami. Přesto se sportovní mediální studia vyvinula až na samotném konci 20. století a do velké míry byla ovlivněna kulturními studii. (Andrews, Mason a Silk, 2005)

Jak tvrdí Graeme Turner (1990 in Andrews, Mason a Silk, 2005: 140): *„Kulturní studia jsou založena na tom, že kultura je sama o sobě konstruována v jazyce prostřednictvím textové reprezentace, a tudíž cesta k porozumění kultury vede přes analýzu textu a obsah.“* Teorie a metody užívané v kulturních studiích se adaptovaly i do oblastí sportovní mediálního výzkumu, mezi nimi i nejčastěji používaná analýza obsahu. (Andrews, Mason a Silk, 2005)

Nejedná se však pouze o určení obsahu daného sdělení, ale i odhalení pozadí, zvláštností, tendencí a motivů s tímto sdělením spojených. Zkoumá se především hodnocení – pozitivní nebo negativní zájmení tématu. (Rozbrojová, 2010)

Textová analýza není pouze analýzou lingvistickou, avšak zahrnuje také „interdiskurzivní analýzu“, tedy pochopení textu v rámci různých diskurzů, rodů a stylů, ze kterých autor čerpá a které formulují text společně. (Fairclough, 2003)

Metody obsahové analýzy se užívá jak v kvalitativním tak kvantitativním výzkumu. Vzhledem k tématu mé bakalářské práce bylo zvoleno užití kvalitativní textové analýzy, která nespočívá v kvantifikaci pojmů vyskytujících se v nějakém obsahu, jak je tomu u kvantitativního výzkumu, ale zaměřuje se na hlubší zkoumání obsahu daného mediálního výstupu, který dává do společenského kontextu. (Fairclough, 2003)

Výzkumník interpretuje text a zaměřuje se především na skrytý význam. Při výzkumu si klade základní otázky, které mají kvalitativní rozměr, především pak: Co text doopravdy znamená a jak jsou jeho významy organizovány. (Jensen a Jankowski, 1991: 134)

Jak podotýká Norman Fairclough (2003), texty mohou mít kauzální úinky, ale tyto úinky nejsou pravidelné, nenastávají u každého jedince. Zda takové úinky u daného jedince nastanou, ovlivňuje celá řada faktorů, například odlišná interpretace textu.

3.3 Kvalitativní dotazování

Dotazování patří k základním metodám sběru dat empirického výzkumu. Pro účely této bakalářské práce bylo použito polostrukturovaného dotazování, jež se vyznačuje definovaným úelem a určitou osnovou. Zároveň však poskytuje velkou pružnost celému procesu získávání informací. Výzkumník si před rozhovorem připraví jakýsi „návod“ k interview, který tvoří seznam otázek nebo okruh, jež je nutné probrat. V jakém pořadí a jakým způsobem informace získá, záleží na něm. Otázky pak přeformulovává podle vhodnosti, do určité míry se tedy přizpůsobuje situaci. Výhodou je především, že tento návod pomáhá tazateli udržet zaměření rozhovoru, zároveň však poskytuje větší volnost dotazovanému uplatnit vlastní perspektivy a zkušenosti. (Hendl, 2005)

S jednotlivými sportovci byly vedeny vždy dva rozhovory, první zkoumal vztah a přístup jedince k médiím před olympijskými hrami, druhý po olympijských hrách. Každý rozhovor trval od 25 do 35 minut. Jedinou výjimku tvořila osoba Zuzany Hejnové, kterou jsem před odjezdem do Londýna nezastihla, a proto bylo vedeno téměř hodinové interview po olympijských hrách. Dodatečně byly kladeny otázky, které se týkaly jejího postoje k médiím a sledování mediálních výstupů před olympijskými hrami.

Před každým rozhovorem byly vypsané okruhy otázek, které bylo nezbytné se sportovcem probrat. Během interview však docházelo k pokládání doplňujících otázek, jejich přeformulování apod. Všechny rozhovory byly přepsány doslovně s výjimkou jazykové úpravy výpovědí. Sportovci totiž vzhledem k tomu, že mnozí znají i z osobního života, volili obecnou češtinu i sportovní slang a často nekontrolovali zásady spisovného českého jazyka, jak by tomu bylo v případě formálního projevu. Z tohoto důvodu se domnívám, že by nebylo vůči nim fér publikovat interview bez menších jazykových úprav.

3.4 Výzkumný vzorek

Mediální obraz sportovců je v této bakalářské práci zúžen na mediální výstupy ve vybraných českých médiích. Jelikož práce má za úkol postihnout informování o olympionících s důrazem na zábavní i seriózní zpravodajství, byly vybrány deníky Právo a Sport, pořady české televize Branky, body, vteiny a televize Nova Sportovní noviny, pořad Ro 1 – Radiožurnálu Sportžurnál. Média byla sledována po dobu delší než jeden měsíc, a to v období dva týdny před olympijskými hrami, během i týden po olympijských hrách, tedy od 13. srpence do 19. srpna. Jednotlivé texty byly vybrány v databázi Newton Media Search na

základ zadání celého jména daného sportovce.⁶⁴ Vzhledem k rozsahu, který má bakalářská práce splňovat a množství mediálních výstupů, nebylo možné určit delší časový úsek pro sledování médií. Celkem bylo o vybraných atletech analyzováno 324 mediálních sdělení, konkrétně 128 o Barbore Špotákové, 80 o Zuzaně Hejnové, 64 o Vítězslavu Veselém a 52 o Denise Rosolové.

Rozhovory postihují postoje sportovců k médiím a mediálním výstupům. Kladeň jsou otázky jak na přístup jedince k médiím obecně, tak na jejich vztah k vybraným médiím a obsahům, kterými se zabývá tato bakalářská práce. Interview se poté více zaměřuje na období dva týdny před, během a týden po olympijských hrách v Londýně, tedy časový úsek, který byl vybrán i pro zkoumání mediálních výstupů. Sportovci se však zmiňují o mediálním působení na jejich osobu i před začátkem i během celé letní sezony. Toto prolnutí dvou kvalitativních metod, tj. kvalitativního rozhovoru a obsahové analýzy, umožní lepší pochopení sportovcovy vnímání mediálních obsahů a odhalení vlivu mediálního působení na vybrané olympioniky.

3.5 Výzkumné otázky

Základní výzkumné otázky této bakalářské práce zní:

- V jaké roli byli jednotliví sportovci zobrazováni ve sledovaných médiích?
- Jaká komunikace s nimi byla ve vybraných médiích spojována?
- Jak vnímali působení médií a mediálních výstupů sami sportovci?
- Ovlivnila vybraná média a jejich výstupy sportovce (podle jejich názoru) během vymezeného období?
- Jak případně ovlivnila média daného sportovce a z čeho tento vliv pramenil?

3.6 Metoda vyhodnocování a interpretace

Získaný kvalitativní materiál se následně transformuje a interpretuje. Cílem je „zachytit smysluplnou komplexitu zkoumaných jevů a případ sociálního svta“ (Hendl, 2005: 223). Do jaké míry se to výzkumníkovi podaří, určuje především úhel studie a výzkumné otázky. Interpretace dat je doprovázena citacemi z interview i výzkumníkovými poznámkami ze sběru dat. Na rozdíl od kvantitativního výzkumu se s organizováním a analýzou dat začíná už v počáteční fázi výzkumu, kdy dochází ke sběru dat. Analýza pak může nasmlouvat

⁶⁴ Výjimku tvořil pořad Českého Rozhlasu 1 – Radiožurnálu Sportžurnál, u kterého byly příspěvky získány z archivu webového portálu www.rozhlas.cz

výzkumníka k novým zdrojům. Tento proces sběru a analýzy pokračuje až do dosažení výzkumného cíle. (Hendl, 2005), „Kvalitativní analýza je uměním zpracovat data smysluplným a užitečným způsobem a nalézt odpověď na položenou výzkumnou otázku.“ (Hendl, 2005: 223)

4. Analytická část

4.1 Mediální obraz Denisy Rosolové

Ze všech vybraných atlet je o osobu p ekázká ky Rosolové v analyzovaném období projeven nejmenší mediální zájem. V deníku Právo je p ed olympijskými hrami o p ekázká ce otišt n jediný láněk, který se zam uje p edevším na její p íjezd do Londýna a na co se atletka t ší. Zárove cituje Rosolovou: „*Žádný p edzávodní tlak necítím, spíš jsem p ipravená si každý b h užít.*“⁶⁵ Deník Sport, eský Rozhlas 1 – Radiožurnál ani Televize NOVA neuve ej ují v tomto období o Rosolové žádný mediální výstup. eská televize pak zmi uje ve svém p ísp vku p íjezd n kterých eských reprezentant do Londýna, mezi nimi jmenuje i Rosolovou a cituje její ambice: „*Tajné p ání je ur it medaile a to by bylo asi hodn velké p ání a sama nevím, jak bych reagovala, ale ur it tam jede každý sportovec s tím, že chce vybojovat medaili a proto tam také jede.*“⁶⁶

Ani b hem olympijských her nenalezeme v televizním a rozhlasovém zpravodajství mnoho mediálních výstup o Rosolové. Ve Sportžurnálu je olympijské po ínání Rosolové zmí ováno pouze okrajov , informuje se p edevším o úsp ších její kolegyn Zuzany Hejnové. Po rozb zích vysílá Sportžurnál zprávu o postupu Rosolové do semifinále, nezmi uje s ní však žádná o ekávání.⁶⁷ Po semifinále se v první ad v nuje výkonu Hejnové a až poté podotýká, že postoupila i Rosolová, která byla nejprve diskvalifikována a poté znovu za azena mezi finalistky.⁶⁸

Obdobný zájem se projevuje v televizním vysílání. Mediální sd lení jsou zde stav na p edevším na diskvalifikaci Rosolové a jejím znovuza azení do závodu. Televize NOVA zmi uje Rosolovou pouze jednou, a to po semifinále, kdy informuje o jejím postupu do finále po protestu eské výpravy. I eská televize odvysílala zprávu o postupu Rosolové do finále, kdy informovala o pr b hu její diskvalifikace a protestu eské reprezentace. „*Ta (Rosolová, pozn. aut.) ovšem zažila nep íjemný okamžik. Po dob hu ji rozhod í diskvalifikovali. Podle nich porušila pravidla tím, že chybn p ešla jednu z p ekážek, až následný protest ji o istil.*“⁶⁹

⁶⁵ KÉZR, Martin: *Premiéra Rosolové*. Právo, Praha, Borgis, a. s. 25. 7. 2012.

⁶⁶ T: *Do d jšt Her se vydali n kte í z eských atlet a také basketbalistky*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 24. 7. 2012, zp. 3.

⁶⁷ CHARVÁT, Martin: *Melich skon il v kladivu šestý, do semifinále postoupily ob p ekázká ky*. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 5. 8. 2012, Sportžurnál.

⁶⁸ MAREK, J., KOHOUT, T., (kyk), PRESOVÁ, E.: *Atletky Hejnová a Rosolová jsou ve finále, ty ka ka Ptá níková šestá*. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 6. 8. 2012, Sportžurnál.

⁶⁹ SMETANA, Jan: *V zít ejším finále na 400 metr p ekážek se p edstaví Zuzana Hejnová i Denisa Rosolová*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 24. 7. 2012, zp. 3.

Největší zájem v médiích o osobu Rosolové nalezneme v tisku. V obou denících – Právo i Sport, informují redaktoři především o tehdy tréninkové kolegyni Zuzaně Hejnové, která je považována za favoritku na medaili, články jsou pak doplněny zmínkou o Rosolové a jejich výsledcích, v tštinou se jedná pouze o jednověté zpravodajství.

Pokud je Rosolová zmiňována samostatně, jedná se především o mediální výstupy po jejím semifinálovém běhu, kdy byla atletka nejprve diskvalifikována, a poté opět zařazena mezi postupující do finále. Deník Právo vydává hned dva sdělení pouze s tímto tématem⁷⁰, první z nich nese titulky: „Slzy vystřídala úleva“,⁷¹ druhý pak: „Rosolová po ipekání zestárla o několik let“⁷². Texty popisují, co se stalo a jak to Rosolová prožívala. Autor druhého z nich přitom zmiňuje, že dle vodem diskvalifikace „mohla být i relativní ipekázká ská nezkušenost Rosolové“⁷³, na závěr však dodává, že tato „nepříjemnost“ se s blížícím se finále stala pro Rosolovou motivačním faktorem, a toto tvrzení dokládá citátem atletky.

Podobný zájem můžeme nalézt i v deníku Sport, kdy autor užívá v kontextu s diskvalifikací spojení „slzavého dramatu“. Den před finálem pak vydává článek, kdy se poprvé zmiňuje o možnosti zisku medaile v běhu na 400 metrů ipekáček, tedy v disciplíně Rosolové. „eská atletika má na olympiádě šanci hned na dvě medaile“⁷⁴ Toto tvrzení z perexu však v dalším textu není nikterak podpořeno a v souvislosti se šancemi na medaili je zmiňována pouze tréninková kolegyně Rosolové, Zuzana Hejnová. To se opakuje i v následujícím článku s titulkem „RYCHLÝ HOLKY poběží vstříc historii“, v perexu se sice píše: „Zuzana Hejnová a Denisa Rosolová dnes mohou vybojovat první eskou sprinterskou medaili po 32 letech“⁷⁵, Rosolová je ale následně zmiňována jen okrajově a veškeré medailové ambice jsou v textu připsány Hejnové. „Te nese naději Zuzana Hejnová, která je v Londýně ve velké formě a vedle níž ve finále na 400 metrů ipekáček poběží i Denisa Rosolová.“⁷⁶ Článek opět zmiňuje, že Rosolová běhá ipekázky teprve od jara což dává do kontrastu s Hejnovou, která podle autora „má velké zkušenosti a skvělou techniku“⁷⁷.

Po olympijském závodě nenalezneme o Rosolové v televizi ani v rozhlasě žádné mediální výstupy. Analyzovaný tisk opět informuje o atletce pouze okrajově, kdy ji zmiňuje až po úspěších Hejnové. Deníky Sport i Právo však připomínají, že Rosolová s ipekáčkami

⁷⁰do této doby přitom nebyl o Rosolové otištěn jediný samostatný článek

⁷¹Slzy vystřídala úleva. Právo, Praha, Borgis, a. s. 7. 8. 2012, s. Londýn 2012, zp. 19.

⁷²OSOBA, Michal a MALINA, R.: Rosolová po ipekání zestárla o několik let. Právo, Praha, Borgis, a. s. 8. 8. 2012, s. Londýn 2012, zp. 20.

⁷³dtto

⁷⁴(nit): Pád carevny, triumf „Rychlých holek“. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 7. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 3.

⁷⁵RYCHLÝ HOLKY poběží vstříc historii. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 8. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 2.

⁷⁶dtto

⁷⁷dtto

teprve za íná. Sport vyzdvihuje fakt, že pro Rosolovou bylo finále „*teprve desátým (!) závodem na této trati*“⁷⁸ Právo se pak v jediném samostatném článku o Rosolové zabývá její kariérou p ekážká ky a uvádí, že Rosolová „*nemá d vod pochybovat, že p echod ... (ze sprintu na p ekážky, pozn. aut.) byl dobrým krokem*“⁷⁹.

Pokud bychom m li uvést žánrový rámec, který se v noviná ském zpracování o ú asti Denisy Rosolové na olympijských hrách v Londýn vyskytoval nej ast ji, vybrali bychom zpravodajský rámec. O Rosolové bylo totiž v p evážné mí e informováno ve stru ných zpravodajských p ísp vcích. Zárove bychom mohli uvést i tematický rámec oby ejnosti, který vyjad uje to, že média nespojovala s osobou Rosolové medailová o ekávání a považovala ji za adovou reprezentantku.

4.2 Analýza rozhovoru s Denisou Rosolovou – vliv mediálních sd lení

Stejn jako ostatní atleti i Denisa Rosolová zmi uje, že p ed olympijskými hrami sledovala mediální sd lení o její osob . Zárove podotýká, že si nemyslí, že by s ní bylav médiích p ed olympiádou spojována n jaká o ekávání. Rosolová tvrdí, že se mediální poptávka po její osob uspokojila po ervnovém mistrovství Evropy v Helsinkách a p ed olympiádou neposkytovala více rozhovor než b hem ostatních sezón, což považuje za ideální. „*Zatím mám úpln klid. Vyhovuje mi, že m nikdo do ni eho netla í.*“⁸⁰ Jak Rosolová p iznává, i b hem olympijských her jí média nevnovaala p íliš velkou pozornost a v tšina mediálních rozhovor probíhala v mixzón . Zmi uje také, že se média soust edila spíše na její tréninkovou kolegyni a soupe ku Zuzanu Hejnovou, což brala Rosolová jako pozitivní.

„*Koukla jsem se, ale spíš mi p išlo, že ešili víc Zuzku (Hejnovou, pozn. aut.). Což mi asi hodn pomáhalo, že jsem byla ta v povzdálí, takže tlak byl víc na ni.*“⁸¹ Po semifinále, ve kterém byla Rosolová nejprve diskvalifikována, sledovala sd lení p edevším z informa ních d vod , aby zjistila, co p esn se stalo b hem jejího závodu. A podotýká: „*Našt stí nepsali nic špatného.*“⁸²

Všechna mediální sd lení týkající se její osoby tedy vnímala pozitivn . Rosolová, stejn jako ostatní dotazovaní, zastává názor, že média mohou ovlivnit sportovce negativními

⁷⁸ HEJNOVÁ: *bronzem zlomila sm lu!* Sport, Praha, Ringier R, a.s. 9. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 2.

⁷⁹ Rosolová v sob probouzela tyg ici. Právo, Praha, Borgis, a. s. 10. 8. 2012, s. Londýn 2012, zp. 17.

⁸⁰ Rozhovor autorky s p ekážká kou Denisou Rosolovou, uskute ný dne 23. ervence 2012.

⁸¹ Rozhovor autorky s p ekážká kou Denisou Rosolovou, uskute ný dne 11. zá í 2012.

⁸² Rozhovor autorky s p ekážká kou Denisou Rosolovou, uskute ný dne 11. zá í 2012.

sd leními. Zajímavé je, že se domnívá, že její dobrý vztah s novináři ovlivňuje to, zda o ní budou informovat pozitivně i negativně. „Myslím, že psali všechno pozitivně. Píjí mi, že o mně píšou málokdy negativně, to je výhoda, asi mám na novináře dobrý vliv.“⁸³

Rosolová si nemyslí, že by na ni byl směr k olympijskému závodu vyvinut jakýsi mediální tlak. „Myslím, že před olympiádou se mnou novináři i po Itálii a v Dánsku, že mám velkou šanci, ale když během olympiády viděli, jak se to vyvíjí a tolik mi to nejde, upustili od toho. Takže tlak na mě nebyl žádný.“⁸⁴ Zároveň však dodává, že jí mediální pozornost a očekávání od novinářů a veřejnosti před velkou soutěží nevadí, ba naopak, někdy jí i pomáhají. „Mám ráda, i když je na mě tlak i když není, když mi hodně lidí věří, málokdy jsem se z toho sesypala. V tšínou jsem to naopak prodala, což bylo i v Helsinkách (mistrovství Evropy 2012, pozn. aut.), kde se od nás očekávala medaile, a mně to jenom pomohlo. Takže já mám ráda tenhle mediální humbuk.“⁸⁵ Tímto vyjádřením si Rosolová poněkud protřepe, jelikož v rozhovoru před olympijskými hrami uvádí, že jí vyhovuje, že se média soustředí více na Hejnovou než na ni.

4.3 Mediální obraz Zuzany Hejnové

Dva týdny před olympijskými hrami informuje deník Sport o Hejnové v kontextu s jejím triumfem na Diamantové lize v Monaku, ve kterém připomíná neúspěch na nedávném mistrovství Evropy v Helsinkách. V článku s titulkem „Hejnová: skvělá generálka na OH“⁸⁶ však ještě není pasována do role favoritky pro nadcházející olympijské hry v Londýně. Do této pozice staví Hejnovou auto i deník Sport až po úspěšném prvním olympijském startu (tedy po rozbořích). „Smola ka Hejnová se rozbořila pro medaili“⁸⁷, zničit titulek jednoho z článků. A dále: „Z předkázka ky Zuzany Hejnové je po rozbořích na 400 metrů předkázka favoritka na olympijskou medaili.“⁸⁸

Po semifinálovém běhu jsou připomínány atletičky předchozí promarněné šance na medaili. „Běžkyně, která má za sebou na vrcholných akcích sérii marných útoků na medaile, stejně jako v rozbořích i v semifinále předvedla druhý nejrychlejší čas ze všech a ve stejné finále má životní šanci dostat se na olympiádu na stupně vítěz.“⁸⁹ V textech deníku Sport se

⁸³ dtto

⁸⁴ dtto

⁸⁵ dtto

⁸⁶ Hejnová: skvělá generálka na OH. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 21. 7. 2012., s. 10.

⁸⁷ (nit): Maslák: druhý čas kariéry byl málo. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15.

⁸⁸ dtto

⁸⁹ (nit): Ptáčeková si nabíla, Rosolová prožila drama. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15.

poukazuje na závody, na které odjížděla Hejnová v roli favoritky a ve kterých neuspěla, avšak následně je vždy zmíněno, že nyní se čeká pekáčková změna a má životní šanci. Tento argument podporují v mediálních sděleních jak výroky trenérky Marty Blažkové, ve kterých vysvětluje, že Hejnová je v jiném psychickém rozpoložení, tak informace o tom, co Hejnová změnila v tréninku, v psychické přípravě i v rituálech před závodem. Deník Sport tak konstruuje obraz, ve kterém Hejnovou líčí jako běžkyni, jež dozrála, je psychicky silnější a schopná medailových úspěchů.

Například po rozboru je otištěn slánek, ve kterém se zmíní, že z Hejnové „šla síla“ a „nic ji nezlomí“⁹⁰. Po semifinále se zase píše, že Hejnová „mítí ke hvězdám“ a „má životní šanci dostat se na olympiádu na stupni vítěz“⁹¹.

V den finále je na druhé straně olympijské rubriky vydán v tisku slánek, který vyzdvihuje možnost získat první českou sprinterskou medaili na olympijských hrách po 32 letech. Jako adeptku na cenný kov zmíní právě Hejnovou. „Te nese nad ji Zuzana Hejnová, která je v Londýně ve velké formě...“⁹²Zároveň text předkládá předchozí neúspěchy Hejnové na velkých akcích, avšak opírá se o kolika argumenty, především pak výroky trenérky Hejnové, dokládá, že Hejnová je tentokrát připravená zaujmout pozici favoritky ustát a získat medaili. „Zuzku jsem v život neviděla takhle v pohodě. Půjde mi, že teprve teď přišla doba, kdy můžeme něco dokázat. Teď je na to připravená nejvíce. Neříká si, že je to jediná příležitost. Jde do toho s tím, že udělá maximum, a je přesvědčená o tom, že to vyjde.“⁹³

Obdobně o Hejnové informuje ve své sportovní rubrice deník Právo. Za jednu z favoritek na olympijský cenný kov ji však považuje redaktor Michal Ošoba už v článku po triumfu na Diamantové lize v Monaku (20.7.), tedy týden před vypuknutím olympijských her. „Je z ní opět kandidátka na medaili z OH“⁹⁴, píše se v článku s titulkem „Hejnová se otěpala a pokouší se hvězdy“⁹⁵. Dva dny poté následuje rozhovor s pekáčkovou, kde se v přexu píše: „Po zklamání na mistrovství Evropy, kde Zuzana Hejnová skončila pod stupni vítězů, to tak nevypadalo, ale díky pátečnímu vystoupení na Diamantové lize pojedou česká rekordmanka do Londýna jako jedna z adeptek na medaili.“⁹⁶

Stejně jako v deníku Sport i v Právu je připomínána závodní minulost Hejnové, kdy na

⁸⁹ dtto

⁹⁰ (nit): Maslák: druhý zápas kariéry byl málo. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15.

⁹¹ (nit): Ptáčeková si nabíla, Rosolová prožila drama. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15.

⁹² RYCHLÝ HOLKY pobíží vstoupit do historie. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 8. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 2.

⁹³ dtto

⁹⁴ (sob): Hejnová se otěpala a pokouší se hvězdy. Právo, Praha, Borgis, a. s. 10. 8. 2012, rub. Sport, s. 23.

⁹⁵ dtto

⁹⁶ OŠOBA, Michal: Naš stí jsem pekáčky bít nezapomněla. Právo, Praha, Borgis, a. s. 23. 7. 2012, s. 23.

velkých akcích nezvládla roli favoritky a odjížděla bez medaile. „Pro Hejnovou to není zdaleka první finále, do kterého jde jako favoritka minimálně na medaili,“⁹⁷ píše se v prvním samostatném článku o Hejnové po zářtce olympijských her. Zárove však auto i op t dokládají, jak tomu bylo i v deníku Sport, že Hejnová se oproti minulým soutěžím změnila. „Jaké indicie napovídají tomu, že to tentokrát dopadne jinak?“⁹⁸ Op t je zmi ována p edevším p em na Hejnové po psychické stránce.

Oba analyzované deníky tedy staví Hejnovou do pozice favoritky na medaili. Konstruují obraz, ve kterém nejprve zmi ují Hejnové slabiny z minulosti, avšak následně tvrdí, že neúspěchy z minulosti vedly k její proměně a vytvoření z ní závodnice, která je sebevedomá, má „formu“ a je připravená vybojovat cenný kov.

Po medailovém úspěchu navazují novináři na tuto tematiku jakéhosi „pádu a povstání“ Hejnové a zaměřují se ve svých mediálních sděleních především na cestu, která vedla k úspěchu. Například v rozhovoru deníku Sport s titulkem „PROMĚNÁ HEJNOVÁ: Shodila jsem batoh“⁹⁹ se píše: „Bronzová pekáčkáka popisuje, jak se dokázala změnit b hem m síce z poražené závodnice v medailistku Her.“¹⁰⁰

O Hejnové bylo referováno i v televizním a rozhlasovém vysílání, všechna zkoumaná média – tedy česká televize, televize Nova i český Rozhlas 1 – Radiožurnál o ní však informovala v mnohem menším rozsahu, než jak tomu bylo v tisku. Česká televize odvysílá zprávu ještě před olympijskými hrami v Londýně a to konkrétně o Hejnové triumfu na Diamantové lize v Monaku. „Zuzana Hejnové se zatím v této sezoně příliš nevedlo. Formálně přichází v pravou chvíli.“¹⁰¹ Televize Novaa Sportžurnál nepodává o vítězství Hejnové žádnou zprávu.

Následuje krátké zpravodajství české televize o výsledcích Hejnové na zářtce olympijských her, kdy v jednovteřinách přispívá informuje o atletině postupu do semifinále. Obdobné zpravodajství podává Sportžurnál, s Hejnovou však ve vysílání zatím nejsou spojována žádná medailová očekávání. Televize Nova se o této události ani nezmiuje. Před finále pak vysílá česká televize přispívá avizující dle ležitý závod Hejnové, oproti tisku je však mnohem strádající. Avšak i ona považuje Hejnovou za jednu z favoritek soutěže. „Dnes

⁹⁷ OSOBA, M. a MALINA, R.: *Hejnová získala pohodu. I díky přídávání energie*. Právo, Praha, Borgis, a. s. 8. 8. 2012, rub. Londýn 2012, s. 20.

⁹⁸ dtto

⁹⁹ PROMĚNÁ HEJNOVÁ: *Shodila jsem batoh*. Právo, Praha, Borgis, a. s. 10. 8. 2012, rub. Londýn 2012, s. 10.

¹⁰⁰ dtto

¹⁰¹ VICHNAR, Petr: *Hejnová vyhrála v Monaku*. Branky, body, vteřiny, česká televize 1996 – 2014, 21. 7. 2012, zp. 1.

ve t i tvrt na deset pob ží olympijské finále na 400 metr p ekážek a pat í mezi favoritky.“¹⁰²

Po zisku cenného kovu pak p ipomíná p edchozí selhání Hejnové na velkých sout žích a olympijskou medaili p irovnává k životnímu úsp chu. „V Londýn poprvé dokázala prodat formu a odm nou jí byla vysn ná medaile“¹⁰³ Zklamání Hejnové z p edchozích let zaznívá i v p ísp vku televize Nova: „Kone n . To si zase mohla íct Zuzana Hejnová. Medaile z velké akce jí dlouho unikala, prokletí zlomila až te “¹⁰⁴ Zárove je odvysíláno sd lení o tom, jak Hejnové pomohla k cennému kovu spolupráce s Alexandrem Hude kem.¹⁰⁵ P ed ziskem medaile si však televize Nova Hejnové p íliš nevšímá, vydává pouze jediný p ísp vek o jejím postupu do finále. „Do finále 400 metr p ekážek postoupila suverénn druhým nejlepším asem Zuzana Hejnová.“¹⁰⁶ Sportžurnál se ve spojitosti s Hejnovou ve svém zpravodajství nevrací k atlet iným p edchozím neúsp ch m a po zisku bronzové medaile odvysílá p ísp vek, ve kterém zmi uje, že Hejnová p ijela do Londýna s velkou formou a zaznamenala zatím nejv tší eský úsp ch na místním atletickém olympijském oválu.

P i analýze mediálních výstup se v souvislosti s olympijským závod ním Zuzany Hejnové vyskytoval rámeček favoritky a rámeček prom ny. Hejnová totiž byla považována za jednu z adeptek na medaili, zárove byla vyzdvihována prom na Hejnové ze závodní „smola ky“, která nikdy nedokázala potvrdit roli favoritky, na psychicky vysp lou závodnici.

4.4 Analýza rozhovoru se Zuzanou Hejnovou – vliv mediálních sd lení

Jak Zuzana Hejnová uvádí v rozhovoru pro tuto bakalá skou práci, p ed za átkem olympijských her nepoci ovala „n jaký velký mediální tlak“ na její osobu, což jak tvrdí, bylo v tomto období zap í in no p edevším jejím postojem k médiím. P ekážká ka zmi uje, že se vyhýbala tomu, aby o ní média „cht la psát“ a zárove mediální výstupy moc nesledovala.

¹⁰² ERNOŠKOVÁ, Barbora: *Velký ve er eká atletky Zuzanu Hejnovou a Denisu Rosolovou*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 8. 8. 2012, zp. 4.

¹⁰³ BERNATSKÝ, V., PE INOVÁ, Ž.: *Už v era ve er jsme mohli slavit atletickou medaili*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 9. 8. 2012, zp. 3.

¹⁰⁴ POUVA, Martin: *O 2 poslední bronzy se postaraly Zuzana Hejnová a ty kajak*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 2.

¹⁰⁵ TV Nova: *Další olympijské medaile pro esko*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 7.

¹⁰⁶ TV Nova: *Do finále 400 metr p ekážek postoupila suverénn druhým nejlepším asem Zuzana Hejnová*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 7. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 3.

Tento její přístup k médiím se změnil především po zkušenosti z evropského mistrovství Evropy v Helsinkách, kam Hejnová odjížděla v roli favoritky na získání medaile, a tuto pozici nepotvrdila. „*Pod Evropou (mistrovstvím Evropy, pozn. aut.) jsem je (médiá, pozn. aut.) sledovala víc a myslím si, že to právě nebylo úplně dobré, že to byl na mě takový trochu vyvolaný tlak.*“¹⁰⁷

Zároveň říká, že novináři po jejím „*neúspěchu*“ na evropském šampionátu nevedli, co od ní mohou na olympijských hrách očekávat, a tudíž byl mediální zájem o její osobu na olympijských hrách malý, což Hejnové vyhovovalo. „*Nevím proč, ale tlak pod Evropou byl veliký a přitom to nebyl vrchol sezóny. Po té Evropě mi právě šlo, že to tak utichlo. A nebyl na mě moc vyvolaný tlak (...), což pro mě bylo samozřejmě dobré.*“¹⁰⁸

Přesto se Hejnová domnívá, že média a jejich výstupy mohou ovlivnit sportovce před olympijskými hrami. Zároveň ale podotýká, že tento vliv je do velké míry závislý na sportovci samotném. „*Ono záleží v jakém je sportovec rozpoložení, když je na tom dobré, má formu, tak mi přijde, že ho neovlivní skoro nic, ať už lá cokoli, tu formu má. Ale když na tom není úplně dobře a média chtějí pořád dokola slyšet, že na tom je dobře a medaili získá, asi to nepřesobí úplně dobře. Vlastně říká, co chtějí oni slyšet, i když to úplně tak není.*“¹⁰⁹ Hejnová následně přiznává, že svá vyjádření dříve podívovala o očekávání novinářů, před olympijskými hrami v Londýně však tento postoj změnila. „*Na olympiádě jsem si už držela takový odstup a říkala jsem si, že je hlavní finále, a tím jsem se nedostávala tolik pod tlak. (...) Tak jsem (dříve, pozn. aut.) pořád dělala, co se píše, kdo si co myslí. A po té Evropě jsem si dělala, tak takhle teda ne.*“¹¹⁰

Hejnová také podotýká, že „*tlak*“ v olympijský rok bývá větší než v ostatních sezónách, jelikož média nejen, že vyjadřují ve svých mediálních výstupech určitá očekávání, ale zároveň tato očekávání filtrují mezi jejich tenaře, diváky a posluchače. Jak předkážkáka uvádí, a koliv se mediálním sdělením před olympijskými hrami do značné míry vyhýbala, během samotných závodů v Londýně už sledovala. Zároveň tvrdí, že její mediální výstupy neovlivnily, jelikož novináři i „*psali fakta*“. Hejnová se také domnívá, že tlak před soutěží je „*horší*“, jelikož během olympijských her je sportovec chráněn olympijskou vesnicí. Přesto podotýká, že sdělení, která během olympijských her vycházela, vnímala pozitivně. „*Když se lovku dá říci, píše (novinář, pozn. aut.) pozitivně a články přet sobě dobře.*“¹¹¹ V závěru

¹⁰⁷Rozhovor autorky s předkážkákou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

¹⁰⁸Rozhovor autorky s předkážkákou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

¹⁰⁹Rozhovor autorky s předkážkákou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

¹¹⁰Rozhovor autorky s předkážkákou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

¹¹¹Rozhovor autorky s předkážkákou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

rozhovoru dodává, že ji média b hem olympijských her nijak neovlivnila, jelikož se od daných sd lení snažila „oprostit“ a p íliš jim nev novat pozornost.

4.5 Mediální obraz Vít zslava Veselého

Stejn jako v p ípad Zuzany Hejnové v noval nejv tší mediální zájem z analyzovaných médií Vít zslavu Veselému tisk. Už p ed za átkem olympijských her deník Právo za azuje Veselého mezi eské sportovce, kte í mají šanci získat medaili. I následující p ísp vky ozna ují Veselého za jednu z nejv tších hv zd výpravy. Nap íklad ve sd lení s titulkem „Kdy fandit? Nejv tší eská esa v boji o zlato“¹¹², které je otištno v den zahájení olympijských her se píše: „Dokáže navázat na svého kou e Jana Železného a získat i olympijské zlato? Jeho soupe i v této sezón zatím nikterak zázra nou formu neprokazují a Veselý už stihl nabrat dost zkušeností na to, aby z velkých závod nem l t žkou hlavu.“¹¹³

Další láněk vycházející po odletu Veselého do Londýna ho pak ozna uje za jednozna ného adepta na zlatou medaili, p ipomíná úsp chy, které Veselý dosáhl b hem sezóny a bádá po tom, co musí ošt pa ud lat, aby získal medaili: „ ervedný titul evropského šampióna i nejlepší sv tový výkon roku (88,11 m) stav jí Vít zslava Veselého do role favorita olympijského závodu ošt pa .“¹¹⁴ Redaktor zároveň vybírá citát, ve kterém se sám Veselý za favorita ozna uje. „Každý, kdo pomýšlí na medaili, a do té skupiny pat ím, by nejradši bral zlato. Nejsem výjimka.“¹¹⁵ Text lánku se však také zaobírá tlakem, který na Veselého pozice favorita vytvá í.

Po úsp šné kvalifikaci je vydán p ísp vek, kde se za pomoci citát Veselého upozor uje na to, že se ošt pa ocitá ve své životní form . „T žko se bránit roli favorita, když máte takovou sezónu jako Vít zslav Veselý. Vyhrál dva závody Diamantové ligy, triumfoval na mistrovství Evropy v Helsinkách a z jeho krátkého, ale o to údern jšího vystoupení v olympijské kvalifikaci se muselo soupe m pro sobotní boj o medaile t žce usínat,“¹¹⁶ píše se v lánku s titulkem „Veselý: Lepší formu jsem nem l“¹¹⁷.

V den finále Právo p ipomíná, že Veselý m že stvrdit pozici eska jako sv tové ošt pa ské velmoci. „Po zlatu Barbory Špotákové se o podobný kousek na olympijském stadiónu pokusí další sv enec Jana Železného. Pokud potvrdí formu, která ho provází po

¹¹² *Kdy fandit? Nejv tší eská esa v boji o zlato*. Praha. Právo, Borgis, a. s, 27. 7. 2012. Rub. Lonýdn 2012. zp. 3.

¹¹³ dtto

¹¹⁴ (kez): *Musí dob e nastavit hlavu*. Praha: Právo, Borgis, a. s, 2. 8. 2012. Rub. Lonýdn 2012. zp. 18.

¹¹⁵ dtto

¹¹⁶ *Veselý: Lepší formu jsem nem l*. Praha. Právo, Borgis, a. s, 10. 8. 2012. Rub. Lonýdn 2012. zp. 17.

¹¹⁷ dtto

celou sezónu, t žko ho budou soupe i nahán t.“¹¹⁸ láněk dále vyzdvihuje Veselého úsp chy v olympijském roce, výjime nost podporuje i citáty trenéra a tréninkové kolegyn Špotákové: „VÍ a má obrovskou formu, což dokázal už na n kolika Diamantových ligách. Hrozn se na závod t ším,“¹¹⁹ i „V tomto roce je VÍ a výjime ný. Vyhrál mistrovství Evropy, hodil 88 metr , nebyl horší než druhý. Ale ošt p je zrádný,“ varuje p ed p ílišným optimismem Železný.“¹²⁰Upozor uje se však také na to, že role favorita je pro rodáka z Hodonína nová.

I deník Sport se na osobu Veselého zam uje ješt p ed vypuknutím olympijských her a staví ho do pozice jednoho z nejv tších kandidát na medaili. „Favorizování, Barbora Špotáková a Vít zslav Veselý, mají solidní vyhlídky dobyt pro esko zlato.“¹²¹Zárove ale rozebírá fakt, že Veselý je v takovéto pozici na sout ži sv tového významu poprvé a klade otázku, jak se vyrovná s tlakem, který se sebou role adepta na medaili nese. Tuto otázku nejen, že pokládá samotnému Veselému, ale i jeho trenérovi Železnému.

P esto média „prorokují“ Veselému cenný kov. Ješt p ed zahájením p edpovídá deník Sport zisk osmi olympijských medailí, jednu p í ítá i Veselému. „Je ošt pa skou kometou sezony, která m že zazá it i na olympiád . Vždy je erstvým mistrem Evropy.Tip deníku Sport na medaili: 60% Tip deníku Sport na zlato: 25%.“¹²²I v dalším p ísp vku se u Veselého odhaduje zisk cenného kovu, tentokrát bronzového. Následuje seriál, v kterém se p edstavují noviná i deníku Sport, a i oni tipují kandidáty na olympijské medaile. Na otázku, na koho by si vsadili, že získá medaili, odpovídá redaktor Martin Hašek takto: „Vsadil bych si na ošt pa e Vít zslava Veselého. Letos má životní sezónu, je mentáln í silný a konkurence navíc tentokrát tak silná není.“¹²³Veseléhozmi uje i další noviná , Michal Beránek: „Po ád se zlepšuje a trénuje ho Jan Železný. Ten ví, jak na to (...) I když na zlato to ješt nevidím.“¹²⁴

S Veselým následn vychází velký rozhovor, který pojednává o tom, jak se jako adept na zlato vyrovnává s tlakem a jak se p ípravuje na to, aby získal medaili. Redaktor Michal Hašek klade otázky jako: „P emýšlíte o tom, že vás eká závod, který vám m že zm nit život? Co t eba taková (rada, jak vyhrát zlato, pozn. aut.) od trenéra Železného? U í vás, jak vyhrát olympijské zlato?“¹²⁵ i „Existuje pro vás n co jako zlatá receptura? P edstavujete si, že máte

¹¹⁸Veselý zaúto í na eský ošt pa ský double. Praha. Právo, Borgis, a. s, 11. 8. 2012. Rub. Lonýdn 2012, zp. 23.

¹¹⁹dtto

¹²⁰ dtto

¹²¹Dv zlata? M že být i líp. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 21. 7. 2012., Titulní strana, s. 1.

¹²²ŽEHANOVÁ, B., POSPÍŠIL, I., HAŠEK, M.: ESKÁ SKLIZE ? 8 medailí!Sport, Praha, Ringier R, a.s. 23. 7. 2012, s. 2.

¹²³Londýnský tým deníku Sport se p edstavuje.Sport, Praha, Ringier R, a.s. 28. 7. 2012, s. 10.

¹²⁴ dtto

¹²⁵VESELÝ: P edstavuju si sv j zlatý hod. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 2. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 8.

zlato?“¹²⁶

V mediálních výstupech se také podotýká, že pokud vyhraje Nor Thorkildsen, dojde k otevírání olympijské zlaté, a tím vyrovná bilanci Železného. „*Jeho cílem (Veselého, pozn. aut.) bude postup do sobotního finále, kde chce osobně zabránit, aby Nor Andreas Thorkildsen vyrovnal rekord Jana Železného v této olympijských vítězství v oštěpu,*“¹²⁷ uvádí se v článku s titulkem „*Veselý jde do boje za trenéra Železného*“¹²⁸ v den mužské oštěpové kvalifikace. Veselý je tady stavěn i do pozice „bojovníka“ za udržení unikátnosti svého trenéra, jakoby to až měl být hlavním důvodem, proč chce zlato získat.

O kvalifikaci, kterou Veselý jednoznačně ovládl, informuje deník Sport v příspěvku „*Veselý v kvalifikaci zářil*“.¹²⁹ Auto i přirovnávají českého oštěpaře k jeho trenérovi Janu Železnému a píše, že si „*pohrál se soupeři*“. Veselý ale v závěru článku jakoby se snažil tlumit o ekvádání novináři ve veřejnosti a sám připomíná: „*Možná si soupeři budou říkat: „Jo, ten přijel dobře připravený. Ale už se mockrát stalo, že někdo hodil daleko v kvalifikaci a pak ve finále vyhořel.*“¹³⁰

V dalších sděleních je připomínáno, že se Veselý chystá na finále pro zlatou medaili. Například v zápisníku Martina Haška: „*A vítěz (v získání zlaty, pozn. aut.) i jejímu kolegovi Vítovi zslavu Veselému, který se až neuvěřitelně rychle adaptoval v pozici světové jedničky. Zdá se mi, že se mu na tréningu líbí a obavy, že z něj spadne v nejdřívejší chvíli, nechává na ostatní.*“¹³¹ i v článku vydaném v den finále, kde se píše: „*Dnes máme životní formu promítnutou v cennou medaili, jež mu bude připomínat úspěch z Her. Má i na zlato.*“¹³² V rubrice Medailisté dne je dokonce připomínán k zázraku: „*Další zázrak ze skupiny Jana Železného si jde pro kovový šperk. Vít zslav Veselý je ve vynikající formě, už v kvalifikaci předvedl nejdelší hod roku (88,34). Teď ho chce ještě zlepšit ve finále.*“¹³³

Všechny články se zmiňují o Veselém jako o favoritu na cenný kov, zároveň ale neopomíjejí připomenout, že tato pozice na něj vyvíjí určitý tlak, využívají však citát trenéra i Špotákové, kteří se vyjadřují, že tento tlak dokáže Veselý zvládnout. Například v rozhovoru se Špotákovou klade redaktor otázku: „*Víte kolegovi z tréninkové skupiny Vítovi zslavu*

¹²⁶ VESELÝ: *Představuji si svůj zlatý hod*. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 2. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 8.

¹²⁷ *Veselý jde do boje za trenéra Železného*. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 8. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 3.

¹²⁸ dtto

¹²⁹ (nit, bb): *Veselý v kvalifikaci zářil*. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 9. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 3.

¹³⁰ dtto

¹³¹ *Ještě do boje! Poražte v Londýně Phelps!* Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 10. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 12.

¹³² ŽEHANOVÁ, B.: *VESELÝ straší Nora*. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 11. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 4.

¹³³ *Medailisté dne*. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 11. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 6.

Veselému?“¹³⁴ Špotáková pak odpovídá: „*Já mu vím. Formu má obrovskou. Letos to zvládl už tolikrát. Bylo strašně dobře, že už závodil na Diamantových ligách, že má už tolik velkých závodů za sebou.*“¹³⁵ Naopak sám Veselý je ve svých vyjádřeních opatrnější a spíše ve svých citátech „*doufá*“, že tlak dokáže zvládnout.

Po finále vydává deník Sport sdělení, ve kterém je považováno čtvrté místo Veselého za zklamání. „*V životní věroost padla vítězství zslava Veselého padl na cestou výpravu smutek. Jasný favorit na olympijský titul, který letos v žádném závodě nebyl lepší než čtvrtý, neměl svůj den a skončil bez medaile. Jak je to možné?*“¹³⁶ Vina je připisována nedostatkové uvolnosti během závodu a přílišnému přemítání o úspěchu před finále. „*Od letošního jara, kdy definitivně pronikl do absolutní špičky, se přitom prezentoval jako mentálně vyspělý závodník. Vyhrál dva závody Diamantové ligy i mistrovství Evropy.*“¹³⁷

Následuje poznámka Martina Haška s textem: „*Je možné, že vítězství Veselý si po nádherné sezoně před olympijským finále přepustil příliš veselým myšlenkám. A chybně trochu klidu, kterým soupeř drtil Jan Železný.*“¹³⁸ V článku redaktor také spekuluje o tom, že kdyby Veselý v pozici favorita dostatek neuvěřil, mohlo vše dopadnout jinak. „*Možná se po kvalifikacím superhodu neměl rozesmát udiveným překvapením. Možná měl nasadit železný výraz svého vítězství koule a beze slov naznačit ostatním: Tak to vidíte, chlapci, rozdejte si to o stříbro. A sám tomu měl taky uvěřit. Šampion není velkými šancemi překvapen, ale bere si díky nim, co mu patří.*“¹³⁹

I Právo po finále připomíná Veselého úspěchy v olympijské sezóně a píše, že v roli favorita neobstál a „*propásl životní šanci*“. Finále v podání Veselého označuje za „*neskutčné trápení*“ a zároveň se ptá, zda Veselého výkon mohl ovlivnit tlak, který plynul z pozice favorita. Tuto otázku klade jak v článku, tak v rozhovoru s trenérem Železným po závodě.

4.5.1 Mediální obraz Veselého v televizním a rozhlasovém vysílání

Televizní a rozhlasové vysílání vnuje Veselému stejně jako předšlým atletům menší pozornost než tisk. Zároveň je i v pasování do role favorita střídmější. Česká televize informuje o Veselého kvalifikačním hodě jako o potvrzení výborné formy. Následující den je

¹³⁴ HAŠEK, M.: ŠPOTÁKOVÁ: *Zapsala jsem se do d'jin.* Sport, Ringier ČR, a.s. 11. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 2.

¹³⁵ dtto

¹³⁶ HAŠEK, M.: *BRAMBORA za kámen.* Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 13. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 12.

¹³⁷ dtto

¹³⁸ HAŠEK, M.: *Veselý pot ebují železo.* Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 13. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 13.

¹³⁹ dtto

odvysílán p ísp vek o zlatu Barbory Špotákové, ve kterém se sama Špotáková vyjad uje k medailovým nad jím jejího tréninkového kolegy: „*V ím, že ješt V í a ud lá za dva dny velkou radost trenérovi*“¹⁴⁰. Stejn tak se ošt pa ka vyjad uje pro televizi NOVA v den Veselého finále. V Televizních novinách pak redaktor Petr Sucho íká: „*No a ješt jednu velkou medailovou nad ji máme dneska ve h e a sice ošt pa e Vít zslava Veselého ...*“¹⁴¹

Den p ed finálem p ipomíná eská televize Veselého daleký kvalifika ní hod i výte nou formu. „*Vylepšil si osobní rekord a op t soupe m vzkázal, mám formu jako hrom. Na žádném mítinku v sezón nebyl horší než druhý a vede letošní tabulky.*“¹⁴²

Po závod informuje televize Nova o tvrtém míst Veselého a p ipomíná, že se od n j o ekával zisk cenného kovu. „*Medaile se ekala i od ošt pa e Vít zslava Veselého. Ten ale zklamal sebe i fanoušky.*“¹⁴³ Televize Nova tedy považuje tvrté místo Veselého za zklamání, což zmi uje i v dalším svém p ísp vku: „*Všem se ale hry nepovedly. Berdych vypadl už v prvním kole, Volf se Št pánkem skon ili až sedmý a zklamal i ošt pa Veselý. Kvalifikaci suverénn vyhrál, pomýšlel na zlato, ale nemá ani medaili.*“¹⁴⁴ Po olympijských hrách pak informuje o Veselého druhém míst na mítinku Diamantové ligy ve Stockholmu. „*Ošt pa Vít zslav Veselý si alespo áste n správil chu po zklamání z olympiády.*“¹⁴⁵

O Veselého výsledku ve finále podává zprávu také eská televize, která v p ísp vku p ipomíná ošt pa v „*velehod*“ z kvalifikace. „*Velký favorit a suverénní vít z kvalifikace hodil ve finále 83 metr a 34 centimetr a to sta ilo na 4. místo.*“¹⁴⁶

Ve Sportžurnálu je ve vymezeném období o Veselém informováno po úsp šné olympijské kvalifikaci. I v tomto médiu jsou s Veselým spojována medailová o ekávání. „*Ú adující mistr Evropy z Helsinek Vít zslav Veselý tak potvrdil slova Jana Železného o jeho skv lé form a v sobotu se pokusí p idat další medaili pro eskou výpravu na olympiád v*

¹⁴⁰ T: Špotáková znovu zlatá. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 10. 8. 2012, zp. 1.

¹⁴¹ TV Nova: eská želízka v olympijském ohni. Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 11. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 14.

¹⁴² T: V kvalifikaci hodil ošt pa Vít zslav Veselý prvním hodem 88 metr a 34 centimetr . Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 11. 8. 2012, zp. 5.

¹⁴³ ŠPÁLOVSKÁ, M.: Medaile se ekala i od ošt pa e Vít zslava Veselého. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 12. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 3.

¹⁴⁴ ŠPÁLOVSKÁ, M: V Londýn skon ila 30. letní olympiáda. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 13. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 1.

¹⁴⁵ SUCHO , P: Veselý ve Stockholmu druhý. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 18. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 4.

¹⁴⁶ BERNATSKÝ, V.: Ošt pa Vít zslav Veselý skon il v olympijském závod bez medaile. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 12. 8. 2012, zp. 4.

Londýn .¹⁴⁷ V p ísp vku vydaném v den Veselého finále se píše: „Vít zslav Veselý možná Kate ina Nash. To jsou adepti na rozší ení medailové sbírky eské výpravy na olympijských hrách.“¹⁴⁸

V dalším sd lení se eší, co všechno musí Veselý zvládnout, aby se stal „veselým“ a podotýká se, že je momentáln nejv tší nad jí eského týmu na rozší ení medailové sbírky. „Vít zslav Veselý je tedy velkou eskou medailovou nad jí, házet za ne 20 minut po dvacáté hodin .“¹⁴⁹ Veselý však i v tomto p ípad ve svém vyjád ení upozor uje, že výsledek z kvalifikace nic neznamena.¹⁵⁰

Po finále není s Veselým odvysílán žádný p ísp vek, ošt pa ovo jméno v po adu zazní znovu až po závodu Diamantové ligy ve Stockholmu, který probíhá p t dn po olympijských hrách, autor se však v p ísp vku nenavrací ke tvrtému místu z olympijských her v Londýn .

Obdobn jako u Hejnové se i v noviná ském zpracování o olympijském závod ní Vít zslava Veselého vyskytoval rámec favorita, navíc bylo užito rámce pozice „nová ka“, kdy se o Veselém sice informovalo jako o kandidátovi na medaili, bylo však zd raz ováno, že se reprezentant v této roli ocitá poprvé. Po olympijském ošt pa ském finále p evládlo aplikování rámce selhání, vyzdvihovalo se tedy to, že Veselý nezvládl roli favorita a jeho tvrté místo bylo považováno za zklamání.

4.6 Analýza rozhovoru s Vít zslavem Veselým – vliv mediálních sd lení

Jak vyplývá z rozhovoru p ed olympijskými hrami, Veselý sleduje mediální sd lení každý den a už tehdy si uv domuje, že s ním jsou v médiích s nadcházející sout ží spojovaná medailová o ekávání. „Ur it to tak vnímám, obzvláš po mistrovství Evropy, kde jsem vyhrál. Je to spojené s mými výsledky, takže je to p irozené. tu lánky a i tam se to zmi uje.“¹⁵¹ Veselý však také podotýká, že tato o ekávání sice jsou, nicmén jsou opatrn jší,

¹⁴⁷ MAREK, J: *Ošt pa Veselý postoupil do finále v osobním rekordu.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 8. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z:

<http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/zprava/1095664>

¹⁴⁸ MAREK, J., (pka): *M žu být desátý i první, myslí si moderní p tiboja Svoboda.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 11. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z:

<http://www.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/zprava/1096689>

¹⁴⁹ SOU EK, P: *Olympijské o ekávání od ošt pa e Vít zslava Veselého a od víceboja e Davida Svobody.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 11. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z:

<http://prehovac.rozhlas.cz/audio/2696531>

¹⁵⁰ dtto

¹⁵¹ Rozhovor autorky s ošt pa em Vít zslavem Veselým, uskute ný dne 25. ervence 2012.

jelikož je poprvé „v pozici *erstvého favorita*“.¹⁵² Dále však uvádí, že se odpovídá na otázky ohledně jeho olympijských cílů snaží vyhýbat, jelikož sám na sebe nechce vytvářet tlak. „Vnímám to tak, že kdybych mluvil třeba jako Svoboda (překážka Petr Svoboda, pozn. aut.), budu si sám na sebe vytvářet tlak, o což nestojím. Na základě zkušeností vím, že si měžu plánovat cokoli a nakonec to dopadne úplně jinak. Na druhou stranu by se člověk neměl bát říct, co chce dosáhnout.“¹⁵³ Veselý si uvědomuje, že zdalí na sebe „pomyslný“ tlak nechá dopadnout i nikoli, je ovlivněno především jím samotným. „Je to především o mém vnímání. Snažím se vytvořit si v hlavě kolem sebe co nejlepší podmínky a prostředí pro olympijský závod.“¹⁵⁴

V rozhovoru po olympijských hrách Veselý zmíní, že během her sledoval mediální sdělení o jeho vlastní osobě a to „možná až nadměru“¹⁵⁵. A podotýká, že to ovlivnilo jeho výkon: „Místo abych si odpovídal mezi kvalifikací a finále, sledoval jsem, co se kolem mého závodu děje a co se píše. Asi to sehrálo roli v tom, že jsem z toho pak byl unavený. (...) takhle to vímám, že mi to trochu uškodilo a měžu jsem se od toho asi víc oprostit.“¹⁵⁶ Veselý si tedy myslí, že média mohla jeho výkon na olympijských hrách ovlivnit. „Když jsme po olympiádě rozebírali můj výsledek a dělali, kde se stala chyba, co jsme mohli udělat jinak, jediné, na co jsme přišli, bylo, že jsem si nedokázal během dvou dní odpovídat. Myslím si, že neustálé prošetřování a sledování článků mě ovlivnilo. Asi to mohlo sehrát svou roli v přemýšlení o závodu a oprostění se od něj.“¹⁵⁷

Zároveň zmíní, že novináři s ním po kvalifikaci spojovali medailové očekávání a chtěli to samé slyšet od něj. „Chtěli konkrétní prohlášení (o tom co by bral jako úspěch a jestli se cítí jako favorit, pozn. aut.), měli kořme do toho tlakovat, ale to je logické.“¹⁵⁸ Na otázku, jak konkrétní nátlak vypadal, Veselý odpovídá: „Chtěli vidět, jestli chci vyhrát.“¹⁵⁹ A poznamenává, že po tak úspěšné kvalifikaci by bylo nelogické odpovídat, že se jako favorit necítí: „Neměžu jsem na výběr, kdybych se vykrucoval, spíš by to vypadalo blbě. Bral jsem to tak, že to musím říct, že to k tomu patří. Víkal jsem, že mám životní formu a chci to vyhrát.“¹⁶⁰ Přesto si Veselý nemyslí, že by bylo pro jeho výkon výhodnější, kdyby rozhovory během olympijských her poskytovat nemusel. Avšak věří, že by bylo lepší, kdyby se ve svém volném

¹⁵² dtto

¹⁵³ dtto

¹⁵⁴ dtto

¹⁵⁵ Rozhovor autorky s oštěpařem Vítězslavem Veselým, uskutečněný dne 22. září 2012.

¹⁵⁶ dtto

¹⁵⁷ dtto

¹⁵⁸ dtto

¹⁵⁹ dtto

¹⁶⁰ dtto

ase na internet nedíval a články o své vlastní osobě ne ešil.

4.7 Mediální obraz Barbory Špotákové

Největší mediální zájem ze všech vybraných atletek je v nováček oštpačce Špotákové, která je také v médiích považována za jednu z nejvýtešných českých nadějí na získání olympijské medaile. Deník Právo ještě před zahájením her například píše: „*esko se může spoléhat na všechny medailisty z Pekingu. Oštpačka Barbora Špotáková, stejně jako Kateřina Emmons a David Kostelecký, vodní slalomáři i Jaroslav Volf s Ondřejem Štěpánkem i veslař Ondřej Synek se i po čtyřech letech drží ve světové špičce.*“¹⁶¹ Dále se uvádí: „*Na to, že Barbora Špotáková stejně jako v Pekingu opět získá medaili, lze směle vsadit. Ale kolik bude mít českých následovníků?*“¹⁶²

Jméno Špotákové je spojováno se slovy jako „eso“ i „hvězda“ a oštpačce je věnována speciální pozornost, například je veden rozhovor s jejím přítelem o tom, jaké je to žít s olympijskou vítězkou.

Před olympijským závodem upozorňuje Právo na to, že neobvykle situovaná odhodlaná má, že oštpačka má problémy. Tato úroveň je brána jako „nástraha“, kterou musí Špotáková překonat, pokud chce postoupit do finále. Právo dokonce publikuje titulek „*Oštpačka straší úroveň*“¹⁶³. Po kvalifikaci deník informuje, že Špotáková suverénně postoupila do finále prvním pokusem a chystá se na obhajobu olympijského zlata. „... *podle aktuální výkonnosti jsou na to i kovy ty i uchazečky. Vele s obhájkyní zlata Barborou Špotákovou.*“¹⁶⁴ Kvalitu Špotákové a předpoklady na získání zlaté medaile vyzdvihuje Právo citáty soupeřek i ostatních atletek, například výrokem oštpačky Lindy Stahlové: „*Myslím, že o vítězství si to rozdají Špotáková s Abakumovovou*“¹⁶⁵ i Christiny Obergfölové: „*Podle mě 70 metrů bude těžké i na získání stříbra, vždy jste viděli, jak silná je tu Barbora*“¹⁶⁶, ale také šéftrenéra české atletické výpravy Tomáše Dvořáka: „*Tak by bylo fajn, kdyby hodila (Špotáková, pozn. aut.) hrozilo daleko a byl konec. Jde o obhajobu olympijského zlata, tak to tu rozseká*“¹⁶⁷.

¹⁶¹OSOBA, Michal: *Zastaví ešipropad? Legendy čekají žně*. Právo, Praha, Borgis, a. s., 20. 7. 2012. s. 18.

¹⁶²dtto

¹⁶³OSOBA, M.a MALINA, R.: *Oštpačka straší úroveň*. Právo, Praha, Borgis, a. s., 2. 8. 2012. rub. Londýn 2012, s. 18.

¹⁶⁴*Pohodu mezi oštpačkami vystředá medailová ež*. Právo, Praha, Borgis, a. s., 9. 8. 2012. rub. Londýn 2012, s. 20.

¹⁶⁵ dtto

¹⁶⁶ dtto

¹⁶⁷ dtto

Po vítězném finále je Špotáková líčena jako zkušená a psychicky odolná závodnice s výjimečným talentem, která naprosto suverénně obhájila olympijské zlato. „...když Špotáková předvedla nejlepší výkon letošního roku 69,55. Bylo dobojováno, ve finále na ni nikdo neml.“¹⁶⁸ Jméno oštpačky vypluje i titulní stranu deníku. Připomínány jsou její předchozí medailové úspěchy a jsou také vydávány články s hlasy jejich blízkých – matkou, přítelkyní, nejvzdávanějšími fanoušky a kamarády. Zároveň je Špotáková považována za oštpačku, která se zapsala do historie. Zmínovány jsou i následující olympijské hry v Riu 2016, kterých by se Špotáková ráda zúčastnila a otázky se týkají i mateřské dovolené a závodní pauzy.

Obdobně o Špotákové informuje deník Sport. Před začátkem olympijských her se ve Sportu upozorňuje na to, že Špotáková je v lepší formě než v olympijské sezóně před čtyřmi lety. „Nejlepší sezonu v životě má rozjetou oštpačka Barbora Špotáková. V sobotu sice v Londýně na závodě Diamantové ligy skončila druhá, zatím jde však všechno podle plánu. Špotáková zatím v přípravě před vrcholnou akcí nikdy neházela tak daleko a do finále ženského oštpu na olympiádě v Londýně schází ještě 23 dní, které využije k závěrečné přípravě.“¹⁶⁹ I v dalších sděleních je Špotáková líčena jako favoritka na zlatou olympijskou medaili. Deník Sport vydává článek, kde se píše: „Olympijskými šampiony se v Londýně stanou oštpačka Špotáková, stříbrná Emmons a skifista Synek“¹⁷⁰ A dále se uvádí: „Oba (Špotáková a Synek, pozn. aut.) mají formu, obhájí medaile, drží dominantní renomé ve svých disciplínách a mezi soupeři mají maximálně dva srovnatelné vyzyvatele. Pokud se mluví o medailové jistotě, padají nejčastěji jména.“¹⁷¹

V souvislosti s tipem, že Špotáková získá olympijskou medaili, je oštpačino jméno zmíněno ještě několikrát. „Mezi nejspolehlivějšími zlatými trumfy české výpravy podle nich (pozn. autora sportovních expertů, se kterými deník spolupracuje) patří oštpačka Barbora Špotáková a skifista Ondřej Synek.“¹⁷² Obdobně se vyjadřují i redaktoři deníku ve speciální rubrice.¹⁷³ Na otázku, kdo bude mít zlato, odpovídají všichni, kromě Michala Beránka, že Barbora Špotáková. Den po oštpačino odletu do Londýna je otištěn rozhovor se Špotákovou, v němž se reportér Jiří Punoch české reprezentantky ptá mimo jiné na to, zda dokáže zopakovat „zlatý Peking“ (zlatou olympijskou medaili z Peking, pozn. aut.)

¹⁶⁸ OSOBA, Michal: Špotáková přiveze znovu zlato. Právo, Praha, Borgis, a. s., 10. 8. 2012, s. 1.

¹⁶⁹ HAŠEK, M.: Špotáková má formu. Sport, Praha, Ringier ČR, a. s., 17. 7. 2012, s. 11.

¹⁷⁰ ŽEHANOVÁ, B., POSPÍŠIL, I., HAŠEK, M.: *ESKÁ SKLIZE ? 8 medailí!* Sport, Praha, Ringier ČR, a. s., 23. 7. 2012, s. 2.

¹⁷¹ dtto

¹⁷² *Zlaté tutovky? Podle expertů SYNEK A ŠPOTÁKOVÁ.* Sport, Praha, Ringier ČR, a. s., 27. 7. 2012, rub. OH 2012, s. 4.

¹⁷³ *Londýnský tým deníku Sport se představuje.* Sport, Praha, Ringier ČR, a. s., 28. 7. 2012, rub. OH 2012, s. 10.

V den olympijského finále je připomínáno, že dle ležité závody Špotákové vyhovují. Špotáková pak uvádí, že pokud přivede daleký hod a bude s ním stříbrná, zklamaná nebude. Autor zároveň vyjmenovává nejvýš soupeřící české atletky. Na závěr přidává citát šéftrenéra české atletické výpravy, který nepochybuje o vítězství Špotákové. „*Tady jde o obhajobu olympijského vítězství. (...) Tady to rozseká.*“¹⁷⁴

Po úspěšném finále je Špotáková v deníku Sport „oslavována“, den po získání zlaté medaile vychází na titulní straně novin i olympijské rubriky slánek s titulkem: „*Zlato*“, který vyzdvihuje oštpařino představení na olympijských hrách a vyjadřuje se o české reprezentance jako o „*suverénní královně*“. „*Je to tam! Neskutečné! Tohle je opravdová fantazie! Česká oštpařka Barbora Špotáková dokázala v éře v Londýně obhájit zlato z Pekingu, zařadila se tak mezi olympijské legendy. A byl to z její strany naprosto suverénní triumf.*“¹⁷⁵ Následuje sdělení, které se zabývá tím, zda by Špotáková mohla získat zlatou medaili i na následujících olympijských hrách v Rio, čímž se deník zabývá i v celostránkovém rozhovoru se Špotákovou. Sport také spekuluje, zda si Špotáková v následující sezóně dopřije závodní i mateřskou pauzu, rozebírá se i to, jak se olympijská medaile dá zhodnotit marketingově a finančně.

4.7.1 Mediální obraz Špotákové v televizním a rozhlasovém vysílání

Česká televize i televize Nova informují o Špotákové už před olympijskými hrami – ve zkoumaném období nejprve o závodě Diamantové ligy v Londýně, kdy se připomíná, že oštpařka bude za dva týdny obhajovat zlato z Pekingu. Také se za pomoci citátu Špotákové podotýká, že oštpařka měla během závodu dobrou náladu, a přestože byla druhá, je spokojená (jelikož je ještě unavená z přípravy a formu bude dolažovat v Nymburce).

Česká televize poté zmiňuje i odlet Špotákové do Londýna. „*S v domě, že jiné než medailové umístění by bylo bráno jako neúspěch, odcestovala dnes do Londýna oštpařka Barbora Špotáková. Obhájkyně zlata z Pekingu má zasebou velmi náročně přípravu.*“¹⁷⁶ O atypičnosti londýnského tartanového rozbití se česká televize zmiňuje hned dvakrát. „*Oštpařský sektor na olympijském stadionu je atypický. Za odhodovou árou je totiž ještě kus tartanu a ne tráva, na kterou jsou atleti zvyklí. Tento fakt by jim mohl inčit*

¹⁷⁴ŠPOTÁKOVÁ: Vyhráj prvním hodem! Sport, Praha, Ringier R, a.s. 9. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 6

¹⁷⁵ZLATO. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 10. 8. 2012, titulní strana.

¹⁷⁶Barbora Špotáková má za sebou velmi náročně přípravu. Branky, body, vteřiny, česká televize 1996 – 2014, 1. 8. 2012, zp. 6.

problémy.¹⁷⁷ A také podotýká, že Špotáková má za sebou náro nou p ípravu a je trochu unavená, ale v í, že se to zm ní.

Ob média poté považují kvalifika ní vystoupení Špotákové za spln né podle o ekávání, eská televize o n m podává zprávu v p ísp vku „Bezproblémovýpostup“¹⁷⁸ „Barbora Špotáková p išla, hodila a postoupila. Zcela suverénn si olympijská vít zka z Pekingu zajistila ú ast v ošt pa ském londýnském finále.“¹⁷⁹ I televize Nova uvádí v p ísp vku „Barbora Špotáková to zvládla“¹⁸⁰, že Špotáková „s p ehledem postoupila“.

eská televize v den ženského ošt pa ského finále odvysílá sd lení, ve kterém informuje o tom, že Špotákovou eká „velké finále“: „Nejdelší kvalifika ní hod p edvedla v úterý také Barbora Špotáková a dnes eká sv tovou rekordmanku velké finále.“¹⁸¹ Relace také p ipomíná Špotákové úsp ch v Pekingu. „Takto prožíval finský komentátor Antero Mertaranta olympijský triumf Barbory Špotákové p ed ty mi lety v Pekingu. Dnes ve er možná bude mít další d vod k euforii. eská ošt pa ka totiž kvalifikaci zvládla suverénn , k p ekonání limitu jí sta il jediný hod. Máme se na co t šit, bude to drama.“¹⁸²

Velký zájem o vystoupení Špotákové dokazuje i živé p ihlášení redaktora televize Nova b hem ošt pa ského závodu z eského olympijského domu i reportéra z restaurace v Jablonci nad Nisou „Dobrý ve er. Tak my se hlásíme z rodišt Bány Špotákové, 50 tisícového Jablonce nad Nisou. Tady z restaurace U Zlatého jelena. P išlo Bá e fandit n jakých 25 až 30 lidí.“¹⁸³

Televize Nova pak p ipomíná, že zisk zlaté medaile nebyl pro eské fanoušky p ekvapením: „Se zlatem Barbory Špotákové fanoušci napevno po ítali a eská ošt pa ka je nezklamala. Udivil ale zp sob, jak suverénní vít zství to bylo. P išla, vid la a zvít zila. Byl to jen její závod. I když byli ostatní hodn daleko, ješt se sama povzbuzovala. Skoro se dá íct, že p i vít zství nudou zívala.“¹⁸⁴ Vzáv ru p ísp vku je zárove užít citát Špotákové matky, která se vyjad uje, že by cht la vnou e.

¹⁷⁷ SMETANA, Jan: *Ošt pa ský sektor na olympijském stadionu je atypický*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 6. 8. 2012, zp. 10.

¹⁷⁸ SMETANA, Jan: *Bezproblémový postup*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 7. 8. 2012, zp. 1.

¹⁷⁹ dtto

¹⁸⁰ POUVA, Martin: *Barbora Špotáková to zvládla*. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 7. 8. 2012, zp. 2.

¹⁸¹ *Nejdelší kvalifika ní hod p edvedla v úterý také Barbora Špotáková*. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, zp. 5.

¹⁸² dtto

¹⁸³ *Bitva o ošt pa ské zlato*. No ní Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, zp.1.

¹⁸⁴ *Zlato Barbory Špotákové*. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 10. 8. 2012, zp.1.

I n kolik dn po finále je oš t pa ce v televizním vysílání v nována velká mediální pozornost. P edevším televize Nova se zaobírá osobou Špotákové a až do 14.8., tedy i po ukon ení olympijských her, ji každý den výjma data 12.8. zmi uje. Špotáková se krom Sportovních novin dostává i do hlavní zpravodajské relace Televizní noviny. Televize Novapovažuje olympijské zlato za obrovský úsp ch a n kolikrát odkazuje na suverenitu Špotákové, kdy podotýká, že soupe ky „*bojovaly jen o druhé místo*“. Zárove však p ipomíná, že tento cenný kov se od oš t pa ky ekal. „*Postarala se o ni (pozn. zlatou medaili) žena, od které to všichni o ekávali. Oš t pa ka Barbora Špotáková.*“¹⁸⁵Toto sd lení je vydáno jako druhá zpráva hlavního zpravodajského po adu Televizní noviny. V p ísp vku jsou užita vyjád ení Špotákové, její maminky, p ítele, ale i náhodných fanoušk , V ry áslavské i Lou Fanánka Hagena. Zárove se klade otázka, zda dostane Špotáková k vít zství za odm nu novou píse od její oblíbené kapely T i sestry, op t se tedy v souvislosti se Špotákovou nejedná o strohé zpravodajství, naopak jsou využívány p edevším emoce lidí, kte í závod sledovali i zajímavosti, které jsou o Špotákové známé. Další p ísp vek je po ízen reportérkou z oš t pa ina rodného m sta – Jablonce nad Nisou, ve kterém se informuje o tom, jak fanoušci prožívali závod Špotákové. („*Jablonec oslavoval Špotákovou*“¹⁸⁶)

V následujících dnech je oš t pa ka vydávána za hlavní hv zdu výpravy, nap íklad ve sd lení o tom, že ponese p i záv re ném ceremoniálu národní vlajku. „*Vlajku zítra ponese ta, co v Londýn nejvíce zazá ila, ano, je to zlatá oš t pa ka Bára Špotáková.*“¹⁸⁷ i v p ísp vku o skon ení olympijských her. „*Tak samoz ejm mezi hlavními hv zdami je tentokrát Barbora Špotáková.*“¹⁸⁸

Špotákové úsp ch je v televizi Nova oslavován, zárove je ale brán jako o ekávaný, oš t pa ka je považována za suverénku a hlavní hv zdu eské výpravy. „*Dalo by se íci, že od Špotákové a Knapkové se medaile ekala. Už p ed olympiádou své soupe ky porážely, Špotáková navíc zlato na olympiád obhájila.*“¹⁸⁹

Televize Nova ob as neužívá celého í oficiálního jména Špotákové, nap íklad místo Barbora užívá „*Bára*“ („*Bára Špotáková ponese vlajku*“¹⁹⁰). V p ísp vku „*Zlatá*“ Barbora je

¹⁸⁵Zlatá Bára p eválcovala konkurenci. Televizní noviny, Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 10. 8. 2012, zp. 2.

¹⁸⁶Jablonec oslavoval Špotákovou. Odpolední Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 10. 8. 2012, zp. 9.

¹⁸⁷Bára Špotáková ponese vlajku. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 11. 8. 2012, zp.2.

¹⁸⁸Návrat eských olympionik . Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 13. 8. 2012, zp. 4.

¹⁸⁹V Londýn skon ila 30. letní olympiáda. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 13. 8. 2012, zp. 1.

¹⁹⁰Bára Špotáková ponese vlajku. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 11. 8. 2012, zp. 2.

*doma*¹⁹¹, se zase nezmi uje p íjmení Špotákové. Televize Nova tedy po ítá s tím, že diváci dobe v dí, kdo je Špotáková a znají i její sportovní minulost. K tomuto jevu dochází i p i informování v Televizních novinách, tedy nikoli ve zpravodajství ur enému sportovnímu fanouškovi.

eská televize sice pojmá vít zství Špotákové také jako suverénní, je ale ve svých p ísp vcích pon kud mírn jší, co se tý e užívání emocí a oslavování Špotákové. „*Ve finále olympijského ošt pu si po ínala suverénn .*“¹⁹² I po et sd leníse jménem Špotákové je menší. Po finále vychází p ísp vek, „*Špotáková znovu zlatá*“¹⁹³, oproti televizi Nova se jedná o seriózní zpravodajství, kdy eská televize informuje p edevším o zlat Špotákové a p ipomíná úsp chy z p edchozích let. „*Dalo by se íci, že Barbora Špotáková je medailovou jistotou. Z posledních sedmi velkých podnik , na které vyrazila, má sedm medailí.*“¹⁹⁴

Stejn jako ostatní média také Sportžurnál se v nuje Špotákové ješt p ed za átkem olympijských her, kdy informuje o jejím výkonu na Diamantové lize v Monaku. Poté je ošt pa íno jméno zmi ováno v p ísp vku, ve kterém fotbalista Petr ech tipuje, kolik eská reprezentace p ivede medailí, Špotákovou uvádí jako jednu z budoucích medailistek.¹⁹⁵

Den p ed kvalifikací ženského ošt pu informuje Sportžurnál o tréninkových za átcích ošt pa ky, za pomoci citát otce Špotáková také vzpomíná na olympijské vít zství v Pekingu a na záv r p ipomíná denošt pa ské kvalifikace i následného finále. „*Bára Špotáková vstoupí do londýnských olympijských boj 7. srpna. Olympijské zlato z Pekingu m že obhájit už o dva dny pozd ji, tedy devátého srpna, kdy je na programu ženské ošt pa ské finále.*“¹⁹⁶

Sportžurnál také podává zprávu o úsp šné kvalifikaci Špotákové a p ipomíná, že atletka m že jít ve stopách svého kou e, který p ed dvaceti lety vyhrál první olympijské zlato. „... která má doma ty i roky staré zlato z Pekingu a výborn nakro ıla k tomu (zisku zlata,

¹⁹¹ „Zlatá“ Barbora je doma. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 14. 8. 2012, zp. 5.

¹⁹² SMETANA, Jan: *Špotáková znovu zlatá*. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 10. 8. 2012, zp.

1.

¹⁹³ dtto

¹⁹⁴ dtto

¹⁹⁵ KADE ÁBEK, J., MAREK, J., (pka): *Branká Petr ech tipuje 12 eských medailí na OH*. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 31. 7. 2012, Sportžurnál. Dostupné z:

http://www.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/_zprava/1092018

¹⁹⁶ SUDO VÁ, Š., JELÍNKOVÁ, T., (tej): *Špotáková za ínala s ošt pem v Srn ím dole, třefovala PET lahve*.

eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 6. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z:

http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/1094345

pozn. aut.) z Londýna.“¹⁹⁷ V den oštpa ského finále upozoruje, že Špotoková bude v Londýn bojovat o medaili. „Špotáková ve er zaúto í na osmou olympijskou medaili.“¹⁹⁸

P i analýze mediálních sd lení m žeme v souvislosti s olympijským závod ním Barbory Špotákové najít mimo jiné rámeček šampiónky a rámeček obhájkyn zлата. Oštpa ka byla zobrazována jako psychicky silná a vyrovnaná závodnice, která dokáže ustát roli favoritky, což bylo dokládáno vý tem jejich p edchozích medailových úsp ch .

4.8 Analýza rozhovoru s Barborou Špotákovou – vliv mediálních sd lení

Jak Špotáková uvádí, mediální sd lení sledovala p ed olympijskými hrami minimáln . Většinu p ísp vk , které zaznamenala, však vnímala pozitivn , což bylo dáno p edevším vhodným naplánováním mediálních aktivit. „S manažerem jsme se dohodli, že všechny mediální akce ud láme d ív. Takže jsem se vrátila ze soust ed ní z Afriky plná energie, kde jsem dva m síce s nikým nemluvila, a tak jsem m la i chu vypráv t. Nevadilo mi to a všechno bylo pozitivní. Byly i zajímavé nápady.“¹⁹⁹ Špotáková však p esto zmi uje, že jí bylo velmi nep íjemné, pokud se jí noviná i ptali na plány po olympijských hrách a možnost závodní pauzy z dvodu založení rodiny. „Cht li v d t o d tech. Ptali se: A co po olympiád ? To je te asi nejhorší otázka na sv t . Hodn m to unavuje, po ád na to odpovídat. Cht li m dotla it, abych jim ekla, že plánuju rodinu. Stejn si to tam nakonec napsali. Tahle otázka mi vadila hodn .“²⁰⁰ A podotýká, že s toutou otázkou m la v tší problém, než s otázkami týkající se jejího olympijského cíle.

Špotáková také uvádí, že vnímala o ekávání, která s ní byla spojována v médiích a pokud by na olympijských hrách nezískala medaili, domnívá se, že by to média považovala za neúsp ch. „Myslím, že všichni po ítají, že p ijedu s medailí. A po ítám s tím i já. Ale myslím, že média by byla schopná, kdybych byla t etí, napsat, že to byl neúsp ch. V ejnost by byla ráda i t eba za t etí místo. Ta není tak krutá jako t eba televize Nova.“²⁰¹ Pokud se noviná i oštpa ky p ed olympijskými hrami ptali na její olympijský cíl, odpovídala, že chce p edvést co nejlepší výkon. „Když jsem to takhle ekla, odpov d la jsem v podstat i na otázku o

¹⁹⁷ JELÍNKOVÁ, T., KOHOUT, T.: Špotáková má formu, do finále OH se kvalifikovala prvním hodem. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 7. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/109434

¹⁹⁸ O ekávání od sout že oštpa ek. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 9. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z: <http://prehovac.rozhlas.cz/audio/2695411>

¹⁹⁹ Rozhovor autorky s oštpa kou Barborou Špotákovou, uskute ný dne 25. ervence 2012.

²⁰⁰ Rozhovor autorky s oštpa kou Barborou Špotákovou, uskute ný dne 25. ervence 2012.

²⁰¹ Rozhovor autorky s oštpa kou Barborou Špotákovou, uskute ný dne 25. ervence 2012.

medaili, protože pokud chci podat svůj nejlepší výkon, tak to tabulkově znamená medaile. Ale nebojím se říct, že chci medaili.“²⁰²

O ekávání ze strany médií si však příliš nepipouští. „Ani mi to nijak hrozně nepijde. Vím, že tady ten tlak je, že se ode mně očekává. Ale není to první rok, co by se ode mně očekávalo, už jsem s tím nijak vyrovnaná.“²⁰³ A dodává, že si spíše pipouští tlak, který plyne z ekávání ve ejnosti než médií, a že jí obecně vyhovuje, pokud se od ní n co očekává. „Já to mám ale ráda, pracuju dobře, když je na mně vyvinut tlak. Jsem schopná ho unést. Potřebuju závod, který není jen tak. Kdyby byly články o mně negativní, tak je to horší.“²⁰⁴

íká však, že média mohou sportovce ovlivnit i negativně a to především, pokud je mediálních aktivit moc. Především pak v období závodu, jelikož to ubírá reprezentantovi energii a znemožňuje soustedit se pouze na trénink a závody. Zároveň podotýká, že jí kvůli mediálním sdělením volali známí a také ji zastavovali lidé na ulici. „Íkali: Te jsem vás viděl v televizi nebo: řetel jsem, že jste byla na závodech.“²⁰⁵

Jako šťepánka uvádí, během olympijských her sleduje mediální sdělení o sobě i o jejích soupeřkách. Média tedy brala jako informační prostředek, který jí pomáhal zjistit, co si o ní soupeřky myslí a v jaké jsou formě. Zároveň ale podotýká, že díky návštěvám svého přítele Lukáše, který bydlel mimo olympijskou vesnici, si od mediálních výstupů před kvalifikací odpočinula. „V tšinou jsem byla u něj, tak jsem si od toho hodně odpočinula. (...) ve vesnici na pokoji je k tomu lov k trochu nucený. Každý o tom mluví, všichni to sledují, mají tam notebooky a íkají ti to, i když nechceš. Utíkala jsem od toho k Lukášovi a to mi pomáhalo.“²⁰⁶ Špotáková íká, že spekulace od novinářů vnímala negativně a tlak na ni v tu chvíli byl veliký. „Všichni p emýšleli nad variantami, jak to bude a já sama nevídala, jak to bude. Do kvalifikace to bylo těžké, pak už to bylo dobré. Než p íjel Lukáš, tak už m to šťvalo, všichni z médií se chtěli ptát, jak se cítím. íkala jsem, jak mám v d t, co bude, to uvidíme. Já hrozně nerada o v cech mluvím, radši je d lám. Když se píše, co se stalo, to mi nevadí, ale tyhle spekulace byly hrozné. Mezi kvalifikací a finále mi to nevadilo. Do té doby na mně byl tlak z ech i z Londýna a to bylo na mně moc.“²⁰⁷

Dále Špotáková zmiňuje, že mediální aktivitu před kvalifikací po příletu do Londýna koordinoval i její trenér Jan Železný, který několikrát „výrazně zasáhl“. Novináři se totiž i

²⁰² dtto

²⁰³ dtto

²⁰⁴ dtto

²⁰⁵ dtto

²⁰⁶ Rozhovor autorky s šťepánkou Barborou Špotákovou, uskutečněný dne 7. listopadu 2012.

²⁰⁷ dtto

poté, co poskytla rozhovory před odletem na letiště, snažili Špotákovou před kvalifikací ještě několikrát kontaktovat, což ona nepožadovala za žádoucí. Rozhovory po kvalifikaci a finále už Špotákové nevadily a naopak jí připadaly příjemné. Na závěr Špotáková uvádí, že ji média během olympijských her v Londýně ovlivnila. „*Ur it zvýšila nervozitu. Mn to ale na jednu stranu dává dobrou energii, potěší to. Sice všeho moc škodí, záleží, jak se s tím kdo popere. Ur it mají vliv, u mě to našťastí nemá ten negativní dopad. Ale tlak je díky nim výrazný.*“²⁰⁸

²⁰⁸ dtto

Závěr

Média bývají považována za mocný nástroj, který dokáže ovlivnit názory i chování lidí. A koliv se vlivem médií zabývají teoretikové (např. Gerbner, 2002; McCombs, 2009; Postman 1985) už n kolik desetiletí²⁰⁹, neexistuje podrobnější výzkum, který by se zaobíral vlivem médií²¹⁰ na výkonnost sportovce.

Média a sport spolu p itom neodmyslitln souvisí a vzájemn se promítají – média mají například dopad na podobu sportovních událostí, zároveň jsou kritériem jejich významu. Stejn tak ale ovlivňují samotné sportovce, jejich popularitu, a jakbylo výše popsáno, i výkonnost.²¹¹

Cílem této práce bylo zjistit, zda a jak vybraná média ovlivnila během vymezeného období například Barboru Špotákovou a Vítezslava Veselého i například Zuzanu Hejnovou a Denisu Rosolovou. Míra a druh vlivu budou dále objasněny, nejprve je však nutné shrnout obecné hledisko úlohy médií na sportovce.

Jak bylo vysvětleno v této práci, schopnost zvládat úzkost, stres a tlak vytvořený okolím i vlastní osobou vyvolá uje zádových vrhů, bžčí skokanů mistry světa, olympijské vítěze a světové rekordmanky. I proto není hlavní rozdíl mezi vítězi a porážkami fyzické parametry sportovce i technická dokonalost provedení jejich disciplíny²¹², ale především psychická odolnost reprezentanta.

Vzhledem k tomu, že média jsou schopná ovlivnit psychické rozpoložení jedince, mohou svým působením mít například významnou sportovní událostí reprezentantovu míru aktivace, vzrušení a úzkosti. Právě vhodná míra těchto složek určuje závodníkovi úspěch.

Tato práce měla za úkol analyzovat vliv vybraných médií na sportovce během časového úseku delšího než jednoho měsíce. Mimo jiné i v období těsně před olympijským závodem, kdy se jedinec ocitá v tzv. předstartovním stavu, který má bezprostředně pozitivní i negativní vliv na výkon reprezentanta. Toto období charakterizuje obava sportovce o výsledek, například z oteklávání a předstartovní úzkost. „*O okolnostech závodu sportovec často p emýšlí a obsahově je typická tzv. tvorba negativních hypotéz*²¹³. [...] Sportovec má tendenci všechny informace o nadcházejícím závodě, o soupeřích, o počasí apod. interpretovat jako

²⁰⁹ Známe jsou například úlohy vlivu televize na výchovu dětí i médií na chování volně apod.

²¹⁰ Informace je platná k 1. dubnu 2013.

²¹¹ Tyto úlohy pramení z faktu, že média mají schopnost svými sděleními ovlivnit psychické rozpoložení jedince, které je zásadní složkou úspěchu sportovce, mohou tedy mít pozitivní i negativní dopad na úspěch závodníka.

²¹² I když obě proměnné nepochybně sehrávají svou roli.

²¹³ Obdobné hypotézy vytvářejí a promítají do svých sdělení i média, což se projevuje jako pozornost, která je danému sportovci v určitém médiu věnována, tak i obsahem jednotlivých článků.

pro sebe negativní a spojovat s nimi problematiku svého vystoupení.“ (Slepička, Hošek, Hátlová, 2006: 93)

Takovéto poínání může sportovce velmi nepříznivě ovlivnit intenzivními negativními emocemi. (Vaněk, Hošek, Rychtecký, Slepička, 1980) Následkem je rozptýlení reprezentanta, které vyvolává negativní reakce, škodlivé nabuzení, úzkost a stres, což vede ke spotřebě energie a znemožňuje závodníkovi se soustedit. Psychická energie je přitom rozhodujícím prvkem potřebným ke koncentraci, pozornosti a udržení pozitivního psychického postupu. Úspěch strávený obavami nad rozptýlením odlévá sportovcovu energii a jeho výkonnost trpí.

Média mohou svými obsahy vážně přispět k nadměrnému uvažování závodníka o nadcházející soutěži, což vede ke ztrátě energie a neschopnosti se soustedit. Zároveň se objevují psychofyziologické příznaky jako nespavost či svalová ztuhlost apod. Pozitivně může sblížící se událostí působit snižování vlastních požadavků, to však znesnadňuje práci médií, která svými sděleními sportovci neustále připomínají blížící se soutěž a vytvářejí od reprezentanta určitou očekávání. O to složitější je pro závodníka se odreagovat. Výsledkem příliš vysoké úrovně vzrušení je, že se snižuje sportovcova schopnost vnímání a koncentrace. Jak jedinec touží po zisku, ocitá se ve stresu. (Slepička, Hošek, Hátlová, 2006)

K této situaci došlo v případě českého atleta Vít zslava Veselého. Oštpa v rozhovoru pro tutopráci tvrdí, že nadměrné sledování mediálních sdělení ovlivnilo jeho výkon na olympijských hrách v Londýně 2012. Jak bylo uvedeno výše, vybraná média – deníky Právo a Sport, televizní pořady Branky, Body, vteřiny a Sportovní noviny i rozhlasová relace Sportžurnál, ve svých příspěvcích zobrazovaly Veselého jako adepta na olympijskou medaili. Oštpa byl dokonce nazýván českým „*esem*“, „*zázrakem*“ nebo „*favoritem*“.

Po úspěšné kvalifikaci Veselý sledoval mediální sdělení, která o jeho výkonu vydávala média: „*Místo abych si odpočinul mezi kvalifikací a finále, sledoval jsem, co se kolem mého závodu děje a co se píše. Asi to sehrálo roli v tom, že jsem z toho pak byl unavený,*“²¹⁴ vysvětluje oštpa a dodává: „*Když jsme po olympiádě rozebírali můj výsledek a řešili, kde se stala chyba, co jsme mohli udělat jinak, jediné na co jsme přišli, bylo, že jsem si nedokázal během dvou dní odpočinout. Myslím si, že neustálé prošetřování a sledování článků mě ovlivnilo. Asi to mohlo sehrát svou roli v přemýšlení o závodech a oproštění se od něj.*“²¹⁵

Jak bylo zmíněno výše, existuje několik faktorů, které mohou negativně ovlivnit výkon závodníka, například: úroveň úzkosti, aktivace, motivace a sebevědomí. Nevhodná

²¹⁴Rozhovor autorky s oštpem Vít zslavem Veselým, uskutečněný dne 22. září 2012.

²¹⁵dtto

míra n kterého z t chto faktor m že vést ke zhoršení sportovní výkonnosti nebo k úplnému selhání. (Tod, 2012) Obsahy mediálních sd lení zv tšovala o ekávání od eského ošt pa e, což vedlo k negativní zm n v jeho psychickém rozpoložení. Veselý se vzhledem k astému pro ítání lánk a sledování p ísp vk p ipomínajících jeho nadcházející olympijský závod a šance na zisk medaile, nedokázal oprostít od sout že a byl rozrušen. A koliv média stav la Veselého do pozice jasného adepta na medaili, ošt pa se s touto rolí nikdy stoprocentn neztototžnil, což vedlo k tomu, že sám nev il ve vlastní úsp ch.²¹⁶ as strávený obavami nad rozptýlením odlévaljeho energii, která byla pot ebná pro olympijský závod, a výkonnost Veselého se snížila. Média m latudíž negativní dopad na Veselého výkonost na olympijských hrách v Londýn 2012 .

Média ovlivnila také Veselého tréninkovou kolegyni, ošt pa ku Barboru Špotákovou. Špotáková byla ve vybraných médiích, kterými se zaobírá tato práce, zobrazována jako obhájkyn olympijského zlata i jedna z n jv tších hv zd eské výpravy i adepta na zisk zlaté olympijské medaile. Ze všech vybraných sportovc jí byla v nována nejv tší mediální pozornost.

Kvality Špotákové a p edpoklady na zisk zlaté medaile vyzdvihovalo periodikum Právo prost ednictvím citát soupe ek i ostatních atlet . Deník Sport zase upozor oval na to, že Špotáková je p ed olympijským závodem v lepší form než p ed ty mi lety, kdy vyhrála zlato na olympijských hrách v Pekingu. A tvrdil, že se Špotáková stane olympijskou vít zkou. „*Olympijskými šampiony se v Londýn stanou ošt pa ka Špotáková, st elkyn Emmons a skifa Synek.*“²¹⁷Zisk zlata u ošt pa ky tipovali i noviná i ve speciálním p ísp vku, kde se p edstavovala redakce Sportu.

eská ošt pa ka tedy byla v obou denících prezentována jako závodnice, která by v Londýn m la jednozna n získat zlatou olympijskou medaili. Obdobný obraz byl vytvo en i v rozhlasovém a televizním vysílání. Po vít zném finále byla ošt pa ka zobrazována jako zkušená a psychicky odolná závodnice s výjime ným talentem, která naprosto suverénn obhájila olympijské zlato.²¹⁸

²¹⁶Což je také z ejmé z jeho mediálních vyjád ení, ve kterých se snaží mírnit o ekávání noviná a vyjad uje obavy o svou výkonnost ve finále, zárov se v rozhovoru (konaný dne 22. zá í 2012) pro tuto práci zmi uje, že se p ed finále snažil uklid ovat, že je ve form : „*Po kvalifikaci jsem se uklid oval: Jsem dob e p ipravený, m žu si odpo inout, m žu být v klidu. ekl jsem si to, ale byl jsem v takové situaci poprvé a byla to pro m životní v c.*“
²¹⁷ŽEHANOVÁ, B., POSPÍŠIL, I., HAŠEK, M.: *ESKÁ SKLIZE ? 8 medailí!* Sport, Praha, Ringier R, a.s. 23. 7. 2012., s. 2.

²¹⁸Televize Novadokonce odvysílá sd lení, ve kterých tvrdí, že se o vít zství nepochybovalo a Špotákovou ozna uje za „*suverénní královnu*“.

O ekávání ze strany médií si Špotáková před odletem na olympijské hry nepipouštlá: „Vím, že tady ten tlak je, že se ode m n co eká. Ale není to první rok, co by se ode m n co ekalo, už jsem s tím n jak vyrovnaná.“²¹⁹ Zároveň tvrdí, že jí vyhovuje, pokud se od ní n co o ekává a naopak je schopná o ekávání unést. „Já to mám ale ráda, pracuju dobře, když je na m vyvinut tlak. Jsem schopná ho unést. Pot ebuju závod, který není jen tak.“²²⁰

To se potvrzuje i během olympijských her v Londýně, kdy ji novináři ve svých příspěvcích stavili do pozice favoritky na získání zlaté olympijské medaile, a z mediálních sdělení vyplývalo, že jakýkoli jiný cenný kov by byl zklamáním. O ekávání novináři v jednotě byla během tohoto období velmi intenzivní, což potvrzuje i Špotáková, když říká: „Tlak je díky nim (médiím během olympijských her, pozn. aut.) výrazný.“²²¹ Špotáková se však s vidinou zlaté medaile ztotožnila a sama v ila v její získání. Nedá se tedy říci, že by média ovlivnila výkonnost Špotákově tým, že by zvyšovala o ekávání, která s ní jsou spojována, což by vedlo ke zvýšené míře úzkosti a atletka by se ocitla ve stresu. Přesto lze tvrdit, že média ovlivnila její psychologické rozpoložení před závodem – zvyšovala nervozitu.

Tento vliv médií mohl potenciálně mít negativní i pozitivní dopad, záleželo jen na Špotákové, jak se v danou chvíli se situací vyrovná. Oštpa se jako zkušená závodnice nenechala o ekáváním před olympijskou soutěží rozptýlit, tudíž u ní nedošlo k úbytku fyzické energie i dosažení nevhodné míry úzkosti, motivace a aktivace, která by měla negativní dopad na její výkonnost. Naopak, mediální obsahy a s nimi spojené zvýšené o ekávání ještě více motivovaly reprezentantku k dosažení zlaté medaile. To potvrzuje i Špotáková, která uvádí: „Ur it zvýšila nervozitu (médiá, pozn. aut.). Mn to ale na jednu stranu d lá dobře, pot ebuju to. Sice všeho moc škodí, záleží, jak se s tím kdo popere. Ur it mají vliv, u m to našť stí nem lo ten negativní dopad.“²²² Média tedy v případě Špotákově měla neutrální i spíše pozitivní vliv na její výkonnost během olympijských her v Londýně 2012.

Naopak upekáčkáky Denisy Rosolové bylo zjištěno, že média neměly dopad na její výkon. Jak sama Rosolová uvádí v rozhovoru, nejvyšší mediální zájem o její osobu panoval po jejím triumfu, kdy získala stříbro na mistrovství Evropy v Helsinkách. Rosolová se tedy stala pro novináře medailovou senzací, jelikož s disciplínou ve které cenný kov vybojovala,

²¹⁹Rozhovor autorky s oštpakou Barborou Špotákovou, uskutečněný dne 25. července 2012.

²²⁰dtto

²²¹Rozhovor autorky s oštpakou Barborou Špotákovou, uskutečněný dne 7. listopadu 2012.

²²²dtto

zašla teprve před několika měsíci. S blížícími se olympijskými hrami v Londýně i během nich a po nich však došlo k úpadku mediálního zájmu o osobu Rosolové. Pokud byla předávkáka v mediálních sděleních zmiňována, tak především okrajově a ve spojitosti se svou tréninkovou kolegyní a soupeřkou Zuzanou Hejnovou, jež byla považována za jednu z favoritek závodu. To potvrzuje i Rosolová v rozhovoru pro tuto bakalářskou práci: „*Myslím, že před olympiádou se mnou novináři po Itálii a v Dánsku, že mám velkou šanci, ale když během olympiády viděli, jak se to vyvíjí ažé mít tolik nejde, upustili od toho. Takže tlak na mě nebyl žádný.*“²²³

Jediný zvýšený zájem médií projevila po semifinále a to ve spojitosti s diskvalifikací Rosolové a jejím znovunavrácení do závodu. Ani tehdy s ní však nebyla spojována „*reálná*“ očekávání, média spíše vydávala tuto událost za zajímavost vyvolávající emoce. I po finále bylo o Rosolové informováno opět především ve spojitosti s Hejnovou, avšak bylo připomínáno, že Rosolová jako předávkáka zařazená, a tak nebylo sedmé místo na olympijských hrách bráno jako zklamání, nicméně ani jako úspěch.

Nedá se tedy říci, že by v analyzovaných médiích byla v kontextu s olympijskými hrami s Rosolovou spojována nějaká očekávání. Rosolová byla pasována do role „*té druhé*“ (až po Hejnové), tedy primární atletky, od které se neočekává žádný velký úspěch, a pokud by se přeci tak stalo, bylo by to spíše překvapením. To potvrzuje i Rosolová, když říká: „*Spíše mi šlo, že sešili (médiá, pozn. aut.) víc Zuzku.*“²²⁴ Předávkáka však také dodává, že jí pozice „*té druhé*“ vyhovovala: „*...což mi asi hodně pomáhalo, že jsem byla ta v pozadí, takže tlak byl víc na ní (Hejnovou, pozn. aut.).*“²²⁵ A zmiňuje, že mediální sdělení, která o ní vycházela, vnímala pozitivně a nepociťovala žádná očekávání ani tlak ze strany médií.

Vzhledem k výše zmíněnému faktu, že o Rosolové bylo v médiích informováno poměrně zřídka a nebyla s ní spojována žádná očekávání, což tak vnímala i sama atletka, média nikterak neovlivnila její psychické rozpoložení před jednotlivými olympijskými závody, a neměla tudíž vliv ani na její výkonnost v Londýně 2012.

Na rozdíl od Rosolové byla s Hejnovou během olympijských her v Londýně 2012 spojována medailová očekávání. Hejnová byla sice pasována do role favoritek na získání cenného kovu, nicméně média s touto myšlenkou přicházejí až během olympijských her – konkrétně poté, co Hejnová zabíhla rychlý čas v rozběhu. „*Smola ka Hejnová se rozběhla pro*

²²³ Rozhovor autorky s předávkáčkou Denisou Rosolovou, uskutečněný dne 11. září 2012.

²²⁴ dtto

²²⁵ dtto

medaili,²²⁶zní podtitulek jednoho z článků. Zároveň bylo ve spojitosti s Hejnovou neustále připomínáno, že se v pozici adeptky na medaili ocitla už několikrát, vzápětí bylo však vždy připomenuto, že tentokrát je to „jiná“ Hejnová – především psychicky silnější.

Média tedy od Hejnové očekávala medaili, avšak je nutné zdůraznit, že tato očekávání byla šířená až poté, co Hejnová zabíhala rychlou záhu, čímž ukázala, že je na olympijských hrách „ve formě“. Nedošlo tedy ke spekulacím o tom, zda atletka má šanci uspět, několik týdnů před olympijským závodem. Tato očekávání byla navíc založena na aktuální formě, což jak Hejnová zmíní uje, nenavozuje negativní tlak na sportovce. „Záleží, v jakém je sportovec rozpoložení, když je na tom dobře, má formu, tak mi přijde, že ho neovlivní skoro nic, ať už kdokoliv, tu formu má. Ale když na tom není úplně dobře a média chtějí pořád dokola slyšet, že na tom je dobře a medaili získá, asi to neprobírá úplně dobře. Vlastně říká, co chtějí oni slyšet, i když to úplně tak není.“²²⁷

Navíc se předpoklady novinářů, že předzážďková získá medaili, shodovaly s vizí atletky. Hejnová si vzhledem k výborné formě, což potvrdily v záhu i semifinále záhy na hranici osobních rekordů, věřila a byla vyrovnaná s pozicí jedné z favoritek. „Pořád se mi ptali (novinář i, pozn. aut.), co bych ráda, jestli budu mít medaili a podobně. Potom jsem jim ale i v té mixzóně řekla, jak jsem se cítila a že si myslím, že můžu běžet kolem českého rekordu a že si myslím, že to na medaili bude stačit.“²²⁸ Roli favoritek tedy atletka sama nepřijala, a tudíž nedošlo k ovlivnění psychického rozpoložení ani změně úrovně aktivity, vzrušení a úzkosti. Hejnová sama přiznává, že si před jednotlivými běhy nepouštěla negativní myšlenky a věřila si, stejně jako jí věřila média.

Vzhledem k Hejnově přístupu k mediálním výstupům vydávaným o její osobě během olympijských her v Londýně 2012 a momentálnímu psychickému rozpoložení, nedošlo u její osoby k ovlivnění výkonnosti prostřednictvím médií během olympijských her v Londýně 2012. To potvrzuje i Hejnová, když v rozhovoru pro tuto práci na otázku, zda si myslí, že ji média během olympijských her ovlivnila, odpovídá: „Netla jsem právě články před olympiádou, jak se spekuluje, kdo co zabíhá. Tam (na olympijských hrách, pozn. aut.) už články byly takové povzbudivé, byla jsem už v tom závodě, nechtěla slyšet výsledky, takže psali fakta, jak to je. Takže si myslím, že to už mě neovlivnilo.“²²⁹

²²⁶ (nit): Maslák: *druhý záhy kariéry byl málo*. Sport, Praha, Ringier ČR, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15.

²²⁷ Rozhovor autorky s předzážďkovou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

²²⁸ dtto

²²⁹ dtto

Je však nutné zdraznit, že ovlivnění médií nastalo u Hejnové v období před olympijským závodem. Jak sama reprezentantka uvádí, po neúspěšném mistrovství Evropy v Helsinkách, které se odehrálo měsíc před zahájením olympijských her v Londýně, změnila svůj přístup k médiím. „*Kdybych měla medaili na mistrovství Evropy, tak ji podle mě na olympiádě nežiádám. Změnila jsem přístup k tréninku, dřív jsem všechno odtahala já, pak jsem si řekla, že na to kašlu a bůhaha za holkami. Tak jsem požádala, co se píše, kdo si co myslí. A po té Evropě (mistrovství Evropy, pozn. aut.) jsem si řekla: Tak takhle teda ne.*“ Tato změna postoje, která do určité míry souvisela i s médií, vedla u Hejnové k tomu, že během olympijských her v Londýně vystupovala sebevědoměji, vložila si a nenechala se mediálními výstupy ovlivnit.

Z výše uvedených analýz vlivu médií na vybrané sportovce vyplývá, že média ovlivnila výkonnost vybraných sportovců během olympijských her v Londýně 2012 a to konkrétně – negativně Vít zslava Veselého, pozitivně Barboru Špotákovou. Zároveň byla také pozitivně ovlivněna výkonnost Zuzany Hejnové, tento vliv však pramenil ze změny jejího postoje ještě před začátkem olympijských her v Londýně 2012. Naopak nebyly zaznamenány účinky médií na výkonnost pekařskáky Denisy Rosolové. Je tedy možné tvrdit, že média mohou mít vliv na výkon sportovce, přesto je nutné zdraznit, že zdali k takovému ovlivnění dojde, určuje v konečné fázi sportovec. Jak poznamenal americký básník, Arthur Guiterman: „*Kameny, které kritici vrhají s krutým zámerem, měňelov k použití k vybudování památníku.*“ (Ott a Van Puymbroeck, 2008: 10)

Akoliv byl zkoumaný vzorek sportovců malý²³⁰, jednalo se v České republice o pilotní výzkum. Vzhledem k tomuto faktu doufám, že zjištění, které tento výzkum přinesl, poslouží jako možná východiska pro další analýzy zabírající se vlivem médií na sportovce.

²³⁰nicméně odpovídající rozsahu určenému pro sepsání bakalářské práce

Summary

The aim of this thesis was to analyze the influence of the selected media to the Czech athletes Vitezslav Vesely, Zuzana Hejnova, Denisa Rosolova and Barbora Spotakova before and during the 2012 Summer Olympic Games in London. As explained above, media can have positive, negative or no impact on the athletes.

Media are considered to be a powerful tool that can change people's mind and behaviour, they have an ability to evoke variety of feelings, shape thoughts and opinions, and also form sense of our own individual identity or mediate a contact with an outside world to their readers. Due to the fact that sport is getting tighter and tighter, a difference between being a champion or a loser is not determined by physical parameters of an athlete or technical perfection of the performance, despite the fact that both variables undoubtedly play an important role during a competition, but primarily a mental resilience of a sportsman.

The ability to manage anxiety, stress and pressure created by athlete's surroundings and by his or her own expectations, mark out ordinary throwers, runners or jumpers from world champions. (Tod, 2012) Therefore, the main difference between a victory and a defeat is an athlete's psyche. Due to the fact that media can have negative or positive impact on the athlete's psyche, they also affect an achievement of the sportsman.

In general, a short period before the competition is characterized by the concern of athlete about the result, the tension from the expectations and anxiety. The athlete often thinks about the circumstances of the forthcoming competition and for this time, formation of negative hypotheses is typical. The negative hypotheses, which are created either by athlete or media, are accompanied by intense negative emotions and can seriously affect the performance of the sportsman. As a result, athlete is distracted, which drains his mental energy that is necessary for the achievement in the competition. (Slepi ka, Hošek, Hátlová, 2006)

Media content about the athlete can seriously contribute to excessive thinking of the sportsman about the following competition, which leads to inability to concentrate and also to the loss of mental energy. At the same time, psychophysiological symptoms occur, like insomnia, fatigue, muscle stiffness etc. A possibility how to change this athlete's mental state of mind is to reduce athlete's own expectations. However, if media constantly remind the upcoming contest and create certain expectation, it can be more difficult for an athlete to calm down and relax. As a result, too high level of arousal reduces athlete's ability of perception and concentration. As the athlete longs for a change of the situation, he or she becomes stressed out.

This situation occurred in the case of Czech javelin thrower Vitezslav Vesely. As he admitted during our interview, he excessively read and watched media news which influenced

his achievement at the 2012 Summer Olympic Games in London. As mentioned above, the selected media – the print *Právo* and *Sport*, and the televisions *Ceska televize* and *Nova* – considered Vesely as an adept for the Olympic medal and Vesely was in the analyzed articles called Czech "*ace, miracle*" or "*favourite*".

As Vesely admitted during our interview, he watched and read what media published or broadcast about his performance after the successful Olympic qualification. *„Instead of taking a rest between the qualification and final, I read and watched what media wrote or broadcasted about me, which had a negative impact on me because after that I was tired and could not fall asleep. I maybe took everything too seriously and could not relax. I believe I should have got rid of all the media news.“*²³¹

*„When me and my trainer discussed what we could have done better during the Olympic Games, we both agreed that I was not able to relax between the qualification and the final. And I think constantly reading and watching media news have negative impact on my achievement, because I could not stop thinking about following Olympic javelin throw final.“*²³²

There are several factors which can negatively influence athlete performance: the level of anxiety, activation, motivation and self-confidence. Inappropriate rate of any of these factors can lead to deteriorate athletic performance or to the complete failure. The media articles and news increased the expectation from Czech javelin thrower which lead to the changes of his psyche. Therefore, media had negative impact to performance of Vesely at the 2012 Summer Olympic Games in London.

Because media constantly reminded the upcoming contest and created certain expectations from Vesely, it was more difficult for him to calm down and relax. Vesely was distracted. Time spent fretting over distractions drained Vesely's mental energy, thus the performance suffered.

The second athlete, who was influenced during the 2012 Summer Olympic Games in London, was Barbora Spotakova. Due to the fact that media informed very often about Spotakova and put her to the role of the biggest candidate for the gold medal, they increased arousal and influenced her mental state of mind. Spotakova as an experienced and mentally resistant athlete handled this situation in the best possible way - accepted it as a motivation to gold Olympic medal. Therefore, it can be claimed that media had positive effect on her

²³¹The interview with javelin thrower Vitezslav Vesely was made on September 22, 2012.

²³²The interview with javelin thrower Vitezslav Vesely was made on September 22, 2012.

performance.

The achievement at the 2012 Olympic Games in London of last two analyzed athletes – Zuzana Hejnova and Denisa Rosolova – was not influenced by the media, because media did not have an impact to their mental state of mind.

To sum up, it can be claimed that media can have positive, negative or no impact to the athlete's performance. However, it is important to emphasize that the influence of media is always dependable on athlete's personality and is also connected with athlete's attitude to the media content. As American poet Arthur Guiterman wrote: „*The stones that critics hurl with harsh intent – a man may use to build a monument.*“ (Ott and Van Puymbroeck, 2008: 10)

Použitá literatura a prameny

Literatura

ANDREWS, David L, Daniel S MASON a Michael L SILK. *Qualitative methods in sports studies*. English ed. New York, NY: Berg, 2005, ix, 210 p. ISBN 978-185-9737-897.

BOYLE, Raymond a Richard HAYNES. *Power play: sport, the media and popular culture* [online]. 2nd ed. Edinburgh: Edinburgh University Press, c2009, ix, 254 p.

BURTON, Graeme a Jan JIRÁK. *Úvod do studia médií*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2001, 391 s. ISBN 80-85947-67-6.

FROLCOVÁ, Jana. *Proměny role a mediálního obrazu Jiřího Dienstbiera ml.* Brno, 2012. Bakalářská práce. Fakulta sociálních věd Masarykovy Univerzity.

FAIRCLOUGH, Norman. *Analysing discourse: textual analysis for social research*. New York: Routledge, 2003, vi, 270 s. ISBN 0-415-25892-8.

HALL, Stuart. *Encoding/Decoding. Media literacies*. London: Routledge, 2008, s. 13-24.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník*. Vyd. 4., V Portálu 1. Praha: Portál, 2010, 797 s. ISBN 978-80-7367-686-5.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

HORÁKOVÁ, Lenka. *Mediální obraz mezinárodního festivalu Tanec Praha*. Praha, 2011. 60 s., IX s. příl. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikativních studií a žurnalistiky.

JENSEN, Klaus Bruhn a Nick JANKOWSKI. *A Handbook of qualitative methodologies for mass communication research*. New York: Routledge, 1991, xiv, 272 p. ISBN 04-150-5405-2.

KABOŠOVÁ, Svatava Maria a Marian JELÍNEK. *Skrytá cesta k vítězství: utajené zákulisí sportu*. Praha: Gutenberg, 2003, 269 s. ISBN 80-86349-10-1.

- KELNAROVÁ, Adéla. *Teorie Kódování a Dekódování Stuarda Halla pod lupou*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2011.
- WENNER, Lawrence A. *Fallen sports heroes, media, & celebrity culture*. New York: P. Lang, c2013, xi, 381 s. ISBN 978-1-4331-1298-0.
- McCOMBS, Maxwell E. *Agenda setting: nastolování agendy - masová média a ve ejné mín ní*. Volume 1. Praha: Portál, 2009, p. 251. ISBN 978-80-7367-591-2.
- MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002, 447 s. ISBN 80-7178-714-0.
- MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a p eprac. vyd. Praha: Portál, 2009, 639 s. ISBN 978-80-7367-574-5.
- MCQUAIL, Denis. *Audience analysis*. Thousand Oaks: Sage Publications, c1997, x, 166 s. ISBN 0-7619-1002-6.
- MCNAIR, Brian. *Sociologie žurnalistiky*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 184 s. ISBN 80-7178-840-6.
- N MCOVÁ TEJKALOVÁ, Alice. *Ti druzí sportovci: mediální stereotypizace a rámcování handicapovaných v tisku v letech 1948-2008*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2012, 175 s. ISBN 978-80-246-2038-1.
- NOVOTNÝ, Ond ej. *Využití sportovního zpravodajství TK z olympijských her ve Vancouveru 2010 v deníku Sport* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2011. 66 list . Vedoucí práce Ludmila Trune ková.
- PÁLENÍK, Ond ej. *Zve ej ování informací o ob tech trestné innosti po novele „náhubkového“ zákona: Ochrana osobnosti a svoboda projevu*. Brno, 2012. Bakalá ská práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity.
- POSTMAN, Neil. *Ubavit se k smrti: ve ejná komunikace ve v ku zábavy*. 2., opr. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010, 204 s. ISBN 978-80-204-2206-4.
- ROWE, David. *Sport, culture and the media: the unruly trinity*. 2nd ed. Buckingham, England: Open University Press, 2004, xvii, 253 s. ISBN 0-335-21075-9.
- ROZBROJOVÁ, Michaela. *Boj o pravost rukopis Královedvorského a Zelenohorského na stránkách asopisu Antehaem a v Národních listech*. Brno, 2010. Diplomová práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy Univerzity v Brn .
- RUDDOCK, Andy. *Understanding audiences: theory and method*. London: Sage Publications, 2001, 201 s. ISBN 0-7619-6345-6.
- RYCHTECKÝ, Antonín, Václav HOŠEK, Pavel SLEPI KA a Miroslav VAN K. *Psychologie sportu*. Vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980, 180 s.
- SLEPI KA, Pavel, Václav HOŠEK a B la HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2006, 230 s. ISBN 80-246-1290-9.
- TOD, David, Joanne THATCHER, Rachel RAHMAN, Nigel HOLT a Rob LEWIS. *Psychologie sportu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 194 s. ISBN 978-80-247-3923-6.
- SEKOT, Aleš. *Sociologické problémy sportu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 223 s. ISBN 978-80-247-2562-8.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJT CHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

VAN K, Miroslav. *Psychologie sportu: rozbor psychických složek sportovního výkonu*. Vyd. 1. Praha: Olympia, 1984, 202 s.

WENNER, Lawrence A. *Fallen sports heroes, media, & celebrity culture*. New York: P. Lang, c2013, xi, 381 s. ISBN 978-1-4331-1298-0.

Prameny

Online prameny

ÁSLAVOVÁ, E., V. JANÁK, P. BERKA a E. GÖRNEROVÁ. *Popularita sport u eské ve ejnosti versus jejich prezentace v masmédiích. Popularita sport u eské ve ejnosti versus jejich prezentace v masmédiích*. 2003, . 1. Dostupné z:<http://www.ftvs.cuni.cz/eknihy/sborniky/2003-11-20/rtf/04-011%20-%20Caslavovva4-e.doc>)

GEE, C. J. *How Does Sport Psychology Actually Improve Athletic Performance? A Framework to Facilitate Athletes' and Coaches' Understanding, Behaviour Modification*. 2010, s. 386-402. [online]. [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: <http://bmo.sagepub.com/content/34/5/386>.

Hošek, V. (2005). *Psychologie sportu: U ební text*. [online]. Praha. [cit. 2008-01-26]. Dostupné z: <http://vstvs.palestra.cz/data/psychologiesportu.doc>

OTT, Kyle a Marieke VAN PUYMBROECK. *Does the Media Impact Athletic Performance?* In: Does the Media Impact Athletic Performance? [online]. 2008 [cit. 2014-04-17]. Available in: <http://thesportjournal.org/article/does-the-media-impact-athletic-performance/>

Sportžurnál. Rozhlas.cz, eský rozhlas 1997 – 2014. [online]. [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/porady/porad/133>

Unievydavatel.cz[online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://www.unievydavatel.cz/cs/deniky/fakta_cisla_denicich/ctenost_deniku/239-deniky_celostatni?did=6

Unievydavatel.cz[online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: Unie vydavatel , http://www.unievydavatel.cz/cs/deniky/fakta_cisla_denicich/prodany_naklad_deniku/314-deniky_celostatni?did=8

Iaaf.org[online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.iaaf.org/records/toplists/hurdles/400-metres-hurdles/outdoor/women/senior/2012>)

Online periodika

BERÁNEK, Jaroslav: *Olympijské zlato p ilet lo na p tadvaceti r žových oblá cích*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/olympijske-zlato-priletelo-na-petadvaceti-ruzovych-oblaccich-pbn-/olympiada-peking.aspx?c=A080810_130856_olympiada-peking_rou

BERE , Michael: *Masajský vále ník oslnil famózním rekordem. M že porazit Bolta?* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/kensky-bezec-david-rudisha-prekonal-svetovy-rekord-fhc-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120810_150301_oh-atletika_bem

BERE, Michael: *P ed psychickým tlakem ute e do p írody. Musím vypnout, íká Špotáková*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/osteparka-barbora-spotakova-o-pripravach-na-olympijske-hry-p49-/atletika.aspx?c=A120619_144937_atletika_bem

T SPORT, TK: *Hejnová i Rosolová postoupily do semifinále, Maslák finále nepob ží*. Ceskatelevize.cz. eská televize 1996 – 2014, 24. [online]. 5. 8. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz:8008/sport/loh-2012/190046-hejnova-i-rosolova-postoupily-do-semifinale-maslak-finale-nepobezi/>

CHARVÁT, Martin: *Melich skon il v kladivu šestý, do semifinále postoupily ob p ekážká ky*. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 5. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/1094208

(fil): *ech ni í ošt pa skou elitu. Tak jsem si to neplánoval, žasne Veselý*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/ostepar-vesely-znovu-porazil-svetova-esa-fgx-/atletika.aspx?c=A120525_214846_atletika_fil

GRIM, Filip: *Marušková ve finále vzduchové pistole medaili nevyst ílela. Byla osmá*. Idnes.cz [online]. 2012. [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/strelkyne-maruskova-postoupila-do-finale-fi0-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120729_114953_oh-ostatni-sporty_fil

GRIM, Filip: *St elkyn Marušková ve finále chyb íla, s Londýnem se lou í 13. místem*. [online].) 2012. [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/lenka-maruskova-strili-na-olympiade-v-londyne-libovolnou-pistoli-1cn-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120801_122447_oh-strelba_ten

HALLORAN, Jessica. *Hurdles a way of life for Sally*. Smh.com.au [online]. 2008 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.smh.com.au/news/beijing2008/hurdles-a-way-of-life-for-sally/2008/06/06/1212259113176.html>

JELÍNKOVÁ, Tereza a Jaroslav PLAŠIL. *Mentální trénink se stává b žnou sou ástí p ípravy a tréninku sportovc í*. Rozhlas.cz. [online]. 2012. [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://m.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/_zprava/1160033

JELÍNKOVÁ, T., KOHOUT, T.: *Špotáková má formu, do finále OH se kvalifikovala prvním hodem*. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 7. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/109434

KADE ÁBEK, J., MAREK, J., (pka): *Branká Petr ech tipuje 12 eských medailí na OH*. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 31. 7. 2012, Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/_zprava/1092018

KU EROVÁ, Martina; GRIM, Filip.: *Kladivá Melich byl v Londýn šestý. Maslákovi a Bábovi finále unikla*. Idnes.cz [online]. 2012. [cit. 2013-08-17] Zdroj: http://oh.idnes.cz/olympijske-hry-atleticke-souteze-dl9-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120805_201405_oh-atletika_par

KU EROVÁ, Martina: *Formu mám, lebedí si Hejnová. Rosolová tápala: Nevím, co se tam stalo*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/prekazkarky-hejnova-a-rosolova-na-olympijskych-hrach-pdw-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120805_195857_oh-atletika_ma

KU EROVÁ, Martina: *Ošt pa Veselý z stal v Londýn bez medaile. Ve finále skon il tvrtý*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/vesely-a-finale-ostepu-na-olympijskych-hrach-f35-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120811_194224_oh-atletika_tp

KU EROVÁ, Martina: *Ve finále? Bez finále? Ve finále! Rosolová na procházku Londýnem nep jde.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/rosolova-v-olympijskem-finale-de5-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120806_211212_oh-atletika_ma

KU EROVÁ, Martina: *Jooo! já sala Hejnová. A pak pronesla: Nebýt Helsinek, bronz bych nem la.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/olympijske-hry-hejnova-bronz-d2c-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120808_200135_oh-atletika_ma

KU EROVÁ, Martina: *Ošť pa Veselý má životní formu. Ochrání trenéra ve statistikách?* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/vesely-v-olympijskem-finale-d1o-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120810_203021_oh-atletika_ma

Lukáš Melich. *Atletika.cz*, [online]. 2012. [cit. 2013-08-17].
<http://www.atletika.cz/reprezentace/medailony-atletu/lukas-melich/>

LANGR, Michael: *Te je m j as. Jsem legenda. Jako Jordan a Ali, prohlásil Bolt.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://oh.idnes.cz/bolt-vyhral-v-londyne-i-dvoustovku-dut-/olympiada-londyn-2012.aspx?c=A120810_011629_oh-atletika_lge

MACEK, Tomáš: *Už se m ptali, kdy mám vyhlášení, íkala Hejnová. Medaili ale nezískala.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/uz-se-me-ptali-kdy-mam-vyhlaseni-rikala-hejnova-medaili-ale-neziskala-1i0-/atletika.aspx?c=A100730_230339_atletika_bur

MACEK, Tomáš: *Musím ud lat zm nu. Už to psychicky nezvládám, zoufala si Hejnová.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/hejnova-planuje-po-dalsim-paduzmeny-dv3-/atletika.aspx?c=A120629_214203_atletika_fil

MACEK, Tomáš: *Šampion Veselý: Bylo to trochu trápení, ale popral jsem se s tím.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/vesely-po-zisku-zlata-na-me-dda-/atletika.aspx?c=A120628_205651_atletika_par

MACEK, Tomáš: *Jestli neustojíte tlak, tak to ned lejte, ekl na neúsp šném mistrovství Železný.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/jestli-neustojite-tlak-tak-to-nedelete-rekl-na-neuspesnem-mistrovstvi-zelezny-gfy-/atletika.aspx?c=A100801_155816_atletika_par

MAREK, J: *Ošť pa Veselý postoupil do finále v osobním rekordu.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, [online]. 8. 8. 2012 [cit. 2013-08-17], Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/1095664

MAREK, J., (pka): *M žu být desátý i první, myslí si moderní p tiboja Svoboda.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, [online]. 11. 8. 2012 [cit. 2013-08-17], Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/ostatnidiscipliny/_zprava/1096689

MAREK, J., KOHOUT, T., (kyk), PRESOVÁ, E.: *Atletky Hejnová a Rosolová jsou ve finále, ty ka ka Ptá níková šestá.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, [online]. 6. 8. 2012 [cit. 2013-08-17], Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/1094738

O ekávání od sout že ošť pa ek. eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, 9. 8. 2012, Sportžurnál. Dostupné z: <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/2695411>

Denisa Rosolová. *Atletika.cz*, [online]. 2012. [cit. 2013-08-17].
<http://www.atletika.cz/reprezentace/medailony-atletu/denisa-rosolova1/>

SOU EK, P: *Olympijské o ekávání od ošt pa e Vít zslava Veselého a od víceboja e Davida Svobody.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, [online]. 11. 8. 2012 [cit. 2013-08-17], Sportžurnál. Dostupné z: <http://prehovac.rozhlas.cz/audio/2696531>

SUDO VÁ, Š., JELÍNKOVÁ, T., (tej): *Špotáková za ínala s ošt pem v Srn ím dole, trefovala PET lahve.* eský rozhlas 1 – Radiožurnál, eský rozhlas 1997 – 2014, , [online]. 6. 8. 2012 [cit. 2013-08-17], Sportžurnál. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/atletika/_zprava/1094345)

Uvoln te se, prosím. Ceskatelevize.cz [online]. 2008 [cit. 2013-08-17]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1176221164-uvolnete-se-prosim/208522161800033/obsah/88531-david-kostecky/>

VAVRDA, Antonín: *Za t i roky se zlepšil o 30 metr ! Kdo? Nástupce Železného.* Aktualne.cz. [online].2012. [cit. 2013-09-21]. Dostupné z: <http://sport.aktualne.cz/keshorn-walcott-talent-z-trinidadu-ktery-zaskocil-favority/r~33e94136e44e11e197b90025900fea04/>

2012 things to remember the London Olympics by - Part 1, 1 to 1108 [online]. 2012 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: <http://www.independent.co.uk/sport/olympics/news/2012-things-to-remember-the-london-olympics-by--part-1-1-to-1108-8045941.html>

Televizní p ísp vky

Česká televize

Barbora Špotáková má za sebou velmi náro nou p ípravu. Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 1. 8. 2012, zp. 6.

BERNATSKÝ, V., PE INOVÁ, Ž.: *Už v era ve er jsme mohli slavit atletickou medaili.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 9. 8. 2012, zp.

BERNATSKÝ, V.: *Ošt pa Vít zslav Veselý skon il v olympijském závod bez medaile.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 12. 8. 2012, zp. 4.

T: *Do d jišt Her se vydali n kte í z eských atlet a také basketbalistky.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 24. 7. 2012, zp. 3

ERNOŠKOVÁ, Barbora: *Velký ve er eká atletky Zuzanu Hejnovou a Denisu Rosolovou.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 8. 8. 2012, zp. 4

T: *V kvalifikaci hodil ošt pa Vít zslav Veselý prvním hodem 88 metr a 34 centimetr .* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 11. 8. 2012, zp. 5.

T: *Špotáková znovu zlatá.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 10. 8. 2012, zp. 1.

SMETANA, Jan: *V zít ejším finále na 400 metr p ekážek se p edstaví Zuzana Hejnová i Denisa Rosolová.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 24. 7. 2012, zp. 3.

SMETANA, Jan: *Ošt pa ský sektor na olympijském stadionu je atypický.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 6. 8. 2012, zp. 10.

SMETANA, Jan: *Špotáková znovu zlatá.* Branky, body, vte iny, eská televize 1996 – 2014, 10. 8. 2012, zp. 1.

SMETANA, Jan: *Bezproblémový postup*. Branky, body, vte iny, česká televize 1996 – 2014, 7. 8. 2012, zp. 1.

VICHNAR, Petr: *Hejnová vyhrála v Monaku*. Branky, body, vte iny, česká televize 1996 – 2014, 21. 7. 2012, zp. 1.

Televize Nova

Bára Špotáková ponese vlajku. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 11. 8. 2012, zp.2.

Bitva o oštpa ské zlato. No ní Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, zp.1.

Jablonec oslavoval Špotákovou. Odpolední Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 10. 8. 2012, zp. 9.

Návrat eských olympionik. Televizní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 13. 8. 2012, zp. 4.

POUVA, Martin: *O 2 poslední bronzy se postaraly Zuzana Hejnová a ty kajak*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 2.

Nejdelší kvalifika ní hod p edvedla v úterý také Barbora Špotáková. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, zp. 5.

POUVA, Martin: *Barbora Špotáková to zvládla*. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 7. 8. 2012, zp. 2

SUCHO , P: *Veselý ve Stockholmu druhý*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 18. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 4.

ŠPÁLOVSKÁ , M.: *Medaile se ekala i od oštpa e Vít zslava Veselého*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 12. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 3.

ŠPÁLOVSKÁ , M: *V Londýn skon ıla 30. letní olympiáda*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 13. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 1.

TV Nova: *Další olympijské medaile pro esko*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 9. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 7.

TV Nova: *Do finále 400 metr p ekážek postoupila suverénn druhým nejlepším asem Zuzana Hejnová*. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 7. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 3.

TV Nova: *eská želízka v olympijském ohni*. Televizní noviny, Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 11. 8. 2012, rub. Sportovní noviny, zp. 14.

V Londýn skon ıla 30. letní olympiáda. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 13. 8. 2012, zp. 1.

Zlato Barbory Špotákové. Sportovní noviny. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 10. 8. 2012, zp.1.

Zlatá Bára p eválcovala konkurenci. Televizní noviny, Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 10. 8. 2012, zp. 2.

„Zlatá“ Barbora je doma. Televize Nova, CET 21, spol. s r. o. 14. 8. 2012, zp. 5.

Novinové texty

PRÁVO

Kdy fandit? Nejv tší eská esa v boji o zlato Praha: Právo, Borgis, a. s, 27. 7. 2012. Rub. Londýn 2012. zp. 3.

(kez): *Musí do e nastavit hlavu.* Praha: Právo, Borgis, a. s, 2. 8. 2012. Rub. Londýn 2012. zp. 18.

KÉZR, Martin: *Premiéra Rosolové.* Právo, Praha, Borgis, a. s. 25. 7. 2012, s. Sport

OSOBA, Michal a MALINA, R.: *Rosolová p i ekání zestárla o n kolik let.* Právo, Praha, Borgis, a. s. 8. 8. 2012, s. Londýn 2012, zp. 20.

OSOBA, Michal: *Zastaví eši propad? Legendy ekají žn .* Právo, Praha, Borgis, a. s, 20. 7. 2012. s. 18.

(sob): *Hejnová se ot epala a poko ila hv zdy.* Právo, Praha, Borgis, a. s. 10. 8. 2012, rub. Sport, s. 23.

OSOBA, Michal: *Našt stí jsem p ekážky b hat nezapomn la.* Právo, Praha, Borgis, a. s. 23. 7. 2012, s. 23.

OSOBA, M. a MALINA, R.: *Hejnová získala pohodu. I díky p edávání energie.* Právo, Praha, Borgis, a. s. 8. 8. 2012, rub. Londýn 2012, s. 20.

OSOBA, M.a MALINA, R.: *Ošt pa e straší ára.* Právo, Praha, Borgis, a. s, 2. 8. 2012. rub. Londýn 2012, s. 18

OSOBA, Michal: *Špotáková p iveze znovu zlato.* Právo, Praha, Borgis, a. s, 10. 8. 2012. s. 1

Pohodu mezi ošt pa kami vyst ídá medailová ež. Právo, Praha, Borgis, a. s, 9. 8. 2012. rub. Londýn 2012, s. 20.

PROM N NÁ HEJNOVÁ: Shodila jsem batoh. Právo, Praha, Borgis, a. s. 10. 8. 2012, rub. Londýn 2012, s. 10.

Rosolová v sob probouzela tyg ici. Právo, Praha, Borgis, a. s. 10. 8. 2012, s. Londýn 2012, zp. 17.

Slzy vyst ídala úleva. Právo, Praha, Borgis, a. s. 7. 8. 2012, s. Londýn 2012, zp. 19.

Veselý: Lepší formu jsem nem l. Praha: Právo, Borgis, a. s, 10. 8. 2012. Rub. Londýn 2012. zp. 17.

Veselý zaúto í na eský ošt pa ský double. Praha: Právo, Borgis, a. s, 11. 8. 2012. Rub. Londýn 2012. zp. 23.

SPORT

eši do boje! Poražte v Londýn Phelpse! Sport , Praha, Ringier R, a.s. 10. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 12

Dv zlata? M že být i líp. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 21. 7. 2012., Titulní strana, s. 1.

Londýnský tým deníku Sport se p edstavuje. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 28. 7. 2012., s. 10

(nit): *Pád carevny, triumf „Rychlých holek“*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 7. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 3

(nit): *Maslák: druhý as kariéry byl málo*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15

(nit): *Ptá níková si nabila, Rosolová prožila drama*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 6. 8. 2012., OH 2012, s. 15

(nit, bb): *Veselý v kvalifikaci zá il*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 9. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 3

RYCHLÝ HOLKY pob ží vst íc historii. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 8. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 2.

HAŠEK, M.: *ŠPOTÁKOVÁ: Zapsala jsem se do d jin*. Sport, Ringier R, a.s. 11. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 2.

HAŠEK, M.: *Špotáková má formu*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 17. 7. 2012., s. 11.

HAŠEK, M.: *BRAMBORA za kámen*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 13. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 12.

HAŠEK, M.: *Veselý pot ebuje železo*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 13. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 13.

HEJNOVÁ: bronzem zlomila sm lu! Sport, Praha, Ringier R, a.s. 9. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 2

Hejnová: skv lá generálka na OH. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 21. 7. 2012., s. 10.

Londýnský tým deníku Sport se p edstavuje. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 28. 7. 2012., rub. OH 2012, s. 10

Medailisté dne. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 11. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 6.

ŠPOTÁKOVÁ: Vyhraj prvním hodem! Sport, Praha, Ringier R, a.s. 9. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 6

VESELÝ: P edstavuju si sv j zlatý hod. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 2. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 8

Veselý jde do boje za trenéra Železného. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 8. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 3

Zlaté tutovky? Podle expert SYNEK A ŠPOTÁKOVÁ. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 27. 7. 2012., rub. OH 2012, s. 04

ZLATO. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 10. 8. 2012., Titulní strana.

ŽEHANOVÁ, B., POSPÍŠIL, I., HAŠEK, M.: *ESKÁ SKLIZE ? 8 medailí!* Sport, Praha, Ringier R, a.s. 23. 7. 2012., s. 2

ŽEHANOVÁ, B.: *VESELÝ straší Nora*. Sport, Praha, Ringier R, a.s. 11. 8. 2012., rub. OH 2012, s. 4.

MF DNES

ŽELEZNÁ, Katarína: *Hradilek: Nejd ív olympijské st íbro. Potom hon za sponzory*. Mladá fronta DNES, Praha, MAFRA, a.s. 25. 8. 2012.

Rozhovory

Rozhovor autorky s oštpaem Vítezslavem Veselým, uskutečněný dne 25. července 2012.

Rozhovor autorky s oštpaem Vítezslavem Veselým, uskutečněný dne 22. září 2012.

Rozhovor autorky s pekáčkákou Denisou Rosolovou, uskutečněný dne 23. července 2012.

Rozhovor autorky s pekáčkákou Denisou Rosolovou, uskutečněný dne 11. září 2012.

Rozhovor autorky s oštpakou Barborou Špotákovou, uskutečněný dne 25. července 2012.

Rozhovor autorky s oštpakou Barborou Špotákovou, uskutečněný dne 7. listopadu 2012.

Rozhovor autorky s pekáčkákou Zuzanou Hejnovou, uskutečněný dne 18. ledna 2013.

Přílohy

Příloha 1: Rozhovory s vybranými olympioniky

Rozhovor autorky s oštpaem Vítezslavem Veselým, 25. července 2012

Sleduješ mediální sdělení, která o tobě před olympijskými hrami vycházejí?

Sleduji to, na internetu jsem v podstatě každý den, takže bych si to prohlížím na zajetých serverech. Nejsem jedním z těch, kteří by se to vyloženi snažili ignorovat.

Proč to sleduješ?

Zajímá mě, jak to novináři napíší, jak sepiší, co jsem jim řekl. Z toho hlediska je to asi nejzajímavější. Koukám se ale i na jiné články o lidech, které znám. Není to tedy jen analytika a kontrola.

Nesouhlasil jsi s nějakým článkem, který o tobě před olympijskými hrami vyšel?

Spíš ne. Snažím se chápat, když se mě novináři ptají na něco, co mi připadá jako blbost. Pro mě je to třeba zvláštní na to odpovídat, ale jim to připadá zajímavé. Beru to tak, že se tím novináři živí, musí uspokojovat poptávku lidí a taky sami tvoří nabídku. Jak zněla otázka?

Jestli o tobě napsali před olympijskými hrami něco, s čím jsi nesouhlasil...

Víceméně mě nic nerozhodilo, akorát jak jsme se bavili s tím Fírou (*novinář Filip Grim, Idnes.cz, pozn. aut.*). Říkal jsem si, že mi to připadlo v rozhovoru v podstatě vnutili do úst, ale připadlo to v článku vypadalo, jako bych to řekl sám. (*Viz článek na Idnes.cz: „Péče o zlatou formu? Tabu je jen tiskové pivní Veselý, žolík pro Londýn, pozn. aut.*)

Kdy to bylo?

Před mistrovstvím republiky na tiskové konferenci, v podstatě po Oslu (*závod Diamantové ligy, pozn. aut.*).

Přemýšlel jsi nad tím?

Kdybych to řekl o někom jiném, řekl bych si: Co to tam plácá, jakých tiskových pivních nebo pro zrovna tiskových pivních? Přišlo mi to zvláštní, alespoň tak to cítím. Možná je to tím, že se to vztahovalo na mě. Nicméně v

tu chvíli jsem cítil, že je to trochu nefér, protože to nebyl můj výmysl. Řekl to (*o t iceti pivech, pozn. aut.*) jiný novinář a já jen odpovídl: Jo, tak třeba to už by bylo moc. V podstatě mi to vložili do úst, alespoň jsem to tak vnímal.

Myslíš, že s tebou jsou před olympijskými hrami spojována nějaká očekávání?

Určitě to tak vnímám, obzvlášť po mistrovství Evropy, kde jsem vyhrál. Je to spojené s mými výsledky, takže je to přirozené. Ty články, a i tam se to zmíní. Ale nemyslím si, že by to bylo tak extrémní, jako to má třeba Bára (*Špotáková, pozn. aut.*). Ona už je trochu jiná í persona, já jsem v pozici prvního favorita, jde mi to v uvozokách až tento rok. Takže očekávání ode mě jsou, nicméně jsou opatrnější.

Kdybys to měl shrnout, co se od tebe očekává?

Říká, je to na základě předchozích výsledků. Asi se očekává medaile.

Souhlasíš s tím?

Když se podívám na své výsledky, musím s tím souhlasit. Není to nic nereálného, co by média vytvářela imaginárně.

Jaká média před olympijskými hrami sleduješ?

Servery Idnes.cz, Sport.cz a Novinky.cz, někdy i tištěný deník Sport.

Internetový nebo tištěný?

Tištěný si sám nekupuji. Ale z tištěných deníků jsou pro mě nejlepší: Mladá fronta a Sport, z internetových: Novinky, Sport a Idnes. Občas se podívám i na iSport, ale to spíš ze zajímavosti. Těeba když pro mě psal Hašek, zajímalo mě, kdy to vyjde, a díval jsem se, jestli články nedají i online. Dívám se i na neformální média. Těeba Zvědavce (*Zvedavec.org, pozn. aut.*), ale tam jsou spíš informace, které nebývají v mainstreamových médiích. Například Zvědavce je takový kontroverznější, bývají tam články, které se objevily někde v zahraničí, a píšou tam lidé, jejichž texty by asi v mainstreamových médiích neotiskli.

Jak jsi vnímal sdělení, která o tobě vycházela?

Pozitivně. Novinář i se s námi snaží dobře vycházet a myslím si, že to je také důvod, proč jsou články pozitivní. Žádnou podpásovku nebo něco negativního jsem nezaznamenal.

Myslíš, že mohou média a jejich výstupy sportovce před olympijskými hrami rozptýlit?

Myslím, že je to na olympionikovi jako takovém, pokud si to člověk dobře nastaví, umí říkat i ne a ví, proč to dělá, nemůže ho to rozhodit. Samozřejmě předpokládám, že média musí nějakým způsobem jeho názor respektovat. Pokud by začala média řešit něco negativního a rozpytvávat to nebo by se jednalo o nějakou nevěru, určitě by to sportovce mohlo rozhodit. Ale samozřejmě to záleží na každém individuálně.

A tebe konkrétně?

Ještě jsem se nedostal do situace, kdy by o mě napsali něco špatného. Mě rozhodí věc, kterou principiálně nechápu, jak je jí někdo schopný, například nějaké neférové chování nebo lež. Ale zatím se mi nic takového nestalo. Kdyby ano, snažil bych se to vyřešit způsobem, který by byl co nejlepší pro můj závod, třeba to ignorovat. Někdy je ale náročné dávat rozhovory v mixzóně, obtížuje mě říkat pořád to samé, přijde mi to trapné. Snažím se to přetpít, protože vím, že je to na chvíli a ke sportu to patří.

Jaký jsi měl pocit při rozhovorech před olympijskými hrami?

Třelko říct. Ne, že by mi rozhovory vadily, ale ani jsem je nevyhledával. Beru, že je to spojené s pozicí, do které jsem se dostal, a patří to k tomu. Nemám tendenci každému vyhovět, ale zase nechci dlat nedostupného, který rozhovory dávat nechce. Vysloven se tomu nebráním, musí to však mít určitou míru. Nemůžu dávat rozhovory poád, to radši a se novináři dohodnou a pojedou najednou.

Ptali se ti novináři i hodn na tvé olympijské cíle?

Paradoxně, přesně si to nepamatuju, možná po mistrovství Evropy v mixzóně, tam to zaznílo. Asi určitě i potom. Od doby, co jsme v Nymburku, jsem zažil pouze jeden větší rozhovor a v něm to nebylo. Takže to tak nevnímám. Ale po mistrovství Evropy to určitě zaznívalo, nebylo to však tak strašné. Mám pocit, že i novináři nevnímají olympiádu jako lehkou záležitost, takže mě do toho tolik netlačí. Nejsem v takové pozici jako Bára (*ošetřovatelka Špotáková, pozn. aut.*), která jede obhájit zlato, nejsem ani švýcarský mistr světa, tehdy by se to nabízel, takhle se to zase tak moc neeší.

Jak jsi na takové otázky odpovídal?

Snažím se tomu vyhýbat. Vnímám to tak, že kdybych mluvil třeba jako Svoboda (*pekařka Petr Svoboda, pozn. aut.*), budu si sám na sebe vytvářet tlak, o což nestojím. Snažím se tomu předcházet. Na základě zkušeností vím, že si mě plánují cokoli a nakonec to dopadne úplně jinak. Na druhou stranu bych se slyšel být říct, co chce dosáhnout. Novináři to sice sami měžou vidět, ale chtějí to ode mě slyšet, především když sám cítím, že tu šanci mám. Takže samozřejmě, že to chci, ale v tomhle smyslu nechci na sebe pocitov vytvářet tlak. Možná se to někdy změní, ale teď je to pro mě nová situace, takže se v ní nějak zorientovávám. Těba to bude další roky na základě zkušenosti jiné a budu mít odlišný názor. Momentálně však cítím, že na sebe nechci až tolik nechat dopadnout tlak. I když možná je to víc o mojí hlavě. Fakticky by to nemělo takový dopadek, kdybych řekl: Chci vyhrát. A oni by to napsali. Je to především o mém vnímání. Snažím se vytvořit si v hlavě kolem sebe co nejlepší podmínky a prostředí pro olympijský závod.

Požadoval jsi autorizaci?

Nepožadoval. I když někdy mě potěšilo, když mi ji poslali. Protože já jsem takový, že hodn vše „okecávám“ a novináři si z toho musí vybrat myšlenku, aby to mělo hlavu a patu. Jednou mi to poslali z Atletiky (*server Atletika.cz, pozn. aut.*), to mi vyhovovalo, i jsem tam něco upravil, protože jsem si myslel, že bych to mohl vyjádřit ještě lépe.

To bylo před olympijskými hrami?

Bylo to minulý rok na konci sezóny. A vlastně se i stalo, že nám autorizaci slíbili a neposlali. Popisovali jsme do bulvárního časopisu, jak se nám líbí nějaká žena. Místo autorizace nám ta novinářka poslala žádost, abychom jí poslali nějakou naši fotku. Napsal jsem jí, a si fotku, kde najde a víc se o to nestaral.

Tvůj manažer autorizaci požaduje?

Myslím si, že také ne.

Bývá u rozhovorů s tebou?

Nebývá, jen mi Ali volá, když ho novináři osloví, a domlouvá pak se mnou rozhovor.

Před olympijskými hrami volali novináři i také jemu? Neprobírali to s tebou?

No, něco i s trenérem (*Jan Železný, pozn. aut.*). Těba te nedávno, myslím, domlouval rozhovor s Haškem ze Sportu. Taky se mluvilo o tom, že když budou mít novináři zájem, ukekneme jeden den, kdy

m žou p íjít, a ud láme s nimi rozhovor jako celá skupina. Ale zatím byl klid a asi k tomu ani nedojde.

Radil ti n kdy manažer nebo trenér, co máš nebo nemáš b hem rozhovoru íct?

Nevzpomínám si na takovou situaci. Jen d ív, když se ešil p estup Bány (*Špotákové, pozn. aut.*) k nám do skupiny, tak abychom to ne íkali, než to oznámí sama.

P emlouval t n kdy manažer p ed olympiádou k poskytnutí rozhovoru?

Myslím, že respektuje moje rozhodnutí. I když hned po finále v Helsinkách (*mistrovství Evropy, pozn. aut.*) m druhý den cht li na online rozhovor pro *Idnes.cz*, íkal jsem jim, že budu unavený a nebude se mi chtít. Cht l jsem odmítnout a Pr ša (*jeden z Veselého manažer , pozn. aut.*) m k tomu svým zp sobem p emluvil. Beru to jako zkušenost, p íšt se p emluvit nenechám.

Pro ?

Druhý den jsem zhodnotil, že se mi vážn necht lo, byl jsem unavený, ospalý, nemohl jsem p emýšlet. Nebyl jsem z toho nadšený.

Poskytl jsi p ed olympijskými hrami více rozhovor než v neolympijský rok?

Paradoxn se poptávka uspokojila p ed mistrovstvím Evropy. To ti do karet ale moc nehraje, je to p ed mistrovstvím Evropy.

To ale nevádí, já to pot ebuji, jak to je...

Všichni cht li nejr zn jší informace, byl jsem nová tvá a asi by se opakovali, kdyby to p ed olympiádou psali znovu. To hlavní bylo p ed a po Evrop , te jsem docela v klidu. Oni sami se ptali, jak lov k ustojí mediální tlak, íkali jsme jim, že pojedeme na soust ed ní do Nymburka a nechceme, aby nás tam rušili. Chci mít na p ípravu klid. Myslím, že to respektují.

Myslíš, že je tlak na sportovce p ed olympijskými hrami v tší?

Jako než te ?

Ne, myslím, jestli je to jiné, než p ed n jakou odlišnou sout ží, nap íklad mistrovstvím sv ta...

Jasn , jednozna n ano. Hlavní z médií, obzvláš z televize, ale asi ze všech médií. Alespo teda na sportovce celkov , u m konkrétn , jak už jsem íkal, se poptávka uspokojila po mistrovství Evropy.

Vnímáš televizi jako médium s v tším tlakem?

Co vznikla T4, nebo i T24, p ijde mi poptávka v tší. To je pro sportovce jednozna n dob e. Avšak vznikl v tší prostor pro prezentaci a vysílací as se musí zaplnit. Noviná i po sportovcích cht jí, co d íve nebývalo, t eba do po adu „*Den s*“. To jsem odmítl, p ipadal bych si jako šašek a nechci v televizi ešit takové v ci, akorát by m to obt žovalo.

To bylo p ed olympijskými hrami?

Cht li to po mn už po Tegu (*mistrovství sv ta 2011, pozn. aut.*). Znovu m zkoušeli p emluvit p ed mistrovstvím Evropy, když jsem to odmítl, kontaktovali m p es Aliho (*pozn. Juck, manažer*), který mi automaticky psal, kdy mají p íjet. Odpov d l jsem mu, že jsem je už dvakrát odmítl a nebudu to d lat.

Vybíral sis rozhovory podle témat?

Jasn . Záleží, co to pro m znamená, co všechno budu muset absolvovat a jak to cítím.

Zajímal ses, kdy lánek o tob vyjde?

Neptal jsem se na to.

Ale říkal jsi, že články o sob sleduješ...

Celkově se dívám na sport a když vidím něco o sobě, přečtu si to. Ale nijak extra se o to nezajímám. Myslím, že serióznější novináři i jako třeba Hašek (*Martin Hašek, deník Sport, pozn. aut.*), dopředu zavolají a čeknou mi, než by se rozhovor měl týkat, kdy vyjde. Nikdy se neptám, kdy to vyjde, než kdy mi to sami čeknou, než kdy ne.

Když poskytněš rozhovor a týden nevyjde, zajímáš se pro to?

Pokud vím, do kterých novin to vůbec jde. Noviny si kvůli článkům o mně do trafiky kupovat nechodím. Jediné úsilí, které vyvinu, je, že se podívám na internet, a když tam je něco o mně, přečtu si to, ale pokud je to pro papírové noviny, nekoupím si je a lánek mě mine.

Stalo se ti teprve před olympiádou, že jsi nevěděl komu rozhovor dávat?

Po mistrovství Evropy jsem řekl jeden, dva dny a dal jsem víc rozhovorů, tehdy jsem to nevěděl.

Rozhovory probíhali s více novináři najednou, nebo jsi je poskytoval každému zvlášť?

V Helsinkách (*dříve mistrovství Evropy, pozn. aut.*) i po přijezdu z nich byly rozhovory s více novináři najednou. Ale stává se mi, že nevím pro který deník mluvím, například jsem nevěděl, že dávám rozhovor pro český rozhlas a není to pro noviny. Ale postupem časulov k novinářům už poznávám.

Když jdeš na rozhovor pouze s jedním novinářem, víš to vždy?

Těžko říct, když to on čekne, nebo mě to napadne a ze zajímavosti se zeptám. Většinou pokud jsou seriózní, tak to sami čeknou. Ale v podstatě se to stalo, třeba na republice (*mistrovství ČR, pozn. aut.*), mě požádali dva novináři a já si ty noviny i než pletu, nevím přesně, jestli to jsou Lidovky, Hospodářský, nebo je to Právo. Těba jsem si myslel, že Jakoubek je z Lidovek a on je z Práva, ne? Nebo naopak.

Jakoubek je z Lidovek.

No tak já jsem si myslel, že je jinde. Prostě to neeším.

Sleduje tvá rodina teprve olympijskými hrami články o tobě?

Sledují, co se kde píše, ale moc se o tom nebavíme. Rozhodně se mnou neeší, co o mně etli. Bylo by mi to nepříjemné. Snažíme se co nejmíň bavit o atletice.

etli sis teprve olympiádou diskuze pod články?

Trenér nás od toho hodně odrazuje. Vždycky se však ze zvědavosti mrknu.

Bývaly spíše pozitivní nebo negativní?

Zatím se mi daří, takže spíše pozitivní. Když pokazím závod, budou i negativní. Občas i te se něco negativního objeví, ale lov k to musí brát hodně s nadhledem. Většinou to neeším, nepřipouštím si to a neovlivní mě to. Lovka však potěší, když tam napíše něco pro něho.

Archivuješ si články?

Nearchivuji.

A než kdo z tvých blízkých ti je ukládá?

Jen naši ze začátku, když se něco objevilo, měli tendenci si to ukládat. Nevím, jestli v tom pokračují.

Rozhovor autorky s oštpačem Vít zslavem Veselým, 22. září 2012

Sledoval jsi během olympijských her mediální sdělení, která o tobě vycházela?

Ano, musím říct, že možná až nadměru. Dostali jsme před olympiádou nové telefony s přístupem na internet, který byl všude ve vesnici. Takže jsem to sledoval hodně. Myslím si, že to sehrálo svou roli.

V čem?

Místo abych si odpočinul mezi kvalifikací a finále, sledoval jsem, co se kolem mého závodu děje a co se píše. Asi to sehrálo roli v tom, že jsem z toho pak byl unavený. Celkově jsem trávil hodně času na internetu a sledoval média, jak kolem mého závodu, tak i v období před ním. Navíc v kombinaci s tím, že mám kolem sebe ostatní sportovce a každý večer se na olympiádu dívá v televizi, prožívá to možná až moc. Někdy to může být dobré, kdybych tam byl kratší dobu a potřeboval bych se naladit na závod, ale takhle to vnímám, že mi to trochu uškodilo a měl jsem se od toho asi víc oprostít.

Proč jsi média sledoval?

Ze zajímavosti. Taky jsem se nudil, čekal jsem na závod a přemýšlel, co mám dělat, spoustu věcí jsem si nemohl dovolit. I když ve vesnici byly nějaké volnočasové aktivity, většinou jsem se jen poflakoval nebo ležel na posteli. A u toho jsem měl při ruce mobil nebo počítač a e-mail.

Kdybys neměl s sebou mobil, bylo by to lepší?

Myslím si, že ano, asi ano... Ale to je kdyby. Celkově i teď, když ten mobil mám, sice hodně věcí mi to ulehčí, ale zase kolem strávím moc času koukáním se do něj, i když by čas mohl vnovat užitečnějším věcem.

Sledoval jsi především články o sobě?

I jiné, ale samozřejmě, když jsem viděl něco o sobě, podíval jsem se. Obzvláště po vydané kvalifikaci jsem si rád přečetl, co se říká a děje.

Jak jsi mediální sdělení po kvalifikaci vnímal?

Není to tak dávno, ale zase tolik si to nepamatuji. Vesměs byly ohlasy pozitivní, dělalo mi to dobře, že se mi to povedlo. Ale zase nějak extra se to nerozebíralo. Pak už se konstatovalo, že finále bude za dva dny. Z domácích ohlasů však vím, že většinou se o tom hodně mluvilo a všichni se soustředili na mé finále, dívalo se na to hodně lidí.

Volali ti tví známí?

No určitě, jasně.

Interesovali vás jakého konkrétního článku, který četli?

Psal mi spíš vzhledem k výsledku. Vysloven se neodkazovali na média, ale psali k výsledku.

Myslíš, že tvůj výkon mohl po kvalifikaci a před finálem ovlivnit mediální sdělení?

Když jsme po olympiádě rozebírali můj výsledek a řešili, kde se stala chyba, co jsme mohli udělat jinak, jediné, na co jsme přišli, bylo, že jsem si nedokázal během dvou dnů odpočinout. Ale i kdybych si to nečetl, byl bych pod stresem. Je to hodně o tom, jak si to kolem nastaví v hlavě. I kdybych články nečetl, představitel bude pracovat, dva dny čekání mezi kvalifikací a finále byly docela

dlouho a sehrálo by to svou roli i tak. Ale myslím si, že neustálé prořívání a sledování článků mě ovlivnilo. Asi to mohlo sehrát svou roli v přemýšlení o závodu a oproštění se od něj.

Jeden den jsi měl volno a druhý ses šel rozvíjet?

Ano. Ale třeba po kvalifikaci jsem spal tak čtyři hodiny a pak jsem celý den nespal a už se mi chtělo usínat, když mi napsali naši, že jsou u brány. Říkal jsem si: Tak dobrý, čekám na to, až se mi bude chtít spát, a tebe se zase nevyspím. Do postele jsem šel až večer, ani nevím, jestli jsem spal, ale asi moc dlouho ne.

Myslíš, že i v té nespavosti mohla média sehrát roli?

No o tom mluvím. Ale já to říct nemusím, je to jen na mně, co chci a jak si to nastavím. Ale člověk to tebe a pak to zákonitě více řeší, více o tom přemýšlí.

Jak vypadaly rozhovory v mixžóně po kvalifikaci?

Paradoxně mě chtěly zahraniční televize, které mě po finále už nechtěly. Říkal jsem jim: Po finále.

Takže jsi jim rozhovor nedal?

Ne. Vždy jsem jim řekl, že je to jen kvalifikace, že jim nic neřeknu až po finále. Nechtěl jsem se tam dlouho zdržovat, potěboval jsem si odpovídat. Dal jsem akorát rozhovor do českého rozhlasu, v jiné části mixžóny byl další hlouček českých novinářů, tím jsem vždy řekl, na co se ptali.

Spojovali s tebou novináři i po kvalifikaci nějaké očekávání?

Určitě, přeci jen po takové kvalifikaci. Ptali se, co bych bral jako úspěch ve finále, jestli se cítím jako favorit. Chtěli konkrétní prohlášení, měli komu do toho tlácti, ale to je logické.

Jak konkrétní tlak vypadal?

Chtěli vidět, jestli chci vyhrát.

Bylo ti to nepřijemné?

Ze začátku jsem s tím míval problém, ale co bych měl jiného říci po takové kvalifikaci, bylo to logické. Neměl jsem na výběr, kdybych se vykrucoval, spíš by to vypadalo blbě.

Jak si to vnímal?

Bral jsem to tak, že to musím říct, že to k tomu patří. Říkal jsem, že mám životní formu a chci to vyhrát. Po finále, vzhledem k tomu jak to dopadlo, se pak hodně řešilo: To bylo kec a skutek utek.

Jak ses při takovém hodnocení cítil?

Je to asi normální. Člověk to musí brát s nadhledem. My se tady bavíme, co člověk rozhodí, nebo nerozhodí. Ale záleží, jak si to nastaví v hlavě. Jedna věc je, co si člověk říká a druhá, jak to doopravdy cítí.

Po kvalifikaci jsem se uklidňoval: Jsem dobře připravený, můžu si odpovídat, můžu být v klidu. To třeba říkal trenér (*Jan Železný, pozn. aut.*), že když se cítím dobře, spal klidně a odpovídal si.

A řekl sis to?

Řekl jsem si to, ale byl jsem v takové situaci poprvé a byla to pro mě životní věc. V životě bych si nepředstavoval, že budu v takovéhle pozici na olympiádě. Kdysi jsem si ani nepředstavoval, že někdy budu na olympiádě. Přitom to třeba bude lepší.

Jaké bylo jít po závodu do mixžóny? Jak ses u toho cítil?

Když závod dopadne dobře, například jako má kvalifikace, člověk si to samozřejmě užívá víc. A po finále bylo potřeba najít nějaká slova a něco jim říct.

Jak se k tobě po finále chovali novináři i v mixzóně ?

Myslím si, že to byl profesionální přístup. Sami začali, že jsem si to asi představoval jinak, navázali jsme na to a rozjeli rozhovor. Nebál jsem se k nim jít, spíš jsem přemýšlel, jak to mám říct. Nepovedlo se mi to a nechtěl jsem to moc řešit, ale něco jsem říct musel. Všechno je to asi o tom, že člověk bere jako přirozené. Prostě je to život a patří to k tomu sportovnímu, je potřeba se s tím nějak vyrovnat.

Hodnotili před tebou novináři i tvůj výkon? Komentovali to nějak?

Nevím, jak to komentovali. Ptali se mě, jak to hodnotím já, jestli finále беру jako úspěch, nebo neúspěch. A nechali to víceméně hodnotit mě. Ale oni sami věděli, co jim asi odpovím.

A po kvalifikaci?

Myslím, že všechno probíhalo přirozeně. Oni jsou chumel a jediný nepřijemný bývá Jakoubek.

A ten tam byl?

Myslím, že tam nebyl. Nebo neměžu říct, už si to nepamatuji. Oni jinak fungují jako parta a myslím, že tam nikdo nevyplývá a navzájem se doplňují.

Snažil ses rozhovorem v mixzóně vyhýbat?

Ne. Beru to jako povinnost, patří to ke sportu.

Překvapily tě články, které poté vyšly?

Víceméně ne. Akorát po finále, když jsem jim řekl, že jsem vítěz a závod pro mě byla škola a k němu dobrá, byla to jen část celého rozhovoru, jen jedna věta. *Aha!* na tom samozřejmě postavilo články, myslím, že to bylo i v nadpisu *Týdne*. Ale to je asi normální, že výrazné věci dají do nadpisu. Dalo se to očekávat.

Setkal ses s někým z novinářů během olympijských her neoficiálně ?

Akorát v českém domě.

Jak se s tebou bavili?

Normálně, i jako novináři.

Zmiňovali tvůj závod?

Povídali jsme si i o závodech, ale nepoužili to do článků.

Poskytoval jsi rozhovory mimo mixzónu?

Před kvalifikací jsme poskytl s Bárou (*pozn. Špotákovou*) před olympijskou vesnicí rozhovor do televize, ale jinak ne. Byli jsme ve vesnici docela chráněni.

Kdy to bylo?

Před kvalifikací.

Nerozhodilo tě to?

Ne, nerozhodilo mě to, už jsem si na to zvykl. Není to jako ze začátku, kdy jsem byl nervózní mluvit na kameru a do televize. Ani před těmi lidmi mi to už nevádí. Je to všechno hodnoceno zvyku. Doufám, že i finálové závody jsou o zvyku. (*smích*)

Před finále jsi mimo mixzónu a jaký rozhovor poskytl?

Ne a musím říct, že podstatnou roli sehrál trenér (Jan Železný, *pozn. aut.*), chtěl nás do českého domu na rozhovor a on všechny „odpálkoval“.

Kontaktovali novináři i před tebou?

Nevolali mi. Šlo to přes trenéra nebo přes Frantu Fojtu. Myslím, že trenér to všechno zarazil.

Nikdo z novinářů se ti nepokoušel dovolat?

Ne. Respektovali to a to bylo dobré. Jenom vím, že se takhle snažili mě dostat na Den s. Nejdříve volali mně, já jsem je odmítl. Pak to zkusili ještě s odstupem času přes manažera a tomu jsem taky říkal, že už jsem je odmítl a nechci to dále. Takže to zkusili.

A to bylo na olympijských hrách?

Ne. To bylo před olympiádou.

Proč poskytuješ rozhovory?

Berou to jako součást sportu, toho, co dělám. I když bych nemusel, mohl bych závodit jen pro sebe. Asi je to i dobré, novináři jsou živí z toho, co píšou, nás prioritně živí sport, ale zároveň i to, jak se umíme mediálně prodat. Nejsem typ, který by chtěl vždycky být na prvních stránkách novin nebo na každé akci, avšak je přirozené říct lidem, co je zajímavé. Je to součást hry.

Měl jsi nějakou negativní zkušenost se zástupci médií během olympijských her?

Ne.

A pozitivní?

Pozitivní možná v tom, že novináři jsou lidi jako všichni ostatní. Tebe s Alfiem (*Tibor Alfvöldi, TK, pozn. aut.*) i ostatními jsem si o závod mohl normálně popovídat. Neberu je jako nepřítele, ale jako někoho, kdo je taky jen člověk a nemá tak kritické smýšlení jako tebe lidé na internetových diskuzích. Prostě to berou normálně.

Měl si diskuze na internetu?

Ano, opat jsem porušil všechny rady, asi jako každý, a měl jsem je.

A?

Je to samozřejmě zase vázané na ten výsledek.

Jak ses u nich cítil po kvalifikaci?

Po kvalifikaci to bylo příjemné. Všichni byli nadšení a možná právě o to člověk cítil větší tlak, i když to asi byla malá část celku. A po finále jsem je měl taky. Ale musím říct, že já nejsem ten typ, který by si to nenechal jako poušť. Jsem za flegmatika a v tomhle si myslím, že to možná trochu platí.

Myslíš si, že by bylo pro tebe lepší během olympijských her rozhovory neposkytovat?

Ne. Rozhovory jako takové mě nestresovaly, ale bylo by pro mě lepší, kdybych články ve volném čase dokázal neešit a nekoukal na internet. Takhle jsem si o sobě něco neměl a zajímal se o to.

Výstup z rozhovoru tě neroztýlil?

Výstup z těch rozhovorů, jako myslíš ten nánek?

Ano.

Rozptýlil, prostě jsem si ho přečetl a zajímal jsem se o to. Mohlo to být svým způsobem rozptýlení, ale také nemuselo. Nevím, jak to říct. Tím, jak se rozmohl internet a existuje online žurnalistika, rozptýlení se zvýšilo. Lovka zajímá, co o něm píšou, a tak je rozptýlení určitě veliké.

Myslíš, že během olympijských her je mediální tlak větší?

V podstatě musím říct, že ani nevím, jaký tlak média vyvíjela, jestli nějaký byl, tak jsem byl hodně chráněný olympijskou vesnicí, nemusel jsem se zajímat, o co jsem nechtěl. Novináři do vesnice nemají přístup a určitě jsem se nemusel bát vyjít ven před barák, aby mě někdo nevyfotili. To je na olympiádě dobré, ale určitě nás média i tak rozebírala a ešila. Nedoléhalo to na nás tolik, jako kdybychom byli vdechách, kde bych to vnímal víc. Kdyby tolovka viděl vdechách z téhož pohledu, vnímal by to ještě víc.

Myslíš, že tlak ze strany médií je větší před olympijskými hrami nebo během nich?

Myslím si, že na olympiádě byl větší, vdechách se to víc rozebírá. Samozřejmě jsem lánky četl, ale tlak si vytvářím především sám na sebe tím, že lánky sleduji nebo že si ten tlak připustím. To je celý tlak médií. Teoreticky žádný tlak nemusel být, nebo ani nebyl, protože to v podstatě bylo jen popisování skutečnosti, která se stala a kterou jsem okomentoval. Podle mě je přirozené, že když jsem měl celou sezónu výsledky, jaké jsem měl, očekával se ode mě určitý výkon. V podstatě jsem si na sebe tlak vytvořil sám svými výsledky.

Jaký máš vztah k českým novinářům?

Je to kus od kusu. Ale vesměs kladný, pokud jsou schopni chápat mé odmítnutí a zbytečně mě neotravují, vždycky se domluvíme a je to v pořádku.

Víš jim?

Zatím jim vím. Před olympiádou byl větší rozhovor, ptali se mě na bydlení, vysvětloval jsem jim, že mám byt v Praze a splácím to pronájmem. Žádal jsem, aby to tam nedávají, a oni mi říkali, že nedají. I když vlastně nevím, nečetl jsem to. Ale vždycky jsme se domluvili.

Rozhovor autorky s pekáčkou Zuzanou Hejnovou, 18. ledna 2013

Sledovala jsi před olympijskými hrami mediální sdělení, která o tobě vycházela?

Bylo to hlavně poznamenané mistrovstvím Evropy. Připadalo mi, že skoro větší tlak byl tam a tím, že se mi to tam úplně nepovedlo, po čem se potom spekulovalo, jak na tom budu. A snažila jsem se tomu i trochu vyhýbat a úplně si nepřipouštět. Takže jsem nějaký velký tlak před olympiádou nepociťovala. Spíš před Evropou (*mistrovstvím Evropy, pozn. aut.*).

Pro jsi mediální sdělení sledovala?

Pro jsem to sledovala? Já je obecně moc nesleduji. A právě, že ani před olympiádou jsem je moc nesledovala. Vyhýbala jsem se tomu, aby o mně chtěli psát. A pak jsem je právě už moc nesledovala. Před Evropou (*mistrovství Evropy, pozn. aut.*) jsem je sledovala víc a myslím si, že to právě nebylo úplně dobré, že to byl na mě takový trochu vyvolaný tlak.

A před Evropou (*mistrovstvím Evropy, pozn. aut.*) jsi je sledovala pro ?

Nevím, lovká zajímá, co o něm napíše. Spíš si to přečetl jenom ze zvědavosti, jestli to novináři i napíše tak, jak jsem to řekla. A ten souboj mezi mnou a Denisou spíš vyvolali oni, po čem chtěli dlat

rozhovory s námi dohromady. Potom jsem jim řekla, ať se na mě nezlíbí, ale že tam jsme každá za sebe a nechci dít společné rozhovory.

To bylo před Evropou (mistrovstvím Evropy, pozn. aut.)?

Ano, to bylo před Evropou (mistrovstvím Evropy, pozn. aut.). Právě před olympiádou už byl klid a bylo to lepší.

Nesouhlasila jsi s ním jakým článkem, jak byl napsaný?

Před olympiádou asi ne. Ale třeba takové ty bulváry jako Blesk nebo tu, takže vůbec nevím, jestli někde bylo něco, co jsem třeba ani neřekla. A v průběhu asi také ne. Potom po olympiádě, jak se rozpoutala debata kolem mého odchodu (z tréninkové skupiny *Martiny Blažkové*, pozn. aut.), třeba jsem si to spíš pro pobavení. Tam mi třeba zarazil článek.

Abyste hem olympijských her?

Nemůžu říct, že bych něco takového chtěla.

Spojovali s tebou novináři a jaká očekávání? Jak jsi to pocívala?

Když to srovnám s loňským mistrovstvím světa, přišlo mi, že tlak a očekávání tam byly větší. Tady právě ani oni sami nevěděli, a já taky ne, jak na tom budu. Po té Evropě (mistrovství Evropy, pozn. aut.) mi právě přišlo, že to tak utichlo. A nebyl na mě moc vyvolaný tlak, že si to vybrali jiní, což pro mě bylo samozřejmě dobré. Vážně jsem to nepocívala jako nějaké hrozné nebo přehnané. Těeba Bára (*Špotáková*, pozn. aut.) mi říkala, že toho bylo už hodně a měla toho plné zuby, to já říct nemůžu. Oni si to asi vybrali na Báru (*Špotákové*, pozn. aut.). Nevím proč, ale tlak před Evropou byl veliký, a přitom to nebyl vrchol sezóny. Mě to překvapilo i v průběhu olympiády, v podstatě jsem snad nedělala ani jeden rozhovor. A to jsem tam byla třináct dní před startem. Víím, že někoho tam brali do televize a tak. Mě ne, takže já jsem byla samozřejmě ráda. Chtěla jsem po mně možná něco v eském domě, ale řekla jsem, ať se nezlíbí, že tam kvůli tomu nepojedu, takže to chápali. A vážně musím říct, že byl docela klid.

Kdybys měla konkretizovat, co se od tebe před olympiádou očekávalo?

Myslím, že všeobecně se vědělo, že medaile bude hrozně těžká. A protože spíš když bude, bude to velké překvapení, než že by to byla jistota. Myslím si, že třeba na Vívu (*Veselého*, pozn. aut.) vsázeli jako na medailovou jistotu, a to toho člověka hrozně svazuje. U mě byl asi takový hlavní cíl finále a tam už se jede od nuly. Nepocívala jsem, že by mi všichni říkali, že budu mít medaili, i když jsem samozřejmě někde chtěla, že jsem medailová ambice. Ani já jsem si to nepřipouštěla. Medaili jsem chtěla, ale že bych si nějak říkala, že ji musím mít, a sama sebe dostávala pod tlak, to ne.

Jaký jsi měla cíl?

Já jsem samozřejmě měla za cíl medaili. Jako hlavní cíl jsem si říkala, že musím hladce projít všemi koly a dostat se v pohodě do finále. Po mistrovství Evropy jsem z toho byla špatná, takže jsem nevěděla, ale na tréninku už jsem samozřejmě vypadala dobře. Takže jsem věděla, že formu mám a budu na tom dobře. Ale hlavní cíl byl projít hladce těmi koly, nenervovat se a snažit se postupovat hladce z příjímé postupové pozice a projít v pohodě do finále. Tam už jsem si říkala, že už se uvidí. Ale tím, že jsem běžela dobře už v předchozích kolech a vlastně jsem si dělala nejlepší výkony roku v každém kole, věděla jsem, nebo jsem si alespoň říkala, že na medaili bych dosáhnout mohla, a už jsem to samozřejmě chtěla k tomu, že bych medaili měla nebo chtěla získat.

Jaká média jsi před olympiádou sledovala?

Jediné, na co se koukám, jsou: Lidovky, teda Lidovky, Hospodářské noviny, Mladou frontu, Sport, to je asi tak všechno, co sleduji.

A spíše internetové nebo tištěné deníky?

Spíše internetové. Tištěné si moc nekupuji, ale překvapuje mě, že v těch tištěných to mnohdy není stejné. To si kupují rodiče, takže si to přečtu v novinách dodatečně. Mého přítele mamka je fanoušek, kupuje všechny články se mnou a zakládá si to. Přijela jsem za ní po olympiádě a měla takový štos novin.

Překvapila tě to?

Ne úplně všechno, jenom jsem to tak „prolétla“, pár článků jsem si přečetla. Ono je to zajímavé, když se potom člověk vrátí třeba po pěti letech a má to založené od nějakých juniorek.

Jak jsi vnímala sdělení, která o tobě vycházela?

Všechno mi to přišlo docela pozitivní. Moc jsem se neshledala s články, u kterých bych si řekla, že ten novinář je divný nebo že to vnímá jinak než ostatní. Takže musím říct, že psali docela dobře. Když se daří, píšou dobře.

Když jsi poskytla rozhovor, zjišťovala sis, kdy vyjde?

Nejsem si jistá, kdy to vyjde. Když dělám nějaký rozhovor do časopisu nebo magazínu, zeptám se na to. Ale u novin moc ne, vím, že to vyjde druhý den, nebo ob den. Když už se zeptám, tak pro mě rodiče, aby si to mohli jít koupit, ale sama pro sebe si to nezjišťuji, to bych se z toho zbláznila.

Myslíš si, že média mohou ovlivnit sportovce před olympijskými hrami?

Myslím si, že ano.

A jak? Kdybys to mohla specifikovat...

Ono záleží v jakém je sportovec rozpoložení. Když je na tom dobře, má formu, tak mi přijde, že ho neovlivní skoro nic, ať už cokoliv, tu formu má. Ale když na tom není úplně dobře a média chtějí po něm dokola slyšet, že na tom je dobře a medaili získá, asi to neprosobí úplně dobře. Vlastně říká, co chtějí oni slyšet, i když to úplně tak není.

U tebe to bylo jak?

U mě to takhle bylo právě spíše před tou Evropou (*mistrovství Evropy, pozn. aut.*). Věděla jsem, že se tam nějak probudím a bude to dobré, takže jsem i tak vystupovala, že medaili mít budu, a myslím si, že mě to v tomhle směru ovlivnilo. Na olympiádě jsem si už držela takový odstup a říkala jsem si, že je hlavní finále, a tím jsem se nedostávala tolik pod tlak. Kdybych měla medaili na mistrovství Evropy, tak jí podle mě na olympiádě nezískám. Změnila jsem přístup k tréninku, dříve jsem všechno odtahala já, pak jsem si řekla, že na to kašlu, a bůh za holkami. Taky jsem pořád říkala, co se píše, kdo si co myslí. A po té Evropě (*mistrovství Evropy, pozn. aut.*) jsem si řekla: Tak takhle teda ne.

Omezila jsi před olympijskými hrami kontakt s novináři?

Myslím si, že jsem se o to snažila. Když už někdo něco chtěl, tak jsem si na to neudělala speciální čas a řekla jsem jim, že jsem v Nymburce a jestli chtějí, a přijedou. Jakože jsem kvůli nim nelítala po Praze. Pak už jsem to říkala přes manažera, a on to trochu hlídá a ovlivňuje, a když chce někdo rozhovor, zavolá mě. A on řekne: chtějí po tobě rozhovor, jestli máš čas, dej jim ho, jestli nemáš, nedělej ho.

Rozhovory ti domlouval manažer?

Ne úplně všechno, spíše i já jsem ho informovala, když po mně někdo něco chtěl, tak jsem mu zavolala,

že po mně chtějí tyhle noviny nebo tenhle časopis rozhovor, jestli je to v pohodě. On je spíš takový, že mi řekne, jestli na to mám čas, a to udělám.

Pemlouval tě, abys dala nějaký rozhovor před olympijskými hrami?

Ne, to vůbec. Naopak, řekl mi, že jestli toho mám dost, a já jim ten rozhovor nedávám a řeknu, že nemám čas.

Rozebíral s tebou, co bys měla říct?

Před olympiádou bych řekla, že ani ne. Občas mi určí něco řekne, ale zrovna před olympiádou myslím, že nic neříkal. Spíš jsem se s ním radila, jak jsme dělaly poád ty rozhovory s Denisou, říkala jsem mu, že se mi to nelíbí. Povídal mi, a já jim to nějak řeknu, ale umírněně. A nedělám nějaké rozbroje. Nevíš totiž, jak kdo zareaguje. Ještě pak někdo napíše, že nechci dávat rozhovor.

Jaký máš pocit, když dávaš rozhovor? Je ti to nepříjemné, nebo naopak?

Myslím, že už jsem si zvykla a nevádí mi to. Vzhledem k tomu, že jsou na rozhovory vždycky docela kladné odezvy, nedělá mi to potíže nebo už z toho nejsem nervózní, to jsem asi byla, když jsem byla mladá.

Začala jsi být brzo úspěšná...

Se mnou dělaly rozhovory už jako s malou, po různých mistrovstvích sv. ta do 17 let.

Ptali se tě novináři na konkrétní cíl směrem k olympijským hrám?

Oni se vždycky ptají, s jakým cílem odjíždíme na vrcholnou soutěž. Myslím, že jsem tehdy říkala, že bych chtěla být ve finále, což byl takový můj cíl, a chtěla bych být lepší než v Pekingu. To bylo takové reálné. Potom, jak jsem procházela těmi koly, už jsem říkala, že bych chtěla mít medaili, že si myslím, že na to mám. Spíš jsem jim to říkala až potom, co jsem běžela a vídala jsem, jak na tom jsem.

Chtěli po tobě, abys to ještě udělala?

Vždycky se snaží získat co nejvíc informací, ale já jsem nechtěla říkat nic konkrétního, protože jsem vážně vůbec nevěděla. Takže jsem zmiňovala finále, že jsem tajně doufala v medaili, jsem jim neříkala. Jen, že chci být lepší než v Pekingu. Až po rozboru a semifinále jsem mluvila o medaili. Ale nemůžu chtít tři týdny předem slyšet, že si jedu pro medaili. Jlov k prostě nikdy neví, co se stane.

Žádali jste s manažerem Varhaníkem autorizaci?

Žádali.

Kdo výstupy četl?

Pošlou to jemu, on si to přečte a pak to odsouhlasí, nebo mi řekne, jestli je to takhle v pořádku, jestli je všechno tak, jak jsem řekla.

Četla jsi to také?

Když mi to poslal k autorizaci tak ano. Ale v tšinou to nechávám na něm. On to odsouhlasí.

Poslali vám novináři autorizaci vždy?

Ne, vždycky ne, jen namátkou. Já novinářům říkám, a to pošlou panu Varhaníkovi, takže oni už to vědí. Dám rozhovor, oni mu to pošlou a on to odsouhlasí.

Býval s tebou u rozhovorů před olympijskými hrami manažer?

Ne, to vůbec.

Myslíš, že jsi dala rozhovor před olympijskými hrami více než v neolympijské roky?

Asi ano, i když nevím, přijde mi, že to období je vždycky podobné. Když se schyluje k nějaké velké akci, najednou jsou všichni jako supi, všichni chtějí rozhovory. Ale před olympiádou přeci jenom bylo více volání do televize i rozhovorů, což jindy nebývá, určitě toho bylo víc.

Myslíš, že tlak na sportovce je před olympijskými hrami větší než před jinou soutěží?

Větší je určitě i tím, že se o tom mluví všude mezi lidmi, tím jak je to jednou za čtyři roky, je tlak opravdu veliký. Určitě je větší než před jinými soutěžemi, i když před vrcholnou akcí je to hrozné vždycky. Ale před olympiádou je to takové celý rok. Více se o tom mluví a rozebírá se to, už v hale se ptají, jak na tom člověk je a jak bude závodit na olympiádě. My samozřejmě vůbec nevíme. Takže mi přijde, že se to rozebírá celý rok dopředu.

Často už jsi to zmínila... Sledují tvoji blízcí články o tobě?

Sledují. Jak mamka přitelu, tak i moje mamka, ale ta to tolik nehroší, nemá všechny noviny. Honzova mamka (*přítel Hejnové, pozn. aut.*) je schopná jít do trafiky, projít všechny noviny a koupit si články.

Zmínila se ti o nějakém článku?

My si voláme přeběžně, takže se mi občas zmíní, že zase našla nějaký článek, ale já už to vypouštím, moc to neeší. Je to občas hezké, když se pochlubí těmi svými deskami, zalistuju si v tom.

Když jsi poskytovala rozhovor, v čem la jsi vždycky, komu ho dáváš?

Asi většinou ano, přeci jen těch sportovních novinářů není tolik a jsou pořád stejní, takže to člověk ví. Noviny asi vím, spíš když je nějaký časopis, tak to člověk třeba vůbec neví, občas ani ten časopis neznám. Ale lidi z novin ano, tam se pohybují pořád ti stejní lidé.

Četla jsi před olympijskými hrami diskuze?

Před olympiádou ne. Obecně je skoro netu, možná po olympiádě jsem něco četla, ale to spíš jen když mě na to někdo upozornil, a už to bylo špatné nebo dobré. Nic si z toho nedělám, občas si něco přečtu, ale málokdy.

Kdo tě na to upozornil?

Někdo z atletů.

Ab hem olympijských her jsi diskuze četla?

B hem olympiády jsem to nečetla, teda myslím si, že ne. Ani moc nepřemýšlím o tom, že tam nějaká diskuze je. Ono není o co stát, píšou tam samí troubové.

Máš jako sportovkyně svojí oficiální facebookovou stránku?

Nemám.

Na své facebookový profil jsi před ab hem olympiády přispívala?

Moc ne, sama jsem si řekla, že tam moc nechci nic psát. Víím, že novináři to kolikrát použijí ze statusu, takže je to zbytečné nic tam psát. Obecně jsem nechtěla moc komunikovat s lidmi, je od nich hezké, že povzbuzují maily a píšou na Facebook spoustu zpráv, ale moc jsem to před tím b hem nečetla a nezabývala se tím. Mám potom takový pocit, že mě to svazuje, protože bych chtěla nic nepřevést i pro fanoušky. Takže před Evropou (*mistrovství Evropy, pozn. aut.*) jsem visela na Facebooku, každému jsem odpovídala, pak jsem si řekla, že to takhle nejde, a odpovídala jsem jim až potom. Moc jsem se tím Facebookem nezabývala.

Rozhovor autorky s oštparkou Barborou Špotákovou, 25. července 2012

Sledovala jsi před olympijskými hrami mediální sdělení, která o tobě vycházela?

Jak která, v tšinou jsem si říkala, že se zeptám, kdy to vyjde a pak jsem na to zapomněla. Takže spíš, když jsem na něco náhodou narazila nebo mi někdo napsal. Taky když jsem přijela domů a táta nebo máma nějaké články schovali, zpětně jsem si to přečetla. Moc jsem to ale nesledovala, jen minimálně.

Proč ne?

Moc mi to nezajímá. V tšinou jsem ten článek četla při autorizaci, takže jsem věděla, co vyjde. Ne kdy mi třeba zajímalo, jak to zpracují graficky nebo jak je to rozloženo v časopisu. Ale moc to neeším.

Kdo z tvých známých tě kvůli mediálnímu výstupu kontaktoval?

Známí z Jablonce, bývalé učitelky. V tšinou to bylo pozitivní. Před olympiádou se mi ozývali kvůli rozhovoru s Áslavskou, který byl veliký. Známí mi psali, že to bylo zvláštní. To zas tak pozitivní nebylo, ale ani negativní.

Archivuješ si články o sobě?

Já ne, matka si denní tisk moc nekupuje, ale když na to narazí, schová to. A Lukášova (*přítel, pozn. aut.*) maminka archivuje Aha!

Bavil se s tebou o článcích vydaných před olympijskými hrami někdo z tvých blízkých?

Ani ne, jen se obě matky bojí, aby se nedočetly, že jsme měli s Lukášem svatbu. V bulváru se píše pořád o svatbě a o dětech, doma se o tom nebavíme, ale novináři se na to ptají. Ony si to pak přetloukají: Ježišmarja, ona chce tě dědit. Přijde mi, že jsou z toho obě vyplašené. Bojí se, že se dozvědí něco později a až z novin. Musela jsem je dost často ujišťovat, že budou první, kdo se to dozví.

Zastavovali tě někdo na jakém mediálním sdělení lidé na ulici?

Před olympiádou mě zastavovali a říkali: Teď jsem vás viděl v televizi. Nebo: Četl jsem, že jste byla na závodech. Spíš to jsou takové informativní věci. Ale asi se lidi zajímali hodně, ptali se mě na psa, o kterém se před olympiádou psalo.

Ptali se tě novináři před olympijskými hrami na soukromé věci?

Pořád. Čhtli vědět o dětech. Ptali se: A co po olympiádě? To je třeba asi nejhorší otázka na světě. Hodně mě to unavuje, pořád na to odpovídat.

Jak jsi odpovídala?

Neutrálně, kdybych věděla, co bude po olympiádě, tak bych jim to řekla, ale kdo ví, co bude. I kdybych ty děti chtěla, tak nemůžu vědět, že je budu mít. Je to úchylné. Přece si nelusknou prstama a nepřejdu si do obchodu pro děti. Nemám to ráda. Čhtli mě dotlačit, abych jim řekla, že plánuju rodinu. Stejně si to tam nakonec napsali. Tahle otázka mi vadila hodně.

Co ti bylo nejméně příjemné, otázky na soukromí nebo na cíl pro olympijské hry?

Víc mi vadily otázky týkající se plánování rodiny. Myslím si, že pro každou ženu je to nejméně příjemné, nemusí to být ani sportovkyně. Neumím si představit, že by se úplně normální ženské, třeba sekretářky kolem třiceti let, ptalo každý den o děti: A kdy už budete mít děti? Navíc se neptají jen novináři, ale i lidé na ulici. Přijde mi ujeté, aby se taková otázka stala ve věcnou.

Jak jsi vnímala takové dotazy před olympiádou?

Bylo to extrémní. Kdyby se mi olympiáda povedla, bylo by asi přirozené skončit, nebo si dát pauzu. Novinář i to chtěl jít slyšet.

Jak ses cítila, když se tě ptali na tvé soukromí?

Občas mi připadá, že jsem ve stejné osobě a novinář i si myslí, že mají právo zeptat se mě na všechno. Je to hrozné. To byl právě případ toho rozhovoru do časopisu Týden a i jak se v různých časopisech řešilo, jestli chci mít děti. Ale je to i trochu logické. Jednou se mě ptal novinář, na co bych se zeptala, kdybych byla novinářka a seděla s Bárrou Špotákovou. Tehdy jsem říkala, že bych se asi vážně zeptala, co bude dít po olympiádě. Tenkrát jsem si na to sama nabíhala.

Jak jsi vnímala mediální výstupy, které o tobě vycházely před olympijskými hrami?

Bylo to docela příjemné. S manažerem jsme se dohodli, že všechny mediální akce uděláme dříve. Takže jsem se vrátila ze soustředění z Afriky plná energie, kde jsem dva měsíce s nikým nemluvila, a tak jsem měla i chuť vyprávět. Nevadilo mi to a všechno bylo pozitivní. Byly i zajímavé nápady. Média si konkurují a musí se předhánět, takže se snaží o co nejzajímavější články, a to je zajímavé i pro mě. Lepší než jen strohý článek typu: Očekávám medaili. Tebe fotky na Barrandov nebo rozhovor s Šarlavskou byly unikátní. Takže vesměs pozitivně.

Připadlo ti, že jsou s tebou před olympijskými hrami spojována očekávání?

Myslím, že všichni poříkají, že přijedu s medailí. A poříkám s tím i já. Ale myslím, že média by byla schopná, kdybych byla tebe, napsat, že to byl neúspěch. Vědomost by byla ráda i tebe za tebe místo. Ta není tak krutá jako tebe televize Nova.

Jaký pocit jsi měla při rozhovorech před olympijskými hrami?

V tšinou mě to hodně bavilo. Když pak vyšel nějaký pozitivní článek, potěšilo mě to. Když se něco vážně povede, tak mě to potěší. I když se udělá nějaký pěkný rozhovor s Lukášem (*přítel Špotákové, pozn. aut.*). Kolikrát pak lidé psali: To je hezký článek.

Odmítla jsi před olympijskými hrami nějaký rozhovor?

Určitě, Libor (*Varhaník, manažer, pozn. aut.*) vyloženě vybral ty nejužší deníky, což je asi pro mě nejlepší. Jsem v pozici, kdy musím koukat i na náklad. Jinak by to pro mě bylo akorát moc energie vložené do menších časopisů, které se stejně ptají na to samé. Naopak velké deníky se snaží víc o zajímavý rozhovor, má to úroveň, je to nám zajímavé a přetáhne si to nejvíce lidí.

Obracel se na tebe manažer s každou nabídkou rozhovoru?

Myslím, že hodně odmítal sám. Volal mi občas, jestli bych nechtěla udělat nějaký rozhovor. Ale po soustředění v Africe jsem toho udělala opravdu hodně. Dělali jsme i nějaké akce navíc pro sponzory.

Radil ti manažer, jak bys měla postupovat při kontaktu s médii?

To určitě. Ale do něčeho mě nenutí. Nestalo se, že by mě přemlouval. Když jsem řekla, že nějaký rozhovor nechci, neudělali jsme ho. Jenom chtěl, abych měla trochu pod kontrolou, když jsem chtěla něco dělat sama.

Říkal ti manažer, jak bys se do médií měla před olympijskými hrami vyjádřit?

Letos se mi to stalo kvůli mistrovství Evropy. Vdělala jsem, že tam nepojedu, ale musela jsem říkat, že budu závodit. Takže jsem normálně řekla, Varhan (*manažer, pozn. aut.*) mi to poradil. To jsem byla

ízená a bylo to dost hrozné. Novinář m bylo jasné, že tam nepojedu. Ale až do poslední chvíle jsem musela lhát, bylo mi to trapné.

Rozhodilo t to p i tréninku?

Asi ne, jen na MČR (*mistrovství České republiky, pozn. aut.*) ve Vyškově. Po závodech se totiž říkala nominace na mistrovství Evropy a já po řád musela tvrdit, že tam pojedu. Takže na m byli trochu naštvaní. Tam se to všechno sešlo, bylo tam toho na m moc.

Vyžadovala jsi autorizaci?

V tšinou jsem články schvalovala já i manažer. Když to bylo něco v tšího, něco jsem i upravila a v tšinou mi vyhověli.

Teď jsem si vzpomněla na ještě jeden nepřijemný rozhovor s novinářem z časopisu Týden. Měl strašně rýpavé otázky, já jsem to na autorizaci nechtěla, ale Varhan to kontroloval a měl s tím velký problém. Byly tam otázky typu: Dostane se Lukáš (*přítel, pozn. aut.*) do vesnice? Bude chodit na cizí akreditaci? Ptal se mě, jestli je nutný sex před závodem. Odpověděla jsem: Co je to za blbou otázkou?

Měla jsi nějakou špatnou zkušenost s novináři před olympijskými hrami?

Jeden člověk z Brna mi napsal, že zítra bude v Praze. Měl na mě dokonce číslo, tak jsem ho odkázala na Varhaníka (*manažer, pozn. aut.*) a on se mu vůbec neozval. Pak se objevil ve Vyškově, kde jsem měla dvouhodinovou autogramiádu, s rozhovorem. A jeho otázky byly typu: Jakou máte hodnost. Přitom si to mohl všechno najít. To mě hodně štvalo, byla jsem na pokraji sil a ani jsem moc neodpovídala. Byla to jediná krize. Docela mě to štvalo a nejen mě, i manažera a přitele. Pak jsem nad tím ještě přemýšlela a ten člověk mi psal znovu e-mail, jestli bych mu něco nedoplnila, ale na to už jsem se vykašlala.

Ptali se t novináři i na konkrétní cíl pro olympijské hry?

Ano, přímě. Odpovídala jsem obecně, že chci v danou chvíli ukázat nejlepší výkon. Když ze sebe vydám to nejlepší, budu spokojená. Když jsem to takhle řekla, odpověděla jsem v podstatě i na otázku o medaili, protože pokud chci podat svůj nejlepší výkon, tak to tabulkově znamená medaili. Ale nebojím se říct, že chci medaili.

Poskytla jsi před olympijskými hrami víc rozhovorů než v neolympijské roky?

Je znát, že je olympiáda. Byly v tší rozhovory, média tomu dávala více protoru. Nestává se, že by se psalo tolik o sportu. Teba rozhovor s áslavskou měl osm stran, to nemělo obdoby.

Kdy před olympijskými hrami jsi poskytla poslední rozhovor?

Týden po závodech ve Vyškově, takže asi 27. úněna. Od té doby jsem nedala žádný rozhovor, už mi to začalo lézt krkem.

Četla jsi před olympijskými hrami internetové diskuze u svých článků ?

Ne, vůbec.

Cítíš ze strany médií nějaký tlak?

Ani mi to nějak hrozné nepřijde. Víím, že tady ten tlak je, že se ode mě něco čeká. Ale není to první rok, co by se ode mě něco čekalo, už jsem s tím nějak vyrovnaná.

Který tlak pociťuješ víc, ten ze strany médií nebo společnosti?

Spíš od lidí, ale ta média to pumpují. Takže i ta poslední paní, co pracuje v cukrárně, ví, že jedu na olympiádu bojovat o zlato. Ví o mně hodně lidí, a to dělají média. Já to mám ale ráda, pracuju dobře, když je na mě vyvinut tlak. Jsem schopná ho unést. Potřebuju závod, který není jen tak. Kdyby byly články o mně negativní, tak je to horší.

Myslíš, že média dokáží před olympijskými hrami sportovce rozptýlit?

Když toho je moc a ještě do toho musím závodit, tak mi to bere energii. A nemohu se soustředit jen na trénink a závodění. Možná že to byt hodně negativní.

Rozhovor autorky s oštparkářkou Barborou Špotákovou, 7. listopadu 2012

Spojovali s tebou novináři během olympijských her nějakou očekávání?

Cítila jsem to tak, ale myslím si, že jsem je za poslední roky tak vyčvičila, takže věděli, že potřebuji klid, a respektovali to. Snažím si to hodně utvářet sám, jak se k nim novináři budou chovat. Jsem sdílná, ale musí tu být nějaká pravidla, nedávám rozhovory kdykoli a komukoli. Přijde mi, že si na to zvykli a berou to.

Sledovala jsi mediální sledování během olympijských her?

Větinou mi to hlásí Lukáš (*přítel, pozn. aut.*). A během olympiády nebo před?

Během...

Sledovala, v olympijské vesnici bylo dobré internetové připojení. Větinou jsem to sledovala nebo mi to řekl Lukáš, když jsem na internetu nebyla.

Ipřed finále?

Ano, i o soupeřkách.

Nesnažila ses tomu vyhýbat?

Ani ne. Větinou to byla taková fakta, co jsem řekla po kvalifikaci. Takže to všechno byla pravda. Možná i proto, abych si to zkontrolovala, jestli tam je to, co jsem řekla.

Proč ještě jsi to sledovala?

Abych se dozvěděla o soupeřkách. Když jsem v závodě, tak se neptám. A hodně se o nich dozvím, protože naši novináři se ptají i mých soupeřek, jak se cítí. Některé soupeřky říkaly, jak jsem na tom dobře. Což je dobré vědět, že to tak cítí, a to mi naopak i pomáhalo.

To ses dozvěděla z novin?

Z českých serverů. Myslím si, že jak procházejí soupeřky mixzónou, tak je zastaví, třeba Oberföllovou.

Proč ítala jsi i články o ostatních sportovcích?

Taky. Internet tam byl opravdu dobře, byla to nejlépe pokrytá olympiáda. Všude jinde to padalo, tady bylo možné sledovat bez problémů videa.

Domníváš se, že je dobré sledovat mediální sledování během olympiády?

Záleží, jak se člověk cítí, když je na tom dobře a vidí, že soupeřky nejsou, je dobré se utvrdit, jestli to jen nehrají. Obecně si myslím, že to asi nevadí.

Jak myslíš, že to bylo u Víty zslava Veselého?

Já jsem v kvalifikaci nebyla osobní rekord, to je vždycky blbě a média to nastartuje, takže to byla škoda. Lidé pak hodně očekávají, což je pochopitelné. V tomhle média mohou ublížit. Já se snažila v kvalifikaci hodit jen zajišťováky, protože vím, že by to jinak média nabudilo. Ale pro mě byl kvalifikační limit opravdu dost jednoduchý, takže jsem asi v jiném postavení.

Sledovala jsi mediální sdělení, která o tobě vycházela i před kvalifikací?

Měla jsem výhodu, že jsem jezdila za Lukášem (*přítel, pozn. aut.*), kde internet moc nebyl. V tísni jsem byla úplně, tak jsem si od toho hodně odpouštěla. Koukala jsem akorát na britskou televizi, jak to vnímají Britové. Takže jsem z toho vypadávala, ve vesnici na pokoji je k tomu člověk trochu nucený. Každý o tom mluví, všichni to sledují, mají tam notebooky a říkájí ti to, i když nechceš. Utíkala jsem od toho k Lukášovi, a to mi pomáhalo.

Kontaktovali tě tví známí ohledně článků, které o tobě vyšly?

Ani ne, možná párkrát. Napsali mi zprávu, že se něco dočetli. Ale většina z mých fanoušků, co jsou i kamarádi, byli v Londýně.

Jak si mediální sdělení vnímala?

Nejvíce mi to vadilo před kvalifikací, dlouho se čekalo na závod. Všichni přemýšleli nad variantami, jak to bude a já sama nevím, jak to bude. Do kvalifikace to bylo těžké, pak už to bylo dobré. Než přijel Lukáš, tak už mě to štválo, všichni z médií se chtěli ptát, jak se cítím. Říkala jsem, jak mám v dle, co bude, to uvidíme. Já hrozně nerada o věcech mluvím, radši je dělám. Když se píše, co se stalo, to mi nevadí, ale tyhle spekulace byly hrozné. Mezi kvalifikací a finále mi to nevadilo. Do té doby na mě byl tlak z médií i z Londýna, a to bylo na mě moc.

Četla jsi diskuze u článků o tobě?

Všechno bylo pozitivní. Moc to sice netuším, ale mrkla jsem na to. Lidé mi tam pomáhali, s takovým pozitivním přístupem fanoušků jsem se nikdy nesešla. Cítila jsem neskutečnou podporu, i skrze ta média. Vlastně mi to i docela pomáhalo.

Kontaktovali tě novináři i před olympijskou kvalifikací po odletu do Londýna?

Měl jsem tendence, média manažer olympijského týmu se mě snažil zastihnout, ale Honza (*Železný, trenér, pozn. aut.*) kolikrát řekl: V žádném případě, nepřichází v úvahu. Tak jsem jim často říkala: Zeptejte se trenéra, abych nebyla ta zlá. Párkrát je on úplně odpálil, pak mě ani nekontaktovali, šlo to vše přes něj. Dvakrát vím, že zasáhl výrazně.

Četla jsi články před kvalifikací?

Četla a štválo mě to, byly to věci z odletu a zase jen ty spekulace.

Kdy jsi dala poslední rozhovor před kvalifikací?

Naposledy na letišti. Všechno jsem řekla před odletem, pak bylo pár dní do kvalifikace a novináři se na mě dobývali znovu. Řekla jsem jim, že až po kvalifikaci, to je pro mě totiž daleko jednodušší. Pokusy tedy byly, ale zastavili jsme je.

Volal ti někdo z novinářů do olympijské vesnice?

Ano, hlavně mediální manažer Saša Kliment mi napsal, že by se mnou chtěl někdo z novinářů mluvit. Já jsem ho vždycky odkázala na Honzu (*Železného, trenér, pozn. aut.*) a ten mi řekl ne.

Chodili za tebou do vesnice?

Ne, nikdo tam nebyl. Ptali se, ale udržovala jsem si odstup. Myslím, že to bylo dobré. Je dobré vědět, že když člověk nechce, nemusí být otrokem médií. Jediný rozhovor s televizí v olympijské vesnici byl s českou televizí. Varhaník (*manažer, pozn. aut.*) vždycky upřednostňuje televizi. To byla jediná výjimka a bylo to docela v pohodě. Jinak jsme všechno odmítali.

Jak vypadaly rozhovory s novináři po kvalifikaci?

Bylo to takové pohodové povídání o pocitech ze stadionu. To je vždycky příjemné a užívala jsem si to, všechno ze mě spadlo. Věděla jsem, že za chvíli bude finále a přijde ten okamžik, na který jsem trénovala od útlou.

Jak probíhaly rozhovory po finále?

Nejdříve jsem dávala rozhovory zahraničním médiím. Všechno bylo v pohodě, stejně jako před závodem. Vlastně jsem se pořád opakovala a říkala, že jsem nic takového nečekala. Závod byl tak jednoduchý, že i rozhovory byly klidné. Docela jsem si to užívala.

Jaký k tobě měli novináři po finále přístup?

Známe se už víc let, takže to bylo takové přátelské, proto bylo těžší udržet si od nich odstup. Občas to svádí říct, co člověk nechce. Ale jsem celkem opatrná, i když se snažím rozhovor občas opepřit nějakým vtipem, víceméně jsem si dávala pozor. Tebe v Ósace mi dávali po závodě pivo, že mě s ním vyfotí. Přemýšlela jsem, že bych nechtěla být v médiích hned, jak se nalévám pivem.

Prekvapili tě někdy po finále?

Ani ne, vypadalo to, že to všichni očekali, brali mě, že jsem zkušená. Finové a Němci mi hodně přáli.

Setkala ses během olympijských her s někým z novinářů neoficiálně?

U českého domu, kolikrát jsme v metru i s někým potkali, tam mě fotil někdo od novin. Dělali, že se se mnou baví jen tak, ale pak mě pracovníci chtěli fotit, dala jsem jim souhlas.

Myslíš, že by bylo lepší, kdyby měli novináři přístup ke sportovcům až po finále?

Záleží na sportovci, takže nás kontaktovali přes Klimenta (*manažer pro komunikaci a tiskový mluvčí OV, pozn. aut.*) a mohli jsme to odmítnout, přišlo mi to celkem dobré.

Měla jsi nějakou negativní zkušenost se zástupci médií během olympijských her?

Jen mi vadila ta hrozná tendence fotit sportovce ve vesnici. Stála jsem v kalhotkách v pokoji a Kliment (*manažer pro komunikaci a tiskový mluvčí OV, pozn. aut.*) se mě ptal, jestli mi můžou udělat pár fotek, jak se vybaluju. Odmítla jsem a bylo to hodně negativní. Vlastně zneužil toho, že tam je. Pak se stáhnul a jednal už jen s Honzou (*Železný, trenér, pozn. aut.*).

A naopak pozitivní?

Nepřekvapilo mě nic, vesměs ale všechno proběhlo dobře. Možná jen, že mi po závodě Alfí (*novinář Tibor Alföldi, TK, pozn. aut.*) přinesl do mixzóny pivo jako dárek. Když to s tím nechtěl fotit, tak je to příjemné.

Co bylo z hlediska mediálního tlaku horší: období před olympijskými hrami nebo po nich?

Před olympiádou. Ale zase jsem tenkrát poskytla rozhovory nejvíce médiím i velké focení hodně dopoledu. Jak došlo MF DNES, tak Sportu byly velké rozhovory. Bylo to lepší, než těšit energii do malých věcí. Ani mě to nerozptylovalo od tréninku. Varhaník (*manažer, pozn. aut.*) toho hodně promýšlel, aby měl kontakt s médii moc nevytížoval. Je přirozený, novináři ho nemají moc rádi, ale to je dobře.

Myslíš, že t média b hem olympijských her ovlivnila?

Myslím, že jo. Ur it zvýšila nervozitu. Mn to ale na jednu stranu d lá dob e, pot ebuj u to. Sice všeho moc škodí, záleží, jak se s tím kdo popere. Ur it mají vliv, u m to našť stí nem lo ten negativní dopad. Ale tlak je díky nim výrazný.

Pro poskytuješ do médií rozhovory?

I proto, aby se o atletice víc psalo, díky mn je o hodu ošť pem celkem velké pov domí. Dnešní tisk plní hlavn hokej, fotbal a o ostatních sportech se ani nezmíní. Jsem ráda, že se píše o atletice, a je i fajn, že se spole nost dozví, jak žijeme jako sportovci. Kolikrát mají mylné informace, t eba z televize Nova, kde se mluví jen o výd lcích. A taky mi tím noviná i i pomáhají. I když te už jsem v jiné pozici, pomáhali mi tím hlavn ze za átku. To jsem byla ráda, že se o mn psalo, pak se to skoro oto í, protože už je toho t eba moc. Ale ta služba je oboustranná.

Jaký je tv j vztah k eským noviná m?

Myslím, že dobrý. Ob strany si uv domují, že se pot ebují navzájem, což je docela št stí. Není to jako v showbyznysu, kde ty hv zdy pot ebují víc noviná e, než noviná i je. Tímhle je ten vztah celkem dob e nastavený. Oni v dí, že musí být solidní a p íjemní, protože bych jim p íšť nemusela nic íct. Na za átku se nastavila pravidla a te to funguje dob e, je to absolutn v po ádku. N kte í sportovci mají tendenci se s noviná i kamarádit, to já nemám. Beru to íst jako profesionální vztah. Držím si odstup a to funguje.

Rozhovor autorky s p ekázká kou Denisou Rosolovou, dne 23. ervence 2012

Sledovala jsi mediální sd lení p ed olympijskými hrami?

Nevyšla jsem se tomu, abych to nesledovala. Spíš ten humbuk nebyl k olympiád , ale k mistrovství Evropy. Myslím, že p ed olympiádou m ůžu být takový ten erný k , ale našť stí na m není takový mediální nátlak, tak snad to i tak vydrží. Uvidíme zítra p ed odletem.

Když poskytněš rozhovor, p e teš si potom mediální výstup?

Procházím si pár server , kde bývají lánky o mn nebo ostatních atletech. Ale v tšinou když d lám n jaký rozhovor, tak vím, že to vyjde, a p e tu si to, abych v d la, jestli to je napsáno dob e, nebo jestli tam nejsou n jaké blbosti, které jsem v bec ne ekla.

Zaznamenala jsi p ed olympijskými hrami n jaký rozhovor, u kterého jsi nesouhlasila, jak byl napsán?

To našť stí ne. To bych jim dala.

Ztotožnila si se tedy se vším, co o tob bylo napsáno?

Ješť se mi nestalo, že by o mn napsali n co špatného, takže v pohod .

Vnímala jsi mediální výstupy spíše pozitivn nebo negativn ?

Našť stí nepsali nic negativního, tak jenom pozitivn . Uvidíme, co budou psát v Londýn .

Myslíš si, že jsou s tebou p ed olympijskými hrami spojována n jaká o ekávání?

Já myslím, že ne. Myslím, že po Monaku bude nápor na Zuzku (*Hejnovou, pozn. aut.*). Takže jsem se tomu state n vyhla.

Jaká média jsi p ed olympiádou sledovala?

Málokdy si koupím noviny, takže v tšinou sleduji internet. Až tak po tom nepátrám.

Sledují tvoji blízcí mediální výstupy, které se t týkají?

Hlavn maminka to sleduje. Ale jinak to nikdo moc ne eší, když n kdo na n co narazí, tak mi to pošle, ale jinak ne. P ed olympiádou se mi ale nikdo neozýval, že by o mn n co etl. Mamka to moc ned lá ani b hem celého roku, jen m vždycky varuje, a tam ne íkám blbosti.

Archivuješ si ty nebo tvá rodina lánky?

Ne, jak existuje sv t internetu, tak už mi lánky neschovává. A já taky ne, já sbírám jen medaile.

Když jsi poskytovala rozhovory p ed olympijskými hrami, zajímala ses, jak budou vypadat a kdy vyjdou?

V tšinou chci poslat manažer m rozhovor ke schválení, bu tedy mn nebo manažer m, ale ob as se stalo, že to neposlali. Ale našť stí o mn nepsali nic tak hrozného. Pokud to není n jaký v tší rozhovor, tak m to nerozhodí. To už potom eší manaže i. Když šlo o rozhovory do novin, ne ešila jsem, kdy vyjdou. V p ípad rozhovor do asopis jsem se zajímala, abych si to koupila. Ale není to tak, že bych to za každou cenu musela mít a vid t.

Kdo schvaluje výsledný rozhovor, ty nebo manažer?

Záleží, co je to za lánek. Pokud je to od mého sponzora, tak to v tšinou posílají mn . Když ale rozhovor dohaduje s noviná i manažer, tak to te i schvaluje on.

Radí ti n kdy manažer, co bys m la noviná m íct?

Pokud nejsou tiskovky, tak u toho v tšinou manaže i nebývají. A ani te p ed olympiádou nebyli. Nechávací to na mn , mám už celkem zkušenosti, co se íkat nemá.

P emlouval t manažer k n jakému rozhovoru p ed olympijskými hrami?

To našť stí ne, nechával m v klidu.

Kdo dohadoval rozhovory p ed olympijskými hrami?

Manažer, v tšinou jsou noviná i tak drzí, že volali p ímo mn . Když jsem jim to nezvedla, obrátili se na m p es manažery.

Odmítala jsi rozhovory?

V tšinou se vyjád ím, nejsem taková, že bych n co neud lala. A když už na n co nemám náladu, tak jim eknu, že to musím projednat s manažerem, a se dohodnou s ním.

Poskytovala jsi p ed olympijskými hrami více rozhovor ?

Práv že ne. Bylo to úpln v klidu. Myslím si, že ten nejv tší humbuk p ijde zítra na letišti. Nejsem si jistá. Zatím mám úpln klid, což mi vyhovuje, že m nikdo do ni eho netla í. Krom eské televize, ta mi volala ještě p ed Helsinkami (*mistrovství Evropy 2012, pozn. aut.*) a už to m lo být zam ené sm rem k olympiád . Ale jinak m nechávají na pokoji, a za to jsem ráda.

Ptali se t noviná i na konkrétní cíl, který máš pro olympijské hry?

Na to se ptalo hodně novinářů. Ale zajímali se i známí. Vždycky jsem odpovídala, že můj cíl je postoupit do finále, pak se uvidí, což je taková vyhyčká odpověď, ale v tšinou pravdivá.

Žádali tě, abys byla ještě konkrétnější?

V tšinou jim to stačilo, řekla jsem, že to je můj hlavní cíl, a museli se s tím spokojit.

Snažila ses omezit kontakt s médii před olympijskými hrami?

Po pravdě jsem přijela z Helsinek a kontaktovali mě z médií, jestli bych s nimi nenatočila rozhovor a přijela tam a tam. Řekla jsem jim, ať se ozvou, a naštěstí se nikdo neozval, tak jsem to nemusela ani omezovat.

Myslíš, že tlak médií je před olympijskými hrami větší?

Na medailové naději bude hodně velký. Na ty, co tam nebudou vyslověny pro medaili, bude menší. Ale asi bude na úplně každého sportovce.

Jak to vnímáš ty sama?

Mně to nedělalo nikdy problémy, já si to užívám.

Myslíš, že média mohou ovlivnit rozpoložení sportovce před olympijskými hrami?

Myslím, že ano, pokud by vycházely články v negativním smyslu. Pozitivní články jsou spíš nabuzující a asi nedělají velký problém nikomu.

Ovlivňují tě?

Já nemůžu posoudit o mně moc negativních článků nevyšlo. Asi mám dobrý vztah s novináři, že o mně nenapsali nic ve zlém.

Četla jsi i diskuze na internetových serverech?

Četla, v tšinou se na tom pobavím, kdybych se dívala vším, co tam o mně napsali, tak už bych ani nemohla bít. Bývají tam závistiví lidé. Český lid je celkem nepřehledný.

Rozhovor autorky s pekáčkou Denisou Rosolovou, 11. září 2012

Sledovala jsi během olympijských her mediální sdělení?

Všimla jsem si, že když jsem zveřejnila to moje zranění kotníku, ukázalo se, že novináři jsou úplně všude a všechno sledují. Někdy ve velkém jsem to však nesledovala, podívala jsem se na servery, ale že bych úplně „šmejdila“, to ne. Můžu se chce soustředít sám na sebe a nechce úplně prolézat internet.

Vyhýbala ses během olympijských her novinářům?

To ani ne. Spíš jsem se bála, že po mně budou chtít strašně moc rozhovorů, naštěstí se to odehrálo jen jednou, ještě před závody se mnou udělalo pár lidí rozhovor. Pak jsem musela ještě jednou po slavnostním zahájení do televize, což mě docela zmohlo, a to nebyl dobrý nápad. Jsem sportovec a jít spát ve dvě hodiny ráno a vstávat před sedmou do televize nebylo nic moc. Bylo to sice dlouho před závodem, ale můžu to moc nepotšit, když spíš ty i hodiny. Pak už mě nechali být a nevěšili si mě, což byla výhoda.

Myslíš, že tě to mohlo rozptýlit?

Ten den jsem měla určitě rozptýlená, potom jsem ještě trénovala a netrénovala se mi moc dobře. Potom jsem to dospala, ale nebylo to moc příjemné.

Mezi jednotlivými závody jsi mimo mixžónu rozhovory neposkytovala?

Našty jsme po každém závodě šly do mixžóny, kde jsme udělaly pár rozhovorů, pak už nás nechali být. A asi i kdybychtěli s námi udělat samostatný rozhovor během závodu, tak by neuspěli. Mají se ptát v mixžóně, pak už nemají šanci.

Přišli za tebou novináři i do olympijské vesnice?

Jen před zahajovacím ceremoniálem tam se mnou něco točili, ale to bylo dva a půl týdne před závodem. Ptali se, jak se mi líbí ve vesnici. Chtěla jsem rozhovor odlehčit a řekla, že podle mnou na posteli prasklo prkénko, a oni na tom rozhovor postavili. Je mi obecně jedno, na co se ptají, ale nemám ráda, když dělají klasický rozhovor a vytáhnou z toho nějakou blbost, která byla myšlená úplně jinak. S tou postelí to bylo zvláštní. Všimla jsem si, že to vyšlo i na Slovensku, kde psali, že pod českými dívkami nedrží postele, čím to asi bude. Říkala jsem si, bude hůvě, co ze mě neudělají. Jinak tam za námi nechodili, protože se na všechno zeptali v mixžóně. Zkoušeli mě kontaktovat, když zjistili, že mám problémy s kotníkem. Ale to už bylo spíš formou e-mailu, už jsem s nimi moc nekomunikovala. Ale vážně mě spíš nechávali, protože věděli, že mají možnost se na všechno zeptat v mixžóně.

Sledovala jsi mediální výstupy, které o tobě vycházely mezi semifinále a finále?

Podívala jsem se, co se psalo, a hlavně jsem chtěla zjistit, co se přesně stalo v semifinále (*Rosolová byla nejprve diskvalifikována, poté byla diskvalifikace stažena, pozn. aut.*). Zkoušela jsem najít videa, která bohužel z olympiády nebyla. Našty nepsali nic špatného. Koukla jsem se, ale spíš mi přišlo, že řešili víc Zuzku (*Hejnovou, pozn. aut.*). Což mi asi hodně pomáhalo, že jsem byla ta v pozadí, takže tlak byl víc na ni.

Zaobírali se tví blízcí mediálními sděleními, která o tobě vycházela?

Neptala jsem se. Přítel byl se mnou v Londýně. Ví, že byly nějaké ohlasy od lidí, kteří tvrdili, že jsem měla být diskvalifikovaná. Ale našty se mě víc lidí zastávalo. Mamce, která v téšinou sjíždí stránky na internetu, odešel zrovna po útě, takže nevěděla vůbec nic. A myslím si, že spíš blízcí koukali na televizi, ani nevím jestli kupovali noviny a jestli máme nějaké výstřižky.

Kontaktoval tě někdo z tvých blízkých, co se o tobě dočetl během olympijských her?

Nikdo mi nevolal, našty všechno, co se stalo, vyšlo v televizi, takže se vyjasnila i moje diskvalifikace.

Jak jsi vnímala mediální výstupy, které o tobě vycházely před olympijskými hrami?

Myslím, že psali všechno pozitivně. Přijde mi, že o mně píšou málokdy negativně, to je výhoda, asi mám na novináře dobrý vliv.

Četla jsi diskuze na internetu k článkům o tobě?

Přetvořila jsem si to, protože mě to zajímá, ale v téšinou to moc vážně neberu. Pamatuji si, že se lidi vyjadřovali k mé diskvalifikaci, že jsem měla být diskvalifikovaná. Smála jsem se tomu, říkala jsem si, že když ani Briti nepodali protest, asi to na diskvalifikaci nebylo. Občas se našel i nějaký překypšp, ale v téšinou jsem se musela smát.

Zdálo se ti, že s tebou novináři i spojovali nějaké očekávání před olympijskými hrami?

Myslím, že před olympiádou se mnou novináři pošli a věděli, že mám velkou šanci, ale když během olympiády viděli, jak se to vyvíjí a tolik mi to nejde, upustili od toho. Takže tlak na mě nebyl žádný.

Vyhovovalo ti to?

Mně je to jedno. Mám ráda, i když je na mě tlak i když není, když mi hodně lidí věřilo, málokdy jsem se z toho sesypala. V tšinou jsem to naopak prodala, což bylo i v Helsinkách (*mistrovství Evropy 2012, pozn. aut.*), kde se od nás očekávala medaile, a mně to jenom pomohlo. Takže já mám ráda tenhle mediální humbuk.

Odpovídala jsi v mixzón novinářům konkrétně, když se tě ptali na cíle?

Tam už v tšinou konkrétně, vyhýbala jsem se tomu spíš, než zaaly závody. Když už jsem věděla, jak jsem na tom a jak na tom jsou ostatní, konkretizovala jsem odpovědi. Spíš mlžím před závodem, kdy sama úplně nevím, jak na tom budu.

Jak ses cítila během rozhovorů v mixzóně po semifinále?

Normálně mi rozhovory nevadí. Bylo mi to ale hodně nepříjemné po semifinále, když mě diskvalifikovali a ještě jsem věděla, jak to dopadne. Do televize jsem se snažila držet, před novinářy i jsem se samozřejmě rozbířela, to už nešlo. Zeptali se mě jen na pár otázek a nechali mě jít.

Jak se k tobě tehdy chovali?

Bylo jim to líto, sami věděli, co se děje, tak nebyli úplně odtažití.

Ještě týž den byla diskvalifikace stažená, kontaktovali tě kvůli tomu novináři i znovu?

Ne. Byla výhoda, že tam byla Zuzka (*Hejnová, pozn. aut.*), všichni očekávali výkon od ní, takže na mě byl větší tlak než na mě. Já jsem se tomu vyhýbala.

A jak ses cítila při rozhovorech po finále?

Nic moc, člověk dobehne, sotva dýchá. Navíc byli hešší až na konci mixzóny. Ale v tšinou se zeptali jen na ty tři otázky a pustili mě. Už mám za sebou období, kdy jsem se v mixzóně rozbířela, teď odpovím a přijde to na mě až pak, tak to bylo i po olympijském finále.

Říkala ti trenérka, aby jsi kontakt s novináři omezila?

Martina (*Blažková, trenérka, pozn. aut.*) ne, jen její kamarádka mi psala, aby se před závodem vyhýbám novinářům, co nejvíce to půjde. Chová se to unavuje, kdyby to dělala poád. Naštiná po mně nic nechtili.

Hodnotili před tebou novináři i tvůj výkon?

Ne, nejak to přecházeli. Jak Zuzka udělala bronz, tak mě nechali říct ty tři věty a ekali na mě.

Dáváš si pozor, co novinářům odpovídáš?

Občas se musím hlídat, nemůžu říct vše, co si myslím. Ale nemám s tím jaký problém. Hodně záleží na otázce.

Setkala ses neoficiálně s někým z novinářů během olympijských her?

Potkala jsem se neoficiálně v eském domě s Alfiem (*Tibor Alföldi, TK, pozn. aut.*) na koncertě, ale na závody se mě vůbec neptal. A pak ještě i s ostatními na konci. Naštiná máme takový vztah, že se bavíme normálně a závody neešíme. Jako kamarády je vysloven neberu.

Měla jsi nějakou špatnou zkušenost s novináři během olympijských her?

Neměla. Jen tu postel jsem musela přejít. Nelíbilo se mi, že to napsali jinak, než jsem řekla.

Měla jsi s nimi nějakou pozitivní zkušenost?

Asi se mi líbilo, že když jsem došla semifinále a sami novináři nevěděli, co se děje, Tomáš Kohout z českého rozhlasu se snažil dovolat Tomášovi Dvořákovi (*šéftrenér české atletiky, pozn. aut.*) a snažil se mi pomáhat, stejně tak ostatní. Dal mi i telefon, abych se zeptala, kde mám podat protest. Snažili se to se mnou řešit.

Myslíš si, že kontakt s novináři může ovlivnit rozpoložení sportovce na olympijských hrách?

Jsem zvyklá, že většinou už den před závodem za mnou chodí a vyptávají se, takže mi to nevadí. Ale spíš se mi líbí stát, že člověk natrefí na nějakého „blbce“, který se zeptá na nějaké blbosti, a to člověk rozhodí. Naštěstí se mi to ještě nestalo.

Jaký máš vztah k médiím?

Snažila jsem se k novinářům si vytvořit co nejlepší vztah, aby o mně nepsali nikdy špatně. Snažím se s nimi, co nejvíce dělat rozhovory, vyhovět jim, když mě požádají.

Sleduješ nějaké médium pravidelně?

Většinou internetové servery. Ale někdy mi vadí, že píšou o nás kraviny, jen aby to bylo titivé. Chodím na Idnes.cz, Seznam.cz a Novinky.cz. Koukám každý den na Branky, body, vteřiny, to musí být ticho. Dříve jsem sledovala víc Novu, ale ta už mi teď vadí.

Příloha 2: Vybraná mediální sdělení

04 | 11. srpna 2012 | Sport | Sport.cz | www.sport.cz

OH 2012 • Český oštěpař jde do boje o další medaili

VESELÝ straší Nora

FINÁLE OŠTĚPŮ
dnes, 20.20

Favoritové souboje o oštěpařský trůn

VÍTĚZSLAV VESELÝ		ANDREAS THORVALDSEN	
1. kola 2012	80,30 m	1. kola 2012	80,30 m
2. kola 2012	80,30 m	2. kola 2012	80,30 m
3. kola 2012	80,30 m	3. kola 2012	80,30 m
4. kola 2012	80,30 m	4. kola 2012	80,30 m
5. kola 2012	80,30 m	5. kola 2012	80,30 m
6. kola 2012	80,30 m	6. kola 2012	80,30 m
7. kola 2012	80,30 m	7. kola 2012	80,30 m
8. kola 2012	80,30 m	8. kola 2012	80,30 m
9. kola 2012	80,30 m	9. kola 2012	80,30 m
10. kola 2012	80,30 m	10. kola 2012	80,30 m
11. kola 2012	80,30 m	11. kola 2012	80,30 m
12. kola 2012	80,30 m	12. kola 2012	80,30 m
13. kola 2012	80,30 m	13. kola 2012	80,30 m
14. kola 2012	80,30 m	14. kola 2012	80,30 m
15. kola 2012	80,30 m	15. kola 2012	80,30 m
16. kola 2012	80,30 m	16. kola 2012	80,30 m
17. kola 2012	80,30 m	17. kola 2012	80,30 m
18. kola 2012	80,30 m	18. kola 2012	80,30 m
19. kola 2012	80,30 m	19. kola 2012	80,30 m
20. kola 2012	80,30 m	20. kola 2012	80,30 m

DAŠI FAVORITĚ

SPARTAN PABLO GIL: Mourinho mi hodně pomáhal

BAROŠ ODMÍTL USA i Čínu. →20 Nabízel málo...

8 medailí pro Česko!

ZLATO »»» Barbora Špotáková
Katerina Emmons

STŘÍBRO »»» Jaroslav Kulhavý
Lada Mepelová

BRONZ »»» Mirka Knapková
Vítězslav Veselý
Petra Kvitová

VE ZLATĚ HANĚL
Barbora Špotáková
Katerina Emmons

V Atlantě 1996 jich bylo jedenáct, v Sydney 2000 a Aténách 2004 osm a v Pekingu před čtyřmi roky šest. A kolik medailí přivážou českí sportovci z olympijských her v Londýně? Podle velké prognózy expertů deníku Sport jich bude 8 z celkem 302 medailových sad, o něž se bude za kanálem soupeřit. Přičemž z těch zlatých se budou radovat oštěpařka Špotáková, střelkyně Emmons a veslař Sýmek. Srovnání si naše típy z vašími a těšte se. Oheň vzplane nad Londýnem už za čtyři dny. →2-3 a 6-7

ŽEHANOVÁ, B.: VESELÝ straší Nora.Sport,Praha, Ringier R, a.s. 11. 8. 2012, rub. OH 2012, s. 4.

→14-15

SPARTAN PABLO GIL: Mourinho mi hodně pomáhal

14 Kč | pondělí 23. července 2012 | www.sport.cz

Sport

BAROŠ ODMÍTL USA i Čínu. →20 Nabízel málo...

FORTUNA / www.fortuna.cz

Deník Sport tipuje výsledky všech 302 olympijských disciplín

8 medailí pro Česko!

ZLATO »»» Barbora Špotáková
Katerina Emmons

STŘÍBRO »»» Jaroslav Kulhavý
Lada Mepelová

BRONZ »»» Mirka Knapková
Vítězslav Veselý
Petra Kvitová

VE ZLATĚ HANĚL
Barbora Špotáková
Katerina Emmons

V Atlantě 1996 jich bylo jedenáct, v Sydney 2000 a Aténách 2004 osm a v Pekingu před čtyřmi roky šest. A kolik medailí přivážou českí sportovci z olympijských her v Londýně? Podle velké prognózy expertů deníku Sport jich bude 8 z celkem 302 medailových sad, o něž se bude za kanálem soupeřit. Přičemž z těch zlatých se budou radovat oštěpařka Špotáková, střelkyně Emmons a veslař Sýmek. Srovnání si naše típy z vašími a těšte se. Oheň vzplane nad Londýnem už za čtyři dny. →2-3 a 6-7

ŽEHANOVÁ, B., POSPÍŠIL, I., HAŠEK, M.: ESKÁ SKLIZE ? 8 medailí!Sport, Praha, Ringier R, a.s. 23. 7. 2012, s. 1.